

**Valtiokonttorin
ehdotus valtion tilinpäätökseksi
varainhoitovuodelta 2018**

VALTIOKONTTORI

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö/Tietotuki- ja julkaisuyksikkö

Helsinki 2019

Valtiovarainministeriölle

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 67 b §:n mukaisesti Valtiokonttori antaa ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi liitteineen. Valtiokonttorin ehdotus valtion tilinpäätökseksi sisältää Valtiokonttorin johdon antaman sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman.

Helsinki, Valtiokonttori 20. päivänä maaliskuuta 2019

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Lasse Skog

Sisältö

1	Valtion tilinpäätös liitetietoineen vuodelta 2018	5
1.1	Valtion talousarvion toteutumalaskelma	5
	Valtion talousarvion toteutumalaskelma osaston ja pääluokan tarkkuudella	5
	Valtion talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella	7
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	9
12.	Sekalaiset tulot	10
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	12
15.	Lainat	12
21.	Eduskunta	13
22.	Tasavallan presidentti	14
23.	Valtioneuvoston kanslia	14
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	16
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	17
26.	Sisäministeriön hallinnonala	19
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	21
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	22
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	27
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	32
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	37
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	41
33.	Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	47
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	52
36.	Valtionvelan korot	54
	Osastot ja pääluokat yhteensä	54
1.2	Valtion tuotto- ja kululaskelma	55
1.3	Valtion tase	56
1.4	Valtion rahoituslaskelma	58
LIITE 1:	Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus	59
LIITE 2:	Talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset	63
LIITE 3:	Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset	74
LIITE 4:	Peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna	75
LIITE 5:	Valtion rahoitustuotot ja -kulut	78
LIITE 6:	Valtion talousarviotaloudesta annetut lainat	79

LIITE 7:	Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset.....	80
LIITE 8:	Valtion talousarviotalouden velan muutokset	83
LIITE 9:	Valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio.....	84
LIITE 10:	Rahoituserät valtion taseessa.....	85
LIITE 11:	Valtion talousarviotalouden kassanpitorarve ja likvidit varat	86
LIITE 12:	Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	87
LIITE 13:	Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	93
Arviointi- ja vahvistuslausuma.....		95

1 Valtion tilinpäätös liitetietoineen vuodelta 2018

1.1 Valtion talousarvion toteutumalaskelma

Valtion talousarvion toteutumalaskelma osaston ja pääluokan tarkkuudella

Osaston numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma, %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	43 107 458 655,61	44 417 368 000	44 372 619 533,44	-44 748 466,56	100
12. Sekalaiset tulot	5 533 456 595,77	5 800 580 000	5 777 122 399,14	-23 457 600,86	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 134 523 735,35	2 790 190 000	2 973 859 721,07	183 669 721,07	107
15. Lainat	3 649 478 327,23	3 184 145 000	774 967 214,15	-2,409 177 785,85	24
OSASTOT YHTEENSÄ	54 424 917 313,96	56 192 283 000	53 898 568 867,80	-2 293 714 132,20	96

Pääluokan numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Määrärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö 2018 (pl. peruutukset)
21. Eduskunta	174 155 341,95	124 743 000	110 672 807,51	11 202 486,63	121 875 294,14	2 867 705,86	22 944 171,79	147 687 171,79	123 471 928,86	21 347 537,07
22. Tasavallan presidentti	8 829 821,10	19 075 000	16 458 177,08	1 422 759,06	17 880 936,14	1 194 063,86	1 095 849,88	20 170 849,88	17 553 930,75	1 422 759,06
23. Valtioneuvoston kanslia	217 612 174,21	215 231 000	175 411 563,08	34 846 210,39	210 257 773,47	4 973 226,53	41 241 775,02	256 472 775,02	210 137 493,62	40 376 939,15
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 077 289 614,15	1 119 296 000	833 504 019,10	282 131 247,70	1 115 635 266,80	3 660 733,20	334 530 657,20	1 453 826 657,20	1 090 065 548,14	358 020 501,52
25. Oikeusministeriön hallinnonala	914 901 133,41	926 866 000	757 221 869,11	165 854 086,35	923 075 955,46	3 790 044,54	162 739 918,45	1 089 605 918,45	919 670 738,37	165 854 086,35
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 564 836 227,78	1 505 496 000	1 325 033 090,60	160 871 298,67	1 485 904 389,27	19 591 610,73	211 052 810,69	1 716 548 810,69	1 467 653 925,17	210 615 762,01
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 767 156 688,37	2 919 181 000	2 307 352 192,74	543 405 976,16	2 850 758 168,90	68 422 831,10	620 737 369,67	3 539 918 369,67	2 791 328 179,34	658 464 359,23
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	17 029 112 762,53	17 311 932 000	16 415 251 932,24	804 396 551,85	17 219 648 484,09	92 283 515,91	823 785 846,05	18 135 717 846,05	17 101 741 257,00	910 742 576,75
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 672 274 398,87	6 687 849 000	6 355 976 152,48	209 320 487,02	6 565 296 639,50	122 552 360,50	171 258 862,01	6 859 107 862,01	6 495 899 665,12	239 665 154,28
30. Maa- ja metsätaloustaloustalouden ministeriön hallinnonala	2 635 763 382,97	2 661 759 000	2 199 277 270,84	435 385 340,21	2 634 662 611,05	27 096 388,95	512 716 491,77	3 174 475 491,77	2 642 650 593,10	483 308 159,36
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 191 959 733,77	3 510 382 000	2 696 071 203,11	739 851 095,62	3 435 922 298,73	74 459 701,27	571 007 228,16	4 081 389 228,16	3 173 419 816,63	824 319 054,58
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	2 948 176 140,65	3 011 319 000	2 340 613 067,66	497 983 354,49	2 838 596 422,15	172 722 577,85	660 973 034,87	3 672 292 034,87	2 799 345 212,26	649 320 618,55
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	14 313 104 230,77	14 825 164 000	14 206 712 873,35	287 593 673,15	14 489 306 546,50	335 857 453,50	279 186 376,94	15 104 350 376,94	14 400 573 498,43	339 964 219,78
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	195 517 543,48	182 080 000	97 798 499,74	85 549 584,27	183 348 084,01	-1 268 084,01	130 416 517,73	312 496 517,73	193 741 351,65	113 712 580,02
36. Valtionvelan korot	1 331 262 747,99	1 171 910 000	1 150 153 641,17	0,00	1 150 153 641,17	21 756 358,83	0,00	1 171 910 000,00	1 150 153 641,17	0,00
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	55 041 951 942,00	56 192 283 000	50 987 508 359,81	4 254 814 151,57	55 242 322 511,38	949 960 488,62	4 543 686 910,23	60 735 969 910,23	54 577 406 779,61	5 017 134 307,71
Osastot yhteensä	54 424 917 313,96	56 192 283 000			53 898 568 867,80					
Pääluokat yhteensä	55 041 951 942,00	56 192 283 000			55 242 322 511,38					
VARAINHOITOVUODEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-617 034 628,04	0			-1 343 753 643,58					
Edellisen varainhoitovuoden lopun kumulatiivinen yli-/alijäämä	-9 352 844 795,45				-9 969 879 423,49					
Varainhoitovuoden yli-/alijäämä	-617 034 628,04				-1 343 753 643,58					
VARAINHOITOVUODEN LOPUN KUMULATIIVINEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 969 879 423,49				-11 313 633 067,07					

Valtion talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä pääluokan tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)						
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarviomenot 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä	
23. Valtioneuvoston kanslia	4 935	0	0	0	0	0	0	436	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 935							436	0	0	0	0	0	0
24. Ulkoministeriön hallinnonala	4 958 323	769 063	0	769 063	441 535	327 528	0	365 690	467 740	401 176	301 074	698 755	1 868 745	
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 958 323							365 690	353 772	283 131	193 782	596 526	1 427 210	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		769 063	0	769 063	441 535	327 528	0	0	113 968	118 045	107 293	102 229	441 535	
26. Sisäministeriön hallinnonala	85 635	24 292	1 680	25 972	236	25 736	25 736	11 485	19 146	10 396	0	0	29 542	
Aikaisempien vuosien valtuudet	85 635							11 249	19 146	10 396	0	0	29 542	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		24 292	1 680	25 972	236	25 736	25 736	236	0	0	0	0	0	
27. Puolustusministeriön hallinnonala	4 610 314	2 011 844	294 821	2 306 665	796 601	1 510 063	1 399 617	646 580	890 235	353 438	119 128	189 267	1 552 069	
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 610 314							553 454	510 644	211 754	30 200	95 995	848 593	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		2 011 844	294 821	2 306 665	796 601	1 510 063	1 399 617	93 126	379 591	141 684	88 928	93 273	703 476	
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	413 738	5 189 070	64 739	5 253 809	26 120	5 227 689	41 198	39 251	39 717	25 296	880	220 760	286 653	
Aikaisempien vuosien valtuudet	413 738							31 954	30 485	19 508	0	219 000	268 992	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		5 189 070	64 739	5 253 809	26 120	5 227 689	41 198	7 297	9 232	5 788	880	1 760	17 660	
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	3 384 824	440 256	342	440 598	409 221	31 377	6 930	387 603	411 671	278 670	175 076	117 392	982 809	
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 384 824							362 727	303 610	170 262	81 770	47 103	602 745	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		440 256	342	440 598	409 221	31 377	6 930	24 876	108 061	108 409	93 306	70 289	380 064	
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	5 402 433	583 268	162 338	745 606	522 432	223 174	143 609	570 574	561 640	268 621	98 956	132 652	1 061 869	
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	5 402 433							507 960	446 926	175 794	57 142	96 458	776 320	
- korotuki- tms. valtuudet	2 520 397							10 215	21 018	22 105	19 741	86 724	149 587	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		583 268	162 338	745 606	522 432	223 174	143 609	62 614	114 714	92 827	41 814	36 194	285 549	
- korotuki- tms. valtuudet		250 000	0	250 000	204 635	45 365	0	816	2 882	4 495	4 159	18 013	29 549	
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	4 318 671	388 300	1 242 215	1 630 515	559 514	1 071 001	1 061 729	523 877	502 243	332 047	211 022	830 437	1 875 749	
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 318 671							344 019	296 383	230 271	167 044	806 110	1 499 809	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		388 300	1 242 215	1 630 515	559 514	1 071 001	1 061 729	179 858	205 859	101 776	43 978	24 327	375 940	

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarviomenot 2018	Määrärahatarve 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	6 643 209	24 221 937	385 515	24 607 452	10 848 464	13 758 988	623 242	899 120	658 035	380 016	147 202	218 142	1 403 396
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 643 209							669 045	294 215	112 679	37 948	27 691	472 532
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		24 221 937	385 515	24 607 452	10 848 464	13 758 988	623 242	230 075	363 820	267 338	109 255	190 451	930 864
- korotuki- tms. valtuudet		22 008 400	0	22 008 400	9 912 579	12 095 821	0	26 219	38 870	37 543	27 224	117 422	221 059
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	0	199 000	0	199 000	0	199 000	199 000	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		199 000	0	199 000	0	199 000	199 000	0	0	0	0	0	0
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	15 000	11 000	0	11 000	0	11 000	0	3 468	400	400	400	999	2 199
Aikaisempien vuosien valtuudet	15 000							3 468	400	400	400	999	2 199
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		11 000	0	11 000	0	11 000	0	0	0	0	0	0	0
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	29 837 080	33 838 030	2 151 650	35 989 680	13 604 123	22 385 557	3 501 061	3 448 084	3 550 827	2 050 060	1 053 739	2 408 405	9 063 031
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	29 837 080							2 850 001	2 255 581	1 214 193	568 286	1 889 882	5 927 942
- korotuki- tms. valtuudet	2 520 397							10 215	21 018	22 105	19 741	86 724	149 587
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		33 838 030	2 151 650	35 989 680	13 604 123	22 385 557	3 501 061	598 083	1 295 245	835 867	485 453	518 523	3 135 089
- korotuki- tms. valtuudet		22 258 400	0	22 258 400	10 117 214	12 141 186	0	27 036	41 752	42 039	31 382	135 435	250 608

Valtion talousarvion toteutumalaskelma osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella

11. Verot ja veronluonteiset tulot

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11	43 107 458 655,61	44 417 368 000,00	44 372 619 533,44	-44 748 466,56	100
11.01	14 266 317 687,03	14 573 000 000,00	14 517 352 890,75	-55 647 109,25	100
11.01.01	9 053 746 530,24	9 609 000 000,00	9 701 120 659,15	92 120 659,15	101
11.01.02	4 237 946 868,59	4 194 000 000,00	4 077 751 992,74	-116 248 007,26	97
11.01.03	65 542 586,68	50 000 000,00	46 217 276,34	-3 782 723,66	92
11.01.04	9 090 817 01,52	720 000 000,00	692 262 962,52	-27 737 037,48	96
11.04	18 495 703 659,01	19 073 000 000,00	19 033 557 109,78	-39 442 890,22	100
11.04.01	17 547 147 195,08	18 124 000 000,00	18 082 248 957,84	-41 751 042,16	100
11.04.02	767 635 691,20	772 000 000,00	771 420 300,62	-579 699,38	100
11.04.03	180 920 772,73	177 000 000,00	179 887 851,32	2 887 851,32	102
11.08	7 048 422 251,08	7 426 000 000,00	7 414 508 859,26	-11 491 140,74	100
11.08.01	953 811 216,97	1 090 000 000,00	1 115 321 747,10	25 321 747,10	102
11.08.04	1 337 320 080,85	1 487 000 000,00	1 471 675 210,78	-15 324 789,22	99
11.08.05	150 879 023,14	151 000 000,00	154 620 048,02	3 620 048,02	102
11.08.07	4 590 841 600,32	4 683 000 000,00	4 657 195 954,19	-25 804 045,81	99
11.08.08	15 570 329,80	15 000 000,00	15 695 899,17	695 899,17	105
11.10	3 160 591 454,36	3 227 000 000,00	3 271 151 510,98	44 151 510,98	101
11.10.03	977 138 445,69	976 000 000,00	1 001 100 778,35	25 100 778,35	103
11.10.05	775 097 440,31	826 000 000,00	844 246 446,54	18 246 446,54	102
11.10.06	227 056 867,96	235 000 000,00	226 334 314,45	-8 665 685,55	96
11.10.07	1 169 155 429,37	1 174 000 000,00	1 192 535 984,27	18 535 984,27	102
11.10.08	12 143 271,03	16 000 000,00	6 933 987,37	-9 066 012,63	43
11.19	136 423 604,13	118 368 000,00	136 049 162,67	17 681 162,67	115
11.19.03	4 771 409,08	4 870 000,00	4 486 357,69	-383 642,31	92
11.19.04	42 041 944,46	21 846 000,00	36 822 636,23	14 976 636,23	169
11.19.05	27 830 502,01	27 510 000,00	28 321 473,73	811 473,73	103
11.19.06	47 366 425,82	47 400 000,00	49 077 803,14	1 677 803,14	104
11.19.08	3 767 615,56	4 000 000,00	3 675 411,35	-324 588,65	92
11.19.09	4 611 230,29	6 000 000,00	6 872 888,54	872 888,54	115
11.19.10	3 756 600,66	3 795 000,00	4 084 583,99	289 583,99	108
11.19.11	2 277 876,25	2 947 000,00	2 708 008,00	-238 992,00	92

12. Sekalaiset tulot

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12 SEKALAISET TULOT	5 533 456 595,77	5 800 580 000,00	5 777 122 399,14	-23 457 600,86	100
12.23 Valtioneuvoston kanslia		100 000,00	4 988,77	-95 011,23	5
12.23.99 Valtioneuvoston kanslian muut tulot		100 000,00	4 988,77	-95 011,23	5
12.24 Ulkomministeriön hallinnonala	42 116 609,47	54 735 000,00	57 071 568,63	2 336 568,63	104
12.24.20 Tiede- ja kulttuuri-instituutiikintuotojen vuokratulot	950 000,64	982 000,00	929 302,80	-52 697,20	95
12.24.99 Ulkomministeriön hallinnonalan tulot	41 166 608,83	53 753 000,00	56 142 265,83	2 389 265,83	104
12.25 Oikeusministeriön hallinnonala	151 598 984,45	146 860 000,00	154 016 445,81	7 156 445,81	105
12.25.10 Tuomioistuintulot	46 923 114,80	46 110 000,00	45 297 274,66	-812 725,34	98
12.25.15 Yleisen edunvalvonnan tulot	24 833 779,00	25 000 000,00	25 517 429,98	517 429,98	102
12.25.20 Ulosottomaksut	77 279 827,26	73 000 000,00	80 144 181,67	7 144 181,67	110
12.25.99 Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	2 562 263,39	2 750 000,00	3 057 559,50	307 559,50	111
12.26 Sisäministeriön hallinnonala	32 061 032,62	33 694 000,00	42 001 891,61	8 307 891,61	125
12.26.98 EU:ta saavat tulot	18 536 337,70	31 744 000,00	24 273 579,78	-7 470 420,22	76
12.26.99 Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	13 524 694,92	1 950 000,00	17 728 311,83	15 778 311,83	909
12.27 Puolustusministeriön hallinnonala	13 654 830,78	6 926 000,00	8 346 350,44	1 420 350,44	121
12.27.01 Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot	45 365,88	8 000,00	38 470,35	30 470,35	481
12.27.20 Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojalimaksuista	18 000,00	18 000,00	18 000,00	0,00	100
12.27.99 Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	13 591 464,90	6 900 000,00	8 289 880,09	1 389 880,09	120
12.28 Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 281 924 608,76	2 329 011 000,00	2 312 593 803,91	-16 417 196,09	99
12.28.10 Tullin tulot	1 841 086,17				
12.28.11 Kuntien osuudet verotuskustannuksista	129 410 733,07	129 073 000,00	115 517 465,63	-13 555 534,37	89
12.28.12 Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	24 670 273,53	24 606 000,00	22 230 165,21	-2 375 834,79	90
12.28.13 Evankelisiluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	14 282 789,94	14 245 000,00	12 702 951,55	-1 542 048,45	89
12.28.20 Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen eräät tulot	3 889 075,46	9 974 000,00	6 756 152,07	-3 217 847,93	68
12.28.25 Metallirahatulot	5 933 398,23	50 000,00	-3 045 442,61	-3 095 442,61	-6 091
12.28.50 Siirto valtion eläkearahastosta	1 827 394 015,51	1 865 863 000,00	1 859 447 637,77	-6 415 362,23	100
12.28.51 Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset	198 969 919,69	217 200 000,00	217 718 545,33	518 545,33	100
12.28.52 Vakuutusmaksuja vastaan maksut	16 182 719,03	16 680 000,00	19 439 569,85	2 759 569,85	117
12.28.60 Työturvallisuusmaksu	824 051,64	850 000,00	849 370,43	-629,57	100
12.28.92 Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopaikkit	35 114 212,08	35 800 000,00	34 579 998,37	-1 220 001,63	97
12.28.93 Euroopan unionilta saavat tulot matkamenojen korvaamiseen	1 707 663,00	1 500 000,00	2 142 944,00	642 944,00	143
12.28.99 Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	21 704 671,41	13 170 000,00	24 254 446,31	11 084 446,31	184
12.29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	581 482 267,29	594 400 000,00	605 868 042,39	11 468 042,39	102
12.29.70 Opintotukitoiminnan tulot	18 201 692,64	18 300 000,00	20 946 855,21	2 646 855,21	114
12.29.88 Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapellitoiminnan voittovaroista	554 686 000,00	572 100 000,00	572 100 000,00	0,00	100
12.29.99 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	8 594 574,65	4 000 000,00	12 821 187,18	8 821 187,18	321

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12.30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	928 428 377,71	963 413 000,00	964 268 188,16	855 188,16	100
12.30.01 EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot	537 265 760,36	536 733 000,00	525 166 202,17	-11 566 797,83	98
12.30.02 Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	314 308 025,60	340 000 000,00	346 034 350,91	6 034 350,91	102
12.30.03 Elinkeinoalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	6 537 408,78	10 000 000,00	12 758 072,35	2 758 072,35	128
12.30.04 EU:lta saatavat muut tulot	431 166,78	495 000,00	455 187,41	-39 812,59	92
12.30.20 Hevoskasvatuksen ja hevosuorheilun edistämiseen käytettävä osuus rahapellitoiminnan tuotosta	39 371 250,87	40 590 000,00	40 585 801,70	-4 198,30	100
12.30.40 Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	3 235 663,72	3 000 000,00	3 211 511,80	211 511,80	107
12.30.41 Tenojen kalastuslupamaksut	4 322 017,09	5 000 000,00	1 172 993,96	672 993,96	235
12.30.42 Hirvieläinten metsästysmaksut	8 096 465,00	4 575 000,00	5 258 779,65	683 779,65	115
12.30.44 Kalastonhoitomaksut	10 021 338,31	10 100 000,00	8 561 226,00	-1 538 774,00	85
12.30.45 Riistanhoitomaksut	4 839 281,20	11 920 000,00	11 786 779,85	-133 220,15	99
12.30.99 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	4 839 281,20	5 500 000,00	9 277 282,36	3 777 282,36	169
12.31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	28 463 368,08	9 792 000,00	8 153 774,11	-1 638 225,89	83
12.31.10 Liikenneviraston tulot	27 821 478,08	8 942 000,00	6 165 224,11	-2 776 775,89	69
12.31.99 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	641 890,00	850 000,00	1 988 550,00	1 138 550,00	234
12.32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	409 014 523,38	553 779 000,00	552 308 930,50	-1 470 069,50	100
12.32.20 Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot	3 535 884,37	2 869 000,00	3 394 774,67	525 774,67	118
12.32.31 Palkkaturvamaksujen palautukset	30 060 701,40	31 810 000,00	24 722 849,43	-7 087 150,57	78
12.32.50 EU:n rakennerahastoista ja muista koheesio politiikan rahastoista saatavat tulot	221 200 738,08	240 000 000,00	189 343 554,38	-50 656 445,62	79
12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	154 217 199,53	279 100 000,00	334 847 752,02	55 747 752,02	120
12.33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	577 820 764,58	596 020 000,00	684 335 412,49	88 315 412,49	115
12.33.02 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot	1 819 212,58	1 600 000,00	2 087 848,20	487 848,20	130
12.33.03 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tulot	0,00	300 000,00	0,00	-300 000,00	0
12.33.90 Rahapellitoiminnan tuotto	466 304 041,00	495 595 000,00	495 600 185,51	5 185,51	100
12.33.98 Valtionapujen palautukset	109 043 856,23	97 200 000,00	185 314 477,30	88 114 477,30	191
12.33.99 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	653 654,77	1 325 000,00	1 332 901,48	7 901,48	101
12.35 Ympäristöministeriön hallinnonala	28 845 185,68	14 650 000,00	12 426 766,78	-2 223 233,22	85
12.35.10 Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista	855 592,61	1 650 000,00	1 650 000,00	-1 650 000,00	
12.35.20 Siirto valtion asuntorahastosta	26 500 000,00	12 000 000,00	12 000 000,00	0,00	100
12.35.99 Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	1 489 593,07	1 000 000,00	426 766,78	-573 233,22	43
12.39 Muut sekalaiset tulot	458 046 042,97	497 200 000,00	375 726 235,54	-121 473 764,46	76
12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	172 941 780,70	149 700 000,00	126 543 834,79	-23 156 165,21	85
12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot	74 264 475,77	45 000 000,00	48 088 323,77	3 088 323,77	107
12.39.04 Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	203 162 472,67	300 000 000,00	191 468 334,29	-108 531 665,71	64
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	7 677 313,83	2 500 000,00	9 625 742,69	7 125 742,69	385

13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutumama %
13 KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	2 134 523 735,35	2 790 190 000,00	2 973 859 721,07	183 669 721,07	107
13.01 Korkotulot	86 861 628,16	102 290 000,00	93 471 479,75	-8 818 520,25	91
13.01.04 Korot valtion lainoista liikelaitoksille	9 084 688,32	6 400 000,00	6 396 556,22	-3 443,78	100
13.01.05 Korot muista lainoista	62 902 507,53	77 393 000,00	70 893 168,90	-6 499 831,10	92
13.01.07 Korot talletuksista	262 209,54	1 000 000,00	229 061,84	-770 938,16	23
13.01.09 Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen ja valtion muille eläkelaitoksille maksamien ennakoitujen korkotulot	14 612 222,77	17 497 000,00	15 952 692,79	-1 544 307,21	91
13.03 Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot	1 745 662 107,19	2 404 000 000,00	2 548 683 963,23	144 683 963,23	106
13.03.01 Osinkotulot, pääomapalautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 745 662 107,19	2 404 000 000,00	2 548 683 963,23	144 683 963,23	106
13.04 Osuus valtion rahalaitosten voitosta	91 000 000,00	104 000 000,00	104 000 000,00	0,00	100
13.04.01 Osuus Suomen Pankin voitosta	91 000 000,00	104 000 000,00	104 000 000,00	0,00	100
13.05 Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	211 000 000,00	179 900 000,00	227 704 278,09	47 804 278,09	127
13.05.01 Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	211 000 000,00	179 900 000,00	227 704 278,09	47 804 278,09	127

15. Lainat

Osaston, luvun ja momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutumama %
15 LAINAT	3 649 478 327,23	3 184 145 000,00	774 967 214,15	-2 409 177 785,85	24
15.01 Valtiolle takaisin maksettavat lainat	565 526 982,43	1 934 218 000,00	1 760 732 870,13	-173 485 129,87	91
15.01.02 Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille	68 304 488,36	21 000 000,00	22 849 033,36	1 849 033,36	109
15.01.04 Muiden lainojen lyhennykset	497 222 494,07	1 913 218 000,00	1 737 883 836,77	-175 334 163,23	91
15.03 Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	3 083 951 344,80	1 249 927 000,00	-985 765 655,98	-2 235 692 655,98	-79
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	3 083 951 344,80	1 249 927 000,00	-985 765 655,98	-2 235 692 655,98	-79
OSASTOT YHTEENSÄ	54 424 917 313,96	56 192 283 000,00	53 898 568 867,80	-2 293 714 132,20	96

21. Eduskunta

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahatyyppi	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21	EDUSKUNTA	174 155 341,95	124 743 000	110 672 807,51	121 875 294,14	2 867 705,86	49 279 171,79	22 944 171,79	27 931 634,72	21 347 537,07
21.01	Kansanedustajat	21 152 932,92	21 247 000	21 257 846,95	21 257 846,95	-10 846,95				
21.01.01	Kansanedustajien toimintamenot	21 152 932,92	21 247 000	21 257 846,95	21 257 846,95	-10 846,95				
21.10	Eduskunnan kanslia	123 374 842,54	74 207 000	63 750 520,66	71 417 397,23	2 789 602,77	28 248 965,20	20 248 965,20	10 437 038,19	17 811 927,01
21.10.01	Eduskunnan kanslian toimintamenot	50 999 708,92	53 394 000	51 323 322,14	51 323 322,14	2 070 677,86				
21.10.02	Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot	5 877 922,67	2 482 000	2 212 941,87	2 212 941,87	269 058,13				
21.10.29	Arvonlisäveromenot	14 151 481,14	6 800 000	6 317 508,29	6 317 508,29	482 491,71				
21.10.51	Avustajatuki eduskuntaryhmille	3 020 729,81	3 531 000	3 563 624,93	3 563 624,93	-32 624,93				
21.10.70	Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet	5 325 000,00	4 000 000	333 123,43	4 000 000,00	0,00	3 035 651,57	7 035 651,57	3 368 775,00	3 666 876,57
21.10.74	Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset	44 000 000,00	4 000 000	0,00	4 000 000,00	0,00	17 213 313,63	21 213 313,63	7 068 263,19	14 145 050,44
21.20	Eduskunnan oikeusasiamies	5 969 171,03	6 061 000	6 083 070,15	6 083 070,15	-22 070,15				
21.20.01	Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot	5 969 171,03	6 061 000	6 083 070,15	6 083 070,15	-22 070,15				
21.30	Ulkopoliittinen instituutti	3 604 209,46	3 618 000	2 303 618,84	3 587 692,43	30 307,57	634 817,17	4 032 817,17	2 748 743,58	1 284 073,59
21.30.01	Ulkopoliittisen instituutin toimintamenot	3 398 000,00	3 398 000	2 113 926,41	3 398 000,00	0,00	634 817,17	4 032 817,17	2 748 743,58	1 284 073,59
21.30.29	Arvonlisäveromenot	206 209,46	220 000	189 692,43	189 692,43	30 307,57				
21.40	Valtiontalouden tarkastusvirasto	15 973 466,00	15 527 000	13 195 980,91	15 447 517,38	79 482,62	2 060 389,42	16 997 389,42	14 745 852,95	2 251 536,47
21.40.01	Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot	15 325 000,00	14 937 000	12 685 463,53	14 937 000,00	0,00	2 060 389,42	16 997 389,42	14 745 852,95	2 251 536,47
21.40.29	Arvonlisäveromenot	648 466,00	590 000	510 517,38	510 517,38	79 482,62				
21.90	Eduskunnan muut menot	4 080 720,00	4 083 000	4 081 770,00	4 081 770,00	1 230,00				
21.90.50	Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen	4 080 720,00	4 083 000	4 081 770,00	4 081 770,00	1 230,00				

22. Tasavallan presidentti

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
22	TASAVALLAN PRESIDENTTI	19 075 000	16 458 177,08	1 422 759,06	17 880 936,14	1 194 063,86	1 095 849,88	17 544 849,88	15 204 135,00	1 422 759,06
22.01	Tasavallan presidentti	2 875 000	1 406 315,10	88 204,15	1 494 519,25	1 380 480,75	95 708,12	2 844 708,12	1 376 023,22	88 204,15
22.01.01	Tasavallan presidentin palkkio	126 000	126 000,00		126 000,00	0,00				
22.01.02	Tasavallan presidentin toimintamenot	199 000	110 795,85	88 204,15	199 000,00	0,00	95 708,12	294 708,12	206 503,97	88 204,15
22.01.20	Vierailuista ja kokousmatkoista aiheutuvat menot	2 550 000	1 169 519,25		1 169 519,25	1 380 480,75		2 550 000,00	1 169 519,25	
22.02	Tasavallan presidentin kanslia	16 200 000	15 051 861,98	1 334 554,91	16 386 416,89	-186 416,89	1 000 141,76	14 700 141,76	13 828 111,78	1 334 554,91
22.02.01	Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot	8 100 000	6 832 225,44	1 267 774,56	8 100 000,00	0,00	1 000 141,76	9 100 141,76	7 832 270,99	1 267 774,56
22.02.02	Eläkkeellä olevien presidenttien menot	600 000	433 219,65	66 780,35	500 000,00	100 000,00		600 000,00	433 219,65	66 780,35
22.02.29	Arvoniisaveromenot	2 500 000	2 223 795,75		2 223 795,75	276 204,25				
22.02.75	Perusparannukset	5 000 000	5 562 621,14		5 562 621,14	-562 621,14		5 000 000,00	5 562 621,14	

23. Valtioneuvoston kanslia

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23	VALTIONEUVOSTON KANSLIA	215 231 000	175 411 563,08	34 846 210,39	210 257 773,47	4 973 226,53	41 241 775,02	200 170 775,02	158 808 720,15	40 376 939,15
23.01	Hallinto	174 190 000	141 784 630,82	27 483 325,01	169 267 955,83	4 922 044,17	26 761 626,41	174 984 626,41	144 356 131,86	29 643 378,83
23.01.01	Valtioneuvoston kanslian toimintamenot	127 656 000	112 732 398,26	14 923 601,74	127 656 000,00	0,00	14 313 901,27	141 969 901,27	126 981 425,60	14 923 601,74
23.01.02	Ministereiden, heidän valtiositeeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset	6 510 000	6 007 752,32		6 007 752,32	502 247,68				
23.01.03	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	1 000 000	314 288,06	685 711,94	1 000 000,00	0,00	979 672,75	1 979 672,75	1 293 960,81	685 711,94
23.01.04	Pääministerin, kansliassa toimivien ministereiden ja heidän avustajiensa matkat	867 000	259 410,99	607 589,01	867 000,00	0,00	338 441,09	1 205 441,09	597 852,08	607 589,01
23.01.22	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	11 400 000	3 835 695,74	7 564 304,26	11 400 000,00	0,00	9 081 463,03	20 481 463,03	10 757 077,03	9 724 358,08

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot								
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle				
23.01.23															
	Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen														
23.01.24		6 800 000	3 491 399,62	3 308 600,38	6 800 000,00	0,00	1 935 800,00	1 935 800,00	1 015 586,13	0,00					
23.01.25		500 000	106 482,32	393 517,68	500 000,00	0,00		6 912 348,27	3 603 747,89	3 308 600,38					
23.01.29		19 457 000	15 037 203,51		15 037 203,51	4 419 796,49		500 000,00	106 482,32	393 517,68					
23.10	Omistajaohjaukset	13 900 000,00	117 935,47	5 582 064,53	5 700 000,00	0,00	10 002 858,93	15 702 858,93	7 412 016,77	8 290 842,16					
23.10.88		13 900 000,00	117 935,47	5 582 064,53	5 700 000,00	0,00	10 002 858,93	15 702 858,93	7 412 016,77	8 290 842,16					
23.20	Poliittisen toiminnan avustaminen	29 635 000,00	29 635 000,00		29 635 000,00	0,00	0,00								
23.20.50		29 635 000,00	29 635 000,00		29 635 000,00	0,00	0,00								
23.30		3 436 000,00	2 129 257,47	1 306 742,53	3 436 000,00	0,00	0,00	1 312 883,79	4 748 883,79	1 306 742,53					
23.30.01		3 436 000,00	2 129 257,47	1 306 742,53	3 436 000,00	0,00	0,00	1 312 883,79	4 748 883,79	1 306 742,53					
23.90		11 658 680,00	1 744 739,32	474 078,32	2 218 817,64	51 182,36	3 164 405,89	4 734 405,89	3 598 430,26	1 135 975,63					
23.90.21		808 680,00	648 817,64		648 817,64	51 182,36									
23.90.26		800 000	325 921,68	474 078,32	800 000,00	0,00	3 164 405,89	3 964 405,89	2 828 430,26	1 135 975,63					
23.90.61	Jäsenmaksut ja maksusuodet Euroopan hybridituhkien torjunnan osaamiskeskukseen	770 000	770 000,00		770 000,00	0,00		770 000,00	770 000,00						

23. Valtioneuvoston kanslian tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), johon valtuutus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Valtuuksien käyttöä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)													
		Vuoden 2018 valtuudet					Valtuuksien käyttöä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)								
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä		
23.90.26. Suomi 100	4 935	0	0	0	0	0	436	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 935						436	0	0	0	0	0	0	0	0
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	4 935	0	0	0	0	0	436	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 935						436	0	0	0	0	0	0	0	0

24. Ulkoministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyä vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24	ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 119 296 000	833 504 019,10	282 131 247,70	1 115 635 266,80	3 660 733,20	1 420 021 657,20	1 059 920 508,34	358 020 501,52	
24.01	Ulkoasiainhallinto	254 278 000	215 393 713,71	34 079 172,90	249 472 886,61	4 805 113,39	274 694 731,72	239 725 543,30	34 710 367,92	
24.01.01	Ulkoasiainhallinnon toimintamenot	220 760 000,00	194 360 732,00	28 201 268,00	222 562 000,00	0,00	249 964 920,31	221 738 898,51	28 201 268,00	
24.01.20	Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot	982 000	31 255,96	950 744,04	982 000,00	0,00	1 770 137,05	1 170 197,99	1 581 939,06	
24.01.21	Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	1 155 000	1 069 006,31	85 993,69	1 155 000,00	0,00	2 310 000,00	2 224 006,31	85 993,69	
24.01.29	Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvontuloveromenot	16 059 000	11 253 886,61		11 253 886,61	4 805 113,39				
24.01.74	Talontalennukset	13 520 000	8 678 832,83	4 841 167,17	13 520 000,00	0,00	4 647 674,36	13 326 507,19	4 841 167,17	
24.01.76	Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen									
24.10	Kriisinhallinta	73 359 000	56 066 774,06	16 786 669,68	72 853 443,74	505 556,26	1 500 000,00	1 265 933,30	0,00	
24.10.20	Suomalaisien kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot	57 999 000	41 212 330,32	16 786 669,68	57 999 000,00	0,00	8 475 588,99	49 684 179,32	16 786 669,68	
24.10.21	Sivilihenkiöstön osallistuminen kriisinhallintaan	15 360 000	14 854 443,74		14 854 443,74	505 556,26				
24.30	Kansainvälinen kehitysyhteistyö	703 442 000	504 483 434,51	198 957 792,49	703 441 227,00	773,00	256 725 066,01	684 952 050,20	273 537 333,98	
24.30.66	Varsinaisen kehitysyhteistyö	563 442 000	494 483 524,51	68 957 702,49	563 441 227,00	773,00	73 903 933,01	554 952 140,20	81 537 153,98	
24.30.88	Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen	10 000 000	9 999 910,00	90,00	10 000 000,00	0,00	90,00	9 999 910,00	180,00	
24.30.89	Kehitysyhteistyön finanssiojotukset	130 000 000	0,00	130 000 000,00	130 000 000,00	0,00	182 821 043,00	120 000 000,00	192 000 000,00	
24.90	Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	88 217 000	57 560 096,82	32 307 612,63	89 867 709,45	-1 650 709,45	32 854 270,48	85 558 735,52	32 986 129,94	
24.90.50	Eräät valtionavut	1 341 000	1 339 280,00		1 339 280,00	1 720,00				
24.90.51	Hädänalaisten avustaminen	45 000	25 910,58		25 910,58	19 089,42				
24.90.66	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	83 931 000	52 963 093,50	30 967 906,50	83 931 000,00	0,00	30 340 848,67	83 303 942,17	30 967 906,50	
24.90.67	Kansainvälisen ilmastopöytäkirjan alaisen yhteistyön menot	100 000		100 000,00	100 000,00	0,00	200 000,00	128 122,86	170 000,00	
24.90.68	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	1 800 000	560 293,87	1 239 706,13	1 800 000,00	0,00	2 313 421,81	2 126 670,49	1 848 723,44	
24.90.95	Kursivaihtelut	1 000 000	2 671 518,87		2 671 518,87	-1 671 518,87				

24. Ulkoministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), johon valtuutus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Valtuuksien käyttöä aiheetuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)													
		Vuoden 2018 valtuudet					Valtuuksien käyttöä aiheetuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)								
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä		
24.30.50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	0	268 188	0	268 188	0	268 188	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		268 188	0	268 188	0	268 188	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24.30.66. Varsinainen kehitysyhteistyö	4 958 323	500 875	0	500 875	441 535	59 340	0	365 690	467 740	401 176	301 074	698 755	1 868 745	1 868 745	1 868 745
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 958 323							365 690	353 772	283 131	193 782	596 526	1 427 210	1 427 210	1 427 210
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		500 875	0	500 875	441 535	59 340	0	0	113 968	118 045	107 293	102 229	441 535	441 535	441 535
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	4 958 323	769 063	0	769 063	441 535	327 528	0	365 690	467 740	401 176	301 074	698 755	1 868 745	1 868 745	1 868 745
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 958 323							365 690	353 772	283 131	193 782	596 526	1 427 210	1 427 210	1 427 210
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		769 063	0	769 063	441 535	327 528	0	0	113 968	118 045	107 293	102 229	441 535	441 535	441 535

25. Oikeusministeriön hallinnonala

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilin päätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilin päätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot								
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tiilin päätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle			
25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	914 901 133,41	926 866 000	757 221 869,11	165 854 086,35	923 075 955,46	3 790 044,54	162 739 918,45	905 314 918,45	739 169 782,91	165 854 086,35					
25.01 Ministerio ja hallinto	123 538 713,55	125 864 000	117 441 889,01	7 184 670,36	124 626 559,37	1 237 440,63	8 780 799,49	49 318 799,49	42 134 129,13	7 184 670,36					
25.01.01 Oikeusministeriön toimintamenot	20 357 000,00	20 230 000	16 680 901,33	3 549 098,67	20 230 000,00	0,00	6 004 131,09	26 234 131,09	22 685 032,42	3 549 098,67					
25.01.03 Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisien toimintamenot	7 288 000,00	8 027 000	6 751 254,77	1 275 745,23	8 027 000,00	0,00	1 293 740,18	9 320 740,18	8 044 994,95	1 275 745,23					
25.01.05 Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot	8 301 000,00	9 576 000	7 307 286,60	2 268 713,40	9 576 000,00	0,00	1 210 374,67	10 786 374,67	8 517 661,27	2 268 713,40					
25.01.20 Erityisministeriön toimintamenot	13 782 774,64	12 032 000	11 383 493,96		11 383 493,96	648 506,04									
25.01.21 Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	245 000,00	115 000	23 886,94	91 113,06	115 000,00	0,00	244 367,92	359 367,92	268 254,86	91 113,06					
25.01.22 Toimisto- ja viestintäjärjestelmien valvaintaistaminen	2 184 000,00	2 590 000	2 590 000,00		2 590 000,00	0,00	28 185,63	2 618 185,63	2 618 185,63	0,00					0,00

Päätöksen nimi ja määrärahalaji	Päätöksen numero, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
				käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
25.01.29	Oikeusministeriön hallinnonalan arvontuloveronmenot	45 026 611,26	45 902 000	46 740 473,57	46 740 473,57	-838 473,57						
25.01.50	Avustukset	8 323 099,00	8 392 000	8 332 287,00	8 332 287,00	59 713,00						
25.01.51	Eräät valtion maksamat korvaukset	18 031 228,65	19 000 000	17 632 304,84	17 632 304,84	1 367 695,16						
25.10	Tuomioistuimet ja oikeusapu	418 083 060,36	419 561 000	329 229 588,96	418 699 600,11	861 399,89	86 214 235,96	426 075 235,96	336 314 175,62	89 470 011,15	1 520 858,45	
25.10.01	Korkeimman oikeuden toimintamenot	8 627 000,00	8 667 000	7 146 141,55	8 667 000,00	0,00	1 511 437,88	10 178 437,88	8 657 579,43	1 520 858,45		
25.10.02	Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot	12 709 000,00	13 562 000	7 775 818,48	13 562 000,00	0,00	4 393 358,46	17 955 358,46	12 169 176,94	5 786 181,52		
25.10.03	Muiden tuomioistuinten toimintamenot	256 497 000,00	252 023 000	193 117 493,04	252 023 000,00	0,00	58 136 261,08	310 159 261,08	251 253 754,12	58 905 506,96		
25.10.04	Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kulu- ja tarjittelautakunnan toimintamenot	61 152 000,00	65 609 000	42 351 535,78	65 609 000,00	0,00	22 173 178,54	87 782 178,54	64 233 665,13	23 257 464,22		
25.10.50	Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset	79 098 060,36	79 700 000	78 838 600,11	78 838 600,11	861 399,89						
25.20	Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssiavunonta	103 271 000,00	101 322 000	70 187 807,53	101 322 000,00	0,00	27 270 684,41	128 592 684,41	97 458 491,94	31 134 192,47		
25.20.01	Ulosottolaitoksen ja konkurssiavunontan toimintamenot	103 271 000,00	101 322 000	70 187 807,53	101 322 000,00	0,00	27 270 684,41	128 592 684,41	97 458 491,94	31 134 192,47		
25.30	Syyttäjät	44 748 000,00	45 042 000	35 706 249,94	45 042 000,00	0,00	11 042 862,33	56 084 862,33	46 749 112,27	9 335 750,06		
25.30.01	Syyttäjälaitoksen toimintamenot	44 748 000,00	45 042 000	35 706 249,94	45 042 000,00	0,00	11 042 862,33	56 084 862,33	46 749 112,27	9 335 750,06		
25.40	Rangaistusten täytäntöpano	215 564 000,00	215 812 000	187 082 537,69	215 812 000,00	0,00	29 431 336,26	245 243 336,26	216 513 873,95	28 729 462,31		
25.40.01	Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot	210 864 000,00	211 112 000	185 202 355,76	211 112 000,00	0,00	26 572 045,30	237 684 045,30	211 774 401,06	25 909 644,24		
25.40.74	Avolaitustyöt	4 700 000,00	4 700 000	1 880 181,93	4 700 000,00	0,00	2 859 290,96	7 559 290,96	4 739 472,89	2 819 818,07		
25.50	Vaalimenot	9 696 359,50	19 265 000	17 573 795,98	17 573 795,98	1 691 204,02						
25.50.20	Vaalimenot	9 696 359,50	19 265 000	17 573 795,98	17 573 795,98	1 691 204,02						

26. Sisäministeriön hallinnonala

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26	1 564 836 227,78	1 505 496 000	1 325 033 090,60	160 871 298,67	1 485 904 389,27	19 591 610,73	2 110 528 810,69	1 411 838 810,69	1 182 535 535,90	210 615 762,01
26.01	175 056 406,16	159 269 000	128 596 780,93	23 566 840,79	152 163 621,72	7 105 378,28	70 641 799,98	113 484 799,98	46 388 625,58	55 049 443,60
26.01.01	13 802 000,00	13 974 000	10 005 439,84	3 968 560,16	13 974 000,00	0,00	4 906 048,18	18 880 048,18	14 688 598,94	3 968 560,16
26.01.04										
26.01.20	1 439 000,00	1 752 000	1 635 323,20	116 676,80	1 752 000,00	0,00	36 014,45	1 788 014,45	1 671 337,65	116 676,80
26.01.24	8 517 000,00	8 017 000	6 840 885,49	1 176 114,51	8 017 000,00	0,00	1 430 558,49	9 447 558,49	8 271 443,98	1 176 114,51
26.01.29	32 424 000,00	18 875 000	572 925,68	18 302 074,32	18 875 000,00	0,00	64 262 543,86	83 137 543,86	21 529 025,01	49 784 677,13
26.01.50	117 824 753,04	115 409 000	108 539 456,22		108 539 456,22	6 869 543,78				
26.01.66	225 000,00	225 000	221 585,00	3 415,00	225 000,00	0,00	6 635,00	231 635,00	228 220,00	3 415,00
26.01.66	824 653,12	1 017 000	781 165,50		781 165,50	235 834,50				
26.10	736 368 087,23	783 114 000	726 332 552,05	56 781 447,95	783 114 000,00	0,00	39 407 331,26	822 521 331,26	759 877 405,97	58 643 925,29
26.10.01	696 678 000,00	738 069 000	693 721 167,40	44 347 832,60	738 069 000,00	0,00	22 853 983,04	760 922 983,04	716 575 150,44	44 347 832,60
26.10.02	27 591 000,00	34 877 000	26 433 935,61	8 443 064,39	34 877 000,00	0,00	4 072 277,64	38 949 277,64	30 506 213,25	8 443 064,39
26.10.20	6 307 087,23	9 168 000	6 167 805,42	3 000 194,58	9 168 000,00	0,00		9 168 000,00	6 167 805,42	3 000 194,58
26.10.21	5 792 000,00	1 000 000	9 643,62	990 356,38	1 000 000,00	0,00	12 481 070,58	13 481 070,58	6 628 236,86	2 852 833,72
26.20	244 670 000,00	253 622 000	218 942 894,19	34 679 105,81	253 622 000,00	0,00	42 797 062,39	296 419 062,39	245 340 573,39	51 078 489,00
26.20.01	231 029 000,00	238 122 000	218 667 726,90	19 454 273,10	238 122 000,00	0,00	24 884 749,81	263 006 749,81	243 552 476,71	19 454 273,10
26.20.70	13 641 000,00	15 500 000	275 167,29	15 224 832,71	15 500 000,00	0,00	17 912 312,58	33 412 312,58	1 788 096,68	31 624 215,90
26.30	73 125 836,14	71 763 000	54 067 399,60	16 542 856,00	70 610 255,60	1 152 744,40	21 011 504,24	88 668 504,24	72 125 648,16	16 542 856,00
26.30.01	12 914 000,00	17 802 000	12 699 082,61	5 102 917,39	17 802 000,00	0,00	877 109,00	18 679 109,00	13 576 191,61	5 102 917,39
26.30.02	49 795 000,00	49 855 000	38 415 061,39	11 439 938,61	49 855 000,00	0,00	20 134 395,16	69 989 395,16	58 549 456,55	11 439 938,61
26.30.20	2 316 836,14	4 106 000	2 953 255,60		2 953 255,60	1 152 744,40				
26.30.43	8 100 000,00						0,08	0,08		0,00
26.40	335 615 898,25	237 728 000	197 093 463,83	29 301 048,12	226 394 511,95	11 333 488,05	37 195 112,82	90 745 112,82	58 803 282,80	29 301 048,12
26.40.01	57 850 000,00	49 750 000	24 248 951,88	25 501 048,12	49 750 000,00	0,00	31 859 935,98	81 609 935,98	56 108 887,86	25 501 048,12
26.40.21	210 296 423,24	143 594 000	136 909 117,41		136 909 117,41	6 684 882,59				
26.40.22	8 800 000,00	3 800 000	0,00	3 800 000,00	3 800 000,00	0,00	5 335 176,84	9 135 176,84	2 694 394,94	3 800 000,00
26.40.63	58 669 475,01	40 584 000	35 935 394,54		35 935 394,54	4 648 605,46				

26. Sisäministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarvio-menot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
26.10.21. KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot	17 642	1 792	1 680	3 472	236	3 236	3 236	7 189	0	4 004	0	0	4 004
Aikaisempien vuosien valtuudet	17 642							6 953	0	4 004	0	0	4 004
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 792	1 680	3 472	236	3 236	3 236	236	0	0	0	0	0
26.20.70. Ilma- ja rajavartiolaitosten hankinta	29 736	22 500	0	22 500	0	22 500	22 500	0	12 796	5 847	0	0	18 643
Aikaisempien vuosien valtuudet	29 736							0	12 796	5 847	0	0	18 643
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		22 500	0	22 500	0	22 500	22 500	0	0	0	0	0	0
26.30.02. Häätäkeskuslaitoksen toimintamenot	38 256	0	0	0	0	0	0	4 296	6 351	545	0	0	6 895
Aikaisempien vuosien valtuudet	38 256							4 296	6 351	545	0	0	6 895
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	85 635	24 292	1 680	25 972	236	25 736	25 736	11 485	19 146	10 396	0	0	29 542
Aikaisempien vuosien valtuudet	85 635							11 249	19 146	10 396	0	0	29 542
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		24 292	1 680	25 972	236	25 736	25 736	236	0	0	0	0	0

27. Puolustusministeriön hallinnonala

Päälukun, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilin päätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvio 2018 määrärahojen		Tiilin päätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot						
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio - Tiilin päätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyä viissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
27	PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA												
27:01	Puolustuspolitiikka ja hallinto	2 919 181 000	2 307 352 192,74	543 405 976,16	2 850 758 168,90	68 422 831,10	620 737 369,67	3 165 842 369,67	2 485 675 010,44	658 464 359,23			
27:01.01	Puolustusministeriön toimintamenot	389 175 000	316 057 712,26	4 695 403,79	320 753 116,05	68 421 883,95	4 580 303,75	21 738 303,75	17 042 899,96	4 695 403,79			
27:01.21	Puolustusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	14 283 000	11 231 923,75	3 051 076,25	14 283 000,00	0,00	2 956 301,09	17 239 301,09	14 188 224,84	3 051 076,25			
27:01.29	Puolustusministeriön hallinnonalan arvontilaveromenot	2 875 000	1 230 672,46	1 644 327,54	2 875 000,00	0,00	1 624 002,66	4 499 002,66	2 854 675,12	1 644 327,54			
		372 017 000	303 595 116,05		303 595 116,05	68 421 883,95							
27:10	Sotilaallinen maanpuolustus	2 471 595 000	1 964 991 220,58	506 603 779,42	2 471 595 000,00	0,00	587 727 386,23	3 057 293 386,23	2 413 928 223,74	621 662 162,49			
27:10.01	Puolustusvoimien toimintamenot	1 939 124 000	1 710 238 909,96	228 885 090,04	1 939 124 000,00	0,00	188 176 060,59	2 127 300 060,59	1 896 854 970,55	228 885 090,04			
27:10.18	Puolustusmateriaalihankinnat	525 842 000	250 458 744,83	275 383 255,17	525 842 000,00	0,00	398 254 087,30	924 096 087,30	513 511 449,06	390 441 638,24			
27:10.19	Hawk Mk 51 -koneiden modifointi	4 600 000	2 264 565,79	2 335 434,21	4 600 000,00	0,00	1 297 238,34	5 897 238,34	3 561 804,13	2 335 434,21			
27:10.50	Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen	2 029 000	2 029 000,00		2 029 000,00	0,00							
27:30	Sotilaallinen kriisinhallinta	58 411 000	26 303 259,90	32 106 792,95	58 410 052,85	947,15	28 429 679,69	86 810 679,69	54 703 886,74	32 106 792,95			
27:30.20	Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot	58 381 000	26 274 207,05	32 106 792,95	58 381 000,00	0,00	28 429 679,69	86 810 679,69	54 703 886,74	32 106 792,95			
27:30.95	Kurssivaihtelut	30 000	29 052,85		29 052,85	947,15							

27. Puolustusministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.10.01. Puolustusvoimien toimintamenot	1 110 978	166 441	64 489	230 930	156 329	74 601	64 946	263 576	308 381	129 517	5 476	1 972	445 346
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 110 978							244 927	194 866	109 228	3 571	0	307 665
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		166 441	64 489	230 930	156 329	74 601	64 946	18 649	113 515	20 290	1 904	1 972	137 681
27.10.16. Puolustusmateriaalihankeinnot	1 412 834	0	0	0	0	0	0	27 310	13 562	0	0	0	13 562
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 412 834							27 310	13 562	0	0	0	13 562
27.10.18. Puolustusmateriaalihankeinnot	2 086 501	1 845 403	230 331	2 075 734	640 272	1 435 462	1 334 671	355 695	568 292	223 921	113 653	187 295	1 093 161
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 086 501							281 217	302 217	102 526	26 629	95 995	527 367
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 845 403	230 331	2 075 734	640 272	1 435 462	1 334 671	74 477	266 076	121 395	87 024	91 301	565 795
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	4 610 314	2 011 844	294 821	2 306 665	796 601	1 510 063	1 399 617	646 580	890 235	353 438	119 128	189 267	1 552 069
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 610 314							553 454	510 644	211 754	30 200	95 995	848 593
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		2 011 844	294 821	2 306 665	796 601	1 510 063	1 399 617	93 126	379 591	141 684	88 928	93 273	703 476

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

Päätöksen, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilipäättös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilipäättös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot							
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vuonna 2018	Käytetty vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle				
28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA														
28.01 Hallinto														
28.01.01 Valtiovarainministeriön toimintamenot	17 029 112 762,53	17 311 932 000	16 415 251 932,24	804 396 551,85	17 219 648 484,09	92 283 515,91	823 785 846,05	3 775 321 846,05	2 833 628 772,91	910 742 576,75				
28.01.20 Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen ja hallinnonalan omistajaohjaus	152 232 436,34	185 606 000	144 042 291,41	13 636 520,26	157 678 811,67	27 927 188,33	10 993 024,96	43 431 024,96	29 626 601,81	13 636 520,26				
	30 295 000,00	32 193 000	18 801 479,74	13 391 520,26	32 193 000,00	0,00	10 773 991,10	42 966 991,10	29 575 470,84	13 391 520,26				
28.01.29 Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvoniisiveronot	245 000,00	245 000		245 000,00	245 000,00	0,00	219 033,86	464 033,86	51 130,97	245 000,00				
28.01.69 Suomen Pankin eräiden sijoitus tuottojen siirto Kreikan valtiolle	121 692 436,34	124 088 000	125 240 811,67		125 240 811,67	-1 152 811,67								
		29 080 000				29 080 000,00								

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot								
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettä- vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruu- tukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle					
28.10 Verotus ja tulli															
28.10.01 Verohallinnon toimintamenot	589 974 295,60	603 021 000	450 927 715,18	135 968 766,92	586 896 482,10	16 124 517,90	146 264 572,67	691 685 572,67	555 412 142,29	135 968 766,92					
28.10.02 Tullin toimintamenot	405 820 000,00	378 088 000	273 006 064,50	105 081 935,50	378 088 000,00	0,00	127 985 201,48	506 073 201,48	400 686 602,52	105 081 935,50					
28.10.03 Kansallisen tulorekisterin toimintamenot	159 837 000,00	165 606 000	135 508 764,49	30 097 235,51	165 606 000,00	0,00	18 279 371,19	183 885 371,19	153 788 135,68	30 097 235,51					
28.10.63 Takaisin maksetut verot	10 660 949,18	28 900 000	22 025 683,11		22 025 683,11	6 874 316,89		1 727 000,00	937 404,09	789 595,91					
28.10.95 Verotukseen liittyvät korkomenot	8 950 899,75	22 700 000	15 292 015,22		15 292 015,22	7 407 984,78									
28.10.97 Autoveron vientipalautus	4 705 446,67	6 000 000	4 157 783,77		4 157 783,77	1 842 216,23									
28.20 Palvelut valtioyhteisölle	38 933 553,46	40 538 000	27 799 541,35	12 946 903,77	40 746 445,12	-208 445,12	18 298 063,22	58 786 063,22	40 416 960,51	14 946 903,77					
28.20.01 Valtiokonttorin toimintamenot	22 837 000,00	24 409 000	20 883 375,50	3 525 624,50	24 409 000,00	0,00	3 454 020,62	27 863 020,62	24 337 396,12	3 525 624,50					
28.20.02 Keskitettyjen valtuutattujen kursserit	1 062 213,05	50 000	258 445,12		258 445,12	-208 445,12									
28.20.06 Sähköisen asioinnin ja hallinnon yhteiset palvelut	1 000 000,00	110 000	110 000,00		110 000,00	0,00	577 578,51	687 578,51	687 578,51	0,00					
28.20.07 Valtion talous- ja henkivestistöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot	1 034 340,41	2 533 000	836 682,68	1 696 317,32	2 533 000,00	0,00	4 000 000,00	6 533 000,00	836 682,68	3 696 317,32					
28.20.08 Valtion talous- ja henkivestistöhallinnon palvelukeskuksen kehittäminen									812 954,77	812 954,77	0,00				
28.20.09 Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskuksen toimintamenot	3 000 000,00	3 436 000	0,00	3 436 000,00	3 436 000,00	0,00	2 796 458,80	6 232 458,80	1 374 259,86	3 436 000,00					
28.20.10 Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskuksen investointimenot	10 000 000,00	10 000 000	5 711 038,05	4 288 961,95	10 000 000,00	0,00	6 657 050,52	16 657 050,52	12 368 088,57	4 288 961,95					
28.30 Tilastotoimi, taoudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	60 580 000,00	85 549 000	62 767 662,21	22 781 337,79	85 549 000,00	0,00	20 368 541,08	105 917 541,08	83 136 203,29	22 781 337,79					
28.30.01 Tilastokeskuksen toimintamenot	47 138 000,00	48 172 000	41 017 063,01	7 154 936,99	48 172 000,00	0,00	11 113 308,19	59 285 308,19	52 130 371,20	7 154 936,99					
28.30.02 Valtion taoudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot	3 382 000,00	3 656 000	1 053 255,48	2 602 744,52	3 656 000,00	0,00	2 210 924,40	5 866 924,40	3 264 179,88	2 602 744,52					
28.30.03 Väestörekisterikeskuksen toimintamenot	10 060 000,00	33 721 000	20 697 343,72	13 023 656,28	33 721 000,00	0,00	7 044 308,49	40 765 308,49	27 741 652,21	13 023 656,28					
28.40 Valtion alue- ja paikallishallinto	82 341 000,00	81 565 000	54 618 134,80	26 946 865,20	81 565 000,00	0,00	24 301 041,72	105 866 041,72	78 677 304,34	27 169 525,44					
28.40.01 Aluehallintovieraston toimintamenot	53 560 000,00	50 846 000	35 529 849,14	15 316 150,86	50 846 000,00	0,00	15 801 243,36	66 647 243,36	51 331 092,50	15 316 150,86					
28.40.02 Maistraattien toimintamenot	28 429 000,00	28 237 000	18 622 120,76	9 614 879,24	28 237 000,00	0,00	7 686 408,77	35 923 408,77	26 308 529,53	9 614 879,24					
28.40.03 Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet	352 000,00	2 482 000	466 164,90	2 015 835,10	2 482 000,00	0,00	813 389,59	3 295 389,59	1 037 682,31	2 238 495,34					
28.50 Eläkkeet ja korvaukset	4 830 491 172,40	4 953 587 000	4 927 682 359,89	4 927 682 359,89	4 927 682 359,89	25 904 640,11									
28.50.15 Eläkkeet	4 577 448 579,99	4 673 697 000	4 657 183 371,75		4 657 183 371,75	16 513 628,25									
28.50.16 Ylimääräiset eläkkeet	1 553 146,23	2 050 000	1 324 671,28		1 324 671,28	725 328,72									

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettä- vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruut- ukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
28.50.17 Muut eläkemeno	1 241 249,77	2 643 000	504 423,68	504 423,68	2 138 576,32						
28.50.50 Vahingonkorvaukset	36 816 031,89	40 500 000	36 554 342,77	36 554 342,77	3 945 657,23						
28.50.63 Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemeno	199 014 906,50	217 200 000	216 324 634,05	216 324 634,05	875 365,95						
28.50.95 Muiden eläkelaitosten valtion puolesta maksamien eläkemenojen ja valtiolle maksamien ennakoiden korkomenot	14 417 258,02	17 497 000	15 790 916,36	15 790 916,36	1 706 083,64						
28.60 Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	16 093 747,48	17 365 000	11 778 513,55	850 000,00	4 736 486,45			2 004 296,48	2 854 296,48	1 907 178,93	850 000,00
28.60.02 Erikseen budjetoidut palkkameno	12 567,48	15 000	12 612,72	12 612,72	2 387,28						
28.60.10 Työturvallisuuden e distäminen	850 000,00	850 000	0,00	850 000,00	0,00			840 000,00	1 690 000,00	742 882,45	850 000,00
28.60.12 Osaamisen kehittäminen	15 000 000,00	16 500 000	11 765 900,83	11 765 900,83	4 734 099,17			1 164 296,48	1 164 296,48	1 164 296,48	0,00
28.60.60 Siirto Koulutusrahastolle	231 180,00										
28.70 Valtionhallinnon kehittäminen	159 158 000,00	250 010 000	153 955 510,39	96 054 489,61	250 010 000,00			155 128 896,74	405 138 896,74	192 622 978,55	194 523 305,03
28.70.01 Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen	6 000 000,00	5 301 000	349 382,18	4 951 617,82	5 301 000,00			7 096 462,55	12 397 462,55	4 817 561,17	7 579 901,38
28.70.02 Valtion talous- ,henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät	6 800 000,00	5 000 000	111 647,78	4 888 352,22	5 000 000,00			12 166 011,07	17 166 011,07	6 313 540,06	10 740 357,11
28.70.03 Kansallisen tietoaian ohjaus ja kehittäminen	27 500 000,00							29 757 350,54	29 757 350,54	11 232 610,36	18 443 240,92
28.70.05 Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	53 300 000,00	198 970 000	144 432 478,08	54 537 521,92	198 970 000,00			15 941 591,33	214 911 591,33	149 295 488,78	65 616 102,55
28.70.20 Tuottavuuden edistäminen	49 730 000,00	8 726 000	8 726 000,00	8 726 000,00	8 726 000,00			67 529 000,00	76 255 000,00		58 456 000,00
28.70.21 Kansallisen tulorekisterin toteutus	15 828 000,00	15 663 000	932 002,35	14 730 997,65	15 663 000,00			22 628 481,25	38 291 481,25	12 823 778,18	25 467 703,07
28.70.22 Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki		8 250 000	30 000,00	8 220 000,00	8 250 000,00			10 000,00	8 260 000,00	40 000,00	8 220 000,00
28.70.40 Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot		8 100 000	8 100 000,00		8 100 000,00			0,00	8 100 000,00	8 100 000,00	
28.80 Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	268 995 046,97	274 436 000	272 258 461,95	272 258 461,95	2 177 538,05						
28.80.30 Ahvenanmaan tasotusmaksu	233 616 481,91	246 822 000	244 648 861,86	244 648 861,86	2 173 138,14						
28.80.31 Verohyötys Ahvenanmaan maakunnalle	23 945 287,00	15 200 000	15 196 476,00	15 196 476,00	3 524,00						
28.80.33 Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle	11 433 278,06	12 414 000	12 413 124,09	12 413 124,09	875,91						

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettyissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.90 Kuntien tukeminen	8 633 780 539,00	8 590 935 000	8 583 068 328,69	6 190 716,31	8 589 259 045,00	1 675 955,00	7 436 764,41	13 711 764,41	2 919 710,41	6 845 265,55
28.90.20 Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen	1 400 000,00	6 075 000	84 283,69	5 990 716,31	6 075 000,00	0,00	6 819 102,46	12 894 102,46	2 746 067,62	6 445 388,53
28.90.22 Hallinto- ja palvelurakenteiden kehittäminen ja tukeminen	200 000,00	200 000		200 000,00	200 000,00	0,00	511 428,64	711 428,64	173 642,79	399 877,02
28.90.30 Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen	8 605 673 665,00	8 576 670 000	8 575 483 792,00		8 575 483 792,00	1 186 208,00				
28.90.31 Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki	26 506 874,00	7 990 000	7 500 253,00		7 500 253,00	489 747,00				
28.90.34 Paikallisten kuntakokeilujen rahoitus							106 233,31	106 233,31		0,00
28.91 Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen	242 444 003,79	284 000 000	272 634 093,64		272 634 093,64	11 365 906,36				
28.91.41 Energiaerotuki	242 444 003,79	284 000 000	272 634 093,64		272 634 093,64	11 365 906,36				
28.92 EU ja kansainväliset järjestöt	1 938 563 874,21	1 927 270 000	1 441 793 816,02	484 020 951,99	1 925 814 768,01	1 455 231,99	428 990 644,77	2 332 930 644,77	1 848 909 692,78	484 020 951,99
28.92.03 Rahoituskausiviraston toimintamenot	2 450 000,00	2 947 000	1 024 853,78	1 922 146,22	2 947 000,00	0,00	2 119 678,71	5 066 678,71	3 144 532,49	1 922 146,22
28.92.20 Euroopan unionin osallistuminen matkamenojen korvauksiin	1 500 000,00	1 500 000	1 439 624,47	60 375,53	1 500 000,00	0,00	856 708,88	2 356 708,88	2 296 333,35	60 375,53
28.92.40 Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille	11 072 657,99	11 550 000	11 544 550,93		11 544 550,93	5 449,07				
28.92.60 Siirto rahoituskausirahastoon		18 493 000	4 040 581,37	14 452 418,63	18 493 000,00	0,00		18 493 000,00	4 040 581,37	14 452 418,63
28.92.67 Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen		170 000				170 000,00				
28.92.69 Maksut Euroopan unionille	1 903 000 000,00	1 881 000 000	1 413 413 988,39	467 586 011,61	1 881 000 000,00	0,00	426 014 257,18	2 307 014 257,18	1 839 428 245,57	467 586 011,61
28.92.87 Suomen osuus Asian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta	11 868 150,91	11 610 000	10 330 217,08		10 330 217,08	1 279 782,92				
28.92.95 Valtion takaussuoritukset	8 673 065,31									
28.99 Eriksen budjetoidut valtionhallinnon menot	15 525 093,28	18 050 000	11 925 503,16	5 000 000,00	16 925 503,16	1 124 496,84	10 000 000,00	15 000 000,00		10 000 000,00
28.99.95 Satunnaiset säädisperusteiset menot		300 000	175 524,11		175 524,11	124 475,89				
28.99.96 Ennakoimattomat menot	5 000 000,00	5 000 000		5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	10 000 000,00	15 000 000,00		10 000 000,00
28.99.97 Valtion saatavien turvaaminen	304 899,10	350 000	199 742,29		199 742,29	150 257,71				
28.99.98 Kassa-sijoitusten riskienhallinta	10 220 194,18	12 400 000	11 550 236,76		11 550 236,76	849 763,24				

28. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), Johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		0	1	1	0	1	1	16 760	9 183	5 208	0	0	14 391
28.10.01. Verohallinnon toimintamenot	108 999	0	1	1	0	1	1	16 760	9 183	5 208	0	0	14 391
Aikaisempien vuosien valtuudet	108 999							16 760	9 183	5 208	0	0	14 391
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0
28.10.02. Tullin toimintamenot	10 707	0	40 566	40 566	9 852	30 714	30 714	8 206	5 296	0	0	0	5 296
Aikaisempien vuosien valtuudet	10 707							1 799	1 862	0	0	0	1 862
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	40 566	40 566	9 852	30 714	30 714	6 407	3 434	0	0	0	3 434
28.30.01. Tilastokeskuksen toimintamenot	0	5 600	0	5 600	5 300	300	300	890	890	880	880	1 760	4 410
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		5 600	0	5 600	5 300	300	300	890	890	880	880	1 760	4 410
28.30.03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot	0	0	20 000	20 000	9 816	10 184	10 184	0	4 908	4 908	0	0	9 816
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	20 000	20 000	9 816	10 184	10 184	0	4 908	4 908	0	0	9 816
28.60.02. Eriksen budjetoidut palkkamenot	0	2 385	0	2 385	1 151	1 234	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		2 385	0	2 385	1 151	1 234	0	0	0	0	0	0	0
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus	20 032	0	4 173	4 173	0	4 173	0	3 065	8 440	3 300	0	0	11 740
Aikaisempien vuosien valtuudet	20 032							3 065	8 440	3 300	0	0	11 740
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	4 173	4 173	0	4 173	0	0	0	0	0	0	0
28.92.00. EU ja kansainväliset järjestöt	0	5 181 085	0	5 181 085	0	5 181 085	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		5 181 085	0	5 181 085	0	5 181 085	0	0	0	0	0	0	0
28.92.87. Suomen osuus Asian infrastruktuuri-investointipankin peruspääomasta	274 000	0	0	0	0	0	0	10 330	11 000	11 000	0	219 000	241 000
Aikaisempien vuosien valtuudet	274 000							10 330	11 000	11 000	0	219 000	241 000
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	413 738	5 189 070	64 739	5 253 809	26 120	5 227 689	41 198	39 251	39 717	25 296	880	220 760	286 653
Aikaisempien vuosien valtuudet	413 738							31 954	30 485	19 508	0	219 000	268 992
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		5 189 070	64 739	5 253 809	26 120	5 227 689	41 198	7 297	9 232	5 788	880	1 760	17 660

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Päälukun, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvio 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyä vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29 OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 672 274 398,87	6 687 849 000	6 355 976 152,48	209 320 487,02	6 565 296 639,50	122 552 360,50	3 364 132 862,01	3 123 377 424,78	239 665 154,28	
29.01 Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	245 351 564,05	257 315 000	219 717 594,01	39 671 903,04	259 389 497,05	-2 074 497,05	137 891 758,25	98 182 854,39	39 694 665,18	
29.01.01 Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot	19 674 000,00	17 777 000	9 118 377,34	8 658 622,66	17 777 000,00	0,00	9 253 361,67	18 371 739,01	8 658 622,66	
29.01.02 Opetushallituksen toimintamenot	46 002 000,00	68 724 000	47 866 872,01	20 857 127,99	68 724 000,00	0,00	15 469 686,60	63 336 558,61	20 857 127,99	
29.01.03 Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisien toimintamenot		7 489 000	2 097 381,26	5 391 618,74	7 489 000,00	0,00	7 489 000,00	2 097 381,26	5 391 618,74	
29.01.04 Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toimintamenot	3 687 000,00						3 290 092,61	3 290 092,61	0,00	
29.01.21 Kansainvälinen yhteistyö	3 058 000,00	3 358 000	2 679 121,79	678 878,21	3 358 000,00	0,00	414 976,25	3 079 859,36	678 878,21	
29.01.22 Eräät käyttökavaukset	14 203 000,00						28 752,14	5 990,00	22 762,14	
29.01.29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot	29 687 635,53	28 601 000	30 916 733,18		30 916 733,18	-2 315 733,18				
29.01.50 Eräät avustukset	1 537 000,00	1 537 000	1 535 549,00		1 535 549,00	1 451,00				
29.01.51 Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan	3 313 000,00	3 313 000	3 309 900,00		3 309 900,00	3 100,00				
29.01.52 Valtion rahoitus evankelis-luterilaisen kirkon yhteiskunnallisiin tehtäviin	114 000 000,00	114 000 000	114 000 000,00		114 000 000,00	0,00				
29.01.53 Eräät turvapaikanhakijoista ja maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset	8 090 000,00	10 290 000	6 204 344,56	4 085 655,44	10 290 000,00	0,00	1 796 888,98	8 001 233,54	4 085 655,44	
29.01.66 Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille	2 099 928,52	2 226 000	1 989 314,87		1 989 314,87	236 685,13				
29.10 Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus	9 07 179 063,32	959 202 000	890 353 360,78	42 637 563,86	932 990 924,64	26 211 075,36	121 364 017,41	69 082 741,33	52 181 636,16	
29.10.01 Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot	42 183 000,00	41 561 000	21 345 397,11	20 116 002,05	41 461 399,16	99 600,84	18 293 897,52	39 639 294,63	20 116 002,05	
29.10.02 Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot	3 285 000,00						1 323 400,74	1 323 400,74	0,00	
29.10.20 Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot	34 016 000,00	41 557 000	19 035 438,19	22 521 561,81	41 557 000,00	0,00	18 628 719,15	28 120 045,96	32 065 634,11	

Päätöksen nimi ja määrärahalaji	Päätöksen numero, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
				käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
29.10.30	Valtionosus ja -avustus yleisivistävään koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	674 602 396,32	704 808 000	679 867 446,48		679 867 446,48	24 940 553,52						
29.10.31	Valtionosus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin	145 499 667,00	163 433 000	162 262 079,00		162 262 079,00	1 170 921,00						
29.10.51	Valtionavustus järjestöille	1 206 000,00	7 843 000	7 843 000,00		7 843 000,00	0,00						
29.10.52	Valtionavustus vapaan sivistystyön järjestöille	6 387 000,00											
29.20	Ammatillinen koulutus	759 286 860,25	839 828 000	814 397 735,09	24 427 546,78	838 825 281,87	1 002 718,13	10 248 018,28	44 957 018,28	20 479 218,24	24 477 800,04		
29.20.01	Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot	7 975 000,00	7 972 000	6 090 977,27	1 881 022,73	7 972 000,00	0,00	1 946 361,11	9 918 361,11	8 037 338,38	1 881 022,73		
29.20.21	Ammatillisen koulutuksen yhteiset menot	10 511 000,00	26 737 000	4 190 475,95	22 546 524,05	26 737 000,00	0,00	8 301 657,17	35 038 657,17	12 441 879,86	22 596 777,31		
29.20.30	Valtionosus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen	716 534 669,00	800 071 000	799 116 281,87		799 116 281,87	95 471,13						
29.20.33	Nuorten aikuisten osaamisohjelma	24 266 191,25	5 048 000	5 000 000,00		5 000 000,00	48 000,00						
29.40	Korkea-asteinen koulutus ja tutkimus	3 329 387 493,27	3 329 732 000	3 191 657 586,13	94 452 303,84	3 286 109 889,97	43 622 110,03	64 862 373,24	2 892 701 373,24	2 787 104 873,04	105 107 580,50		
29.40.01	Suomen Akatemian toimintamenot	12 081 000,00	11 689 000	4 969 501,47	6 719 498,53	11 689 000,00	0,00	6 645 627,57	18 334 627,57	11 614 133,76	6 719 498,53		
29.40.02	Kansalliskirkon toimintamenot (sisälteen enintään 7 000 euroa perustettavan European Cooperative Societyin (READ-COOP) eurooppaosuuskuntaan liittymiseen ja sen jäsenmaksun maksamiseen)												
29.40.03	Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot	17 960 000,00	17 823 000	16 908 373,96	914 626,04	17 823 000,00	0,00	1 622 229,86	19 445 229,86	18 530 603,82	914 626,04		
29.40.04	Varastokirjaston toimintamenot	1 145 000,00	1 118 000	524 450,75	593 549,25	1 118 000,00	0,00	855 953,99	1 973 953,99	1 380 404,74	593 549,25		
29.40.20	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	1 681 000,00	1 656 000	1 559 973,24	96 026,76	1 656 000,00	0,00	60 275,59	1 716 275,59	1 620 248,83	96 026,76		
29.40.22	Tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitus	110 981 000,00	169 375 000	110 576 847,57	58 798 152,43	169 375 000,00	0,00	46 412 528,86	215 787 528,86	147 673 376,16	67 929 144,47		
29.40.50	Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan	8 500 000,00	8 500 000	5 172 549,17	3 327 450,83	8 500 000,00	0,00	4 125 757,37	12 625 757,37	7 774 005,73	4 851 735,45		
29.40.51	Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	1 800 814 000,00	1 767 428 000	1 767 428 000,00		1 767 428 000,00	0,00	5 140 000,00	1 772 568 000,00	1 772 265 100,00	0,00		
29.40.53	Rahapelltoiminnan voittovarat tieteen edistämiseen	221 609 868,73	276 672 000	245 175 192,62		245 175 192,62	31 496 807,38						
29.40.54	Rahapelltoiminnan voittovarat tieteen edistämiseen	104 379 785,82	106 497 000	106 188 438,12		106 188 438,12	308 561,88						
29.40.54	Strateginen tutkimusrahoitus	46 003 523,20	54 379 000	42 801 478,93		42 801 478,93	11 577 521,07						

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettyssä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.40.55	Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan	826 250 000	826 247 000,00	3 000,00	826 250 000,00	0,00	826 250 000,00	826 247 000,00	3 000,00	
29.40.66	Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille	18 345 000	18 105 780,30		18 105 780,30	239 219,70				
29.40.86	Valtion rahoitus ammattikorkeakoulujen pääomaan	24 000 000		24 000 000,00	24 000 000,00	0,00	24 000 000,00			24 000 000,00
29.40.89	Valtion rahoitus yliopistojen pääomasijoituksiin	46 000 000	46 000 000,00		46 000 000,00	0,00				
29.70	Opintotuki	589 201 000	540 834 490,33	59 398,91	540 893 889,24	48 307 110,76	54 182,86	613 182,86	613 783,95	59 398,91
29.70.01	Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot	619 000	559 601,09	59 398,91	619 000,00	0,00	54 182,86	613 783,95	59 398,91	
29.70.52	Opintolainojen valtiontakaus	54 200 000	50 252 684,35		50 252 684,35	3 947 315,65				
29.70.55	Opintoraha ja asumiskäsi	449 626 000	414 096 918,06		414 096 918,06	35 529 081,94				
29.70.57	Korkeakoulupiskelijöiden ateriatuki	31 456 000	30 266 581,51		30 266 581,51	1 189 418,49				
29.70.59	Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki	53 300 000	45 658 705,32		45 658 705,32	7 641 294,68				
29.80	Taide ja kulttuuri	462 645 000	452 402 047,54	7 872 339,04	460 274 386,58	2 370 613,42	21 572 678,89	113 913 201,57	17 887 222,31	
29.80.01	Taiteen edistämiskeskusten toimintamenot	3 995 000	3 645 375,07	349 624,93	3 995 000,00	0,00	675 620,70	4 320 995,77	349 624,93	
29.80.03	Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot	2 290 000	1 864 819,91	425 180,09	2 290 000,00	0,00	380 627,98	2 245 447,89	425 180,09	
29.80.04	Museoviraston toimintamenot	19 952 000	18 021 560,37	1 930 439,63	19 952 000,00	0,00	2 806 871,74	20 828 432,11	1 930 439,63	
29.80.05	Näkövammaisten kirjaston toimintamenot	4 889 000	4 021 642,07	867 357,93	4 889 000,00	0,00	1 094 037,08	5 983 037,08	867 357,93	
29.80.06	Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot	6 011 000	5 570 035,32	440 964,68	6 011 000,00	0,00	841 129,16	6 411 164,48	440 964,68	
29.80.16	Ylimääräiset taiteilija- ja sanomalehtimiesäkkeet	18 960 000	17 959 257,19		17 959 257,19	1 000 742,81				
29.80.20	Museoviraston kulttuuri- ja nähtävyyshankkeiden tilakustannukset	15 686 000	14 663 701,86	1 022 298,14	15 686 000,00	0,00	921 571,84	15 585 273,70	1 022 298,14	
29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan	3 700 000	3 700 000,00		3 700 000,00	0,00				
29.80.31	Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin	49 282 000	48 815 161,00		48 815 161,00	466 839,00				
29.80.35	Valtionavustus Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden merkkihankkeen perustamiskustannuksiin	8 000 000	8 000 000,00		8 000 000,00	0,00	8 000 000,00	8 000 000,00		

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018		Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle	Talousarvio 2018	siirto seuraavalle vuodelle		Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
29.80.40	Korvaus Suomenlinnan huoltoilikeenteen käyttötapioon	252 000	239 616,00		239 616,00	12 384,00						
29.80.41	Eräät käyttöoikeuskorvaukset	26 648 000,00	26 426 649,72	221 350,28	26 648 000,00	0,00	203 352,11	26 851 352,11	26 630 001,83		221 350,28	
29.80.50	Eräät avustukset	9 380 000	7 565 027,78	1 816 972,22	9 380 000,00	0,00	612 417,99	9 992 417,99	8 162 985,30		1 829 177,68	
29.80.51	Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille	14 058 620,34	14 333 187,86		14 333 187,86	281 812,14						
29.80.52	Rahapellonvoiminnan voittovarat taiteen edistämiseen	238 894 000	238 839 354,53		238 839 354,53	54 645,47						
29.80.53	Valtionavustus tilakustannuksiin	26 664 000	26 159 810,00		26 159 810,00	504 190,00						
29.80.55	Digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuus ja säilyttäminen	1 950 000,00	1 750 000,00	200 000,00	1 950 000,00	0,00	314 147,43	2 264 147,43	2 061 469,62		202 677,81	
29.80.59	Eräät avustukset Kansallisgallerialle	739 000	408 423,65	330 576,35	739 000,00	0,00		1 295 310,82	964 734,47		330 576,35	
29.80.72	Kansallisgallerian kokoelman kartuttaminen	3 688 000	3 420 425,21	267 574,79	3 688 000,00	0,00		6 854 592,04	6 587 017,25		267 574,79	
29.80.75	Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusrannukset ja kunossapito	50 000			50 000,00							
29.80.95	Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot	7 000 000	7 000 000,00		7 000 000,00	0,00		7 000 000,00	7 000 000,00			
29.80.96	Lahjoitus Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääomaan	173 433 000	171 679 676,14	115 265,55	171 794 941,69	1 638 058,31		12 220 680,78	11 911 525,25		172 685,18	
29.90	Liikuntatoimi	7 000 000	6 884 734,45	115 265,55	7 000 000,00	0,00		8 720 680,78	8 411 525,25		172 685,18	
29.90.30	Avustus Liikkuva koulu -ohjelmaan	164 939 000	163 300 941,69		163 300 941,69	1 638 058,31						
29.90.50	Rahapellonvoiminnan voittovarat urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen											
29.90.52	Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille ja rahoitus liikuntatieteellisten hankkeiden arviointikustannuksiin	1 494 000	1 494 000,00		1 494 000,00	0,00						
29.90.55	Valtionavustus liikuntapaikan rakentamiseen KymiRing Oy:lle	3 500 000,00			3 500 000,00			3 500 000,00	3 500 000,00		0,00	
29.91	Nuorisotyö	76 493 000	74 933 662,46	84 166,00	75 017 828,46	1 475 171,54		801 152,30	22 089 227,01		84 166,00	
29.91.50	Rahapellonvoiminnan voittovarat nuorisotyön edistämiseen	54 770 000	53 294 828,46		53 294 828,46	1 475 171,54						
29.91.51	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö	19 923 000	19 838 834,00	84 166,00	19 923 000,00	0,00		795 052,30	20 289 227,01		84 166,00	
29.91.52	Eräät avustukset	1 800 000	1 800 000,00		1 800 000,00	0,00		1 806 100,00	1 800 000,00		0,00	

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)							
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet				Käytetty		Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Uusittu									
29.10.01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot	6 810	2 710	0	2 710	0	2 710	0	0	555	900	690	690	560	2 840	
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 810								555	900	690	690	560	2 840	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		2 710	0	2 710	0	2 710	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.10.34. Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	313 551	0	0	0	0	0	0	0	18 491	7 812	2 751	1 573	1 930	14 067	
Aikaisempien vuosien valtuudet	313 551								18 491	7 812	2 751	1 573	1 930	14 067	
29.40.00. Korkeaopetus ja tutkimus	2 555 063	343 335	342	343 677	336 699	6 978	6 930	6 930	310 629	325 772	244 266	163 349	95 227	828 614	
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 555 063								297 871	248 204	156 357	75 174	24 938	504 673	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		343 335	342	343 677	336 699	6 978	6 930	6 930	12 758	77 568	87 909	88 175	70 289	323 941	
29.40.20. Korkeaopetuksen ja tieteen yhteiset menot	0	33 000	0	33 000	12 000	21 000	0	0	2 500	9 500	0	0	0	9 500	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		33 000	0	33 000	12 000	21 000	0	0	2 500	9 500	0	0	0	9 500	
29.40.54. Strateginen tutkimusrahoitus	166 723	55 631	0	55 631	55 631	0	0	0	42 801	58 037	25 662	5 131	0	88 830	
Aikaisempien vuosien valtuudet	166 723								33 184	37 655	5 162	0	0	42 817	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		55 631	0	55 631	55 631	0	0	0	9 618	20 382	20 500	5 131	0	46 013	
29.60.00. Tiede	258 497	0	0	0	0	0	0	0	0	713	0	0	0	713	
Aikaisempien vuosien valtuudet	258 497								0	713	0	0	0	713	
29.80.04. Museoviraston toimintamenot	0	2 969	0	2 969	2 969	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		2 969	0	2 969	2 969	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.80.34. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin	39 925	0	0	0	0	0	0	0	3 500	2 326	3 301	2 333	7 675	15 635	
Aikaisempien vuosien valtuudet	39 925								3 500	2 326	3 301	2 333	7 675	15 635	
29.80.53. Valtionavustus tilakustannuksiin	0	1 311	0	1 311	1 311	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 311	0	1 311	1 311	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
29.80.75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito	254	1 300	0	1 300	611	689	0	0	126	611	0	0	0	611	
Aikaisempien vuosien valtuudet	254								126	0	0	0	0	0	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 300	0	1 300	611	689	0	0	0	611	0	0	0	611	
29.90.50. Rahapeli-toiminnan voittoa-urheilu ja liikuntakasvatuksen edistämiseen	44 000	0	0	0	0	0	0	0	9 000	6 000	2 000	2 000	12 000	22 000	
Aikaisempien vuosien valtuudet	44 000								9 000	6 000	2 000	2 000	12 000	22 000	
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	3 384 824	440 256	342	440 598	409 221	31 377	6 930	6 930	387 603	411 671	278 670	175 076	117 392	982 809	
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 384 824								362 727	303 610	170 262	81 770	47 103	602 745	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		440 256	342	440 598	409 221	31 377	6 930	6 930	24 876	108 061	108 409	93 306	70 289	380 064	

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot						
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle			
30	MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA												
30.01	Hallinto ja tutkimus	2 661 759 000	2 199 277 270,84	435 385 340,21	2 634 662 611,05	27 096 388,95	512 716 491,77	2 347 157 491,77	1 842 428 982,05	483 308 159,36			
30.01.01	Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot	133 136 000	107 405 230,82	26 344 595,18	133 749 826,00	-613 826,00	29 775 504,32	131 026 504,32	104 386 662,01	26 572 473,60			
30.01.05	Luonnonvarakeskuksen toimintamenot	24 218 000	14 384 025,27	9 833 974,73	24 218 000,00	0,00	12 802 077,48	37 020 077,48	27 118 734,04	9 833 974,73			
30.01.22	Tutkimus ja kehittäminen	70 570 000	57 338 364,18	13 231 635,82	70 570 000,00	0,00	15 605 761,17	86 175 761,17	72 944 125,35	13 231 635,82			
30.01.23	Hallinnolliset järjestelyt	1 343 000	490 282,15	852 717,85	1 343 000,00	0,00	1 163 465,15	2 506 465,15	1 425 868,88	1 080 596,27			
30.01.29	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnaisveromenot	5 120 000	2 693 733,22	2 426 266,78	5 120 000,00	0,00	204 200,52	5 324 200,52	2 897 933,74	2 426 266,78			
30.01.66	Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	27 532 000	28 335 104,45		28 335 104,45	-803 104,45							
30.10	Maaseudun kehittäminen	4 353 000	4 163 721,55		4 163 721,55	189 278,45							
30.10.40	Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset	440 869 000	303 122 518,95	124 962 969,56	428 085 488,51	12 783 511,49	123 735 386,21	385 804 386,21	249 574 453,29	134 061 182,73			
30.10.41	Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki	75 276 000	44 660 728,24	30 615 271,76	75 276 000,00	0,00	34 638 667,68	109 914 667,68	79 299 395,92	30 615 271,76			
30.10.42	Luopumistuet ja -eläkkeet	15 000 000	11 031 172,18		11 031 172,18	3 968 827,82							
30.10.43	Eläinten hyvinvointikorvaukset	58 330 000	43 030 604,00	15 299 396,00	58 330 000,00	0,00	11 984 965,02	70 314 965,02	55 015 569,02	15 299 396,00			
30.10.44	Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen	67 767 000	6 641,14	67 760 358,86	67 767 000,00	0,00	66 128 871,84	133 895 871,84	57 242 773,18	76 653 098,66			
30.10.50	Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen	7 500 000	5 463 286,13	2 036 713,87	7 500 000,00	0,00	2 505 671,05	10 005 671,05	6 528 957,18	2 036 713,87			
30.10.51	Porotalouden edistäminen	5 266 000	4 885 126,76	380 873,24	5 266 000,00	0,00	141 733,24	5 407 733,24	5 026 860,00	380 873,24			
30.10.54	Hevostalouden edistäminen hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitetulla rahapellitoiminnan tuotolla	1 843 000	1 843 000,00		1 843 000,00	0,00		1 843 000,00	1 843 000,00				
30.10.55	Valtionapu 4H-toimintaan	40 182 000	32 131 975,00	8 050 025,00	40 182 000,00	0,00	7 394 264,52	47 576 264,52	38 797 489,33	8 050 025,00			
30.10.63	Maaseudun kehittäminen	3 905 000	3 905 000,00		3 905 000,00	0,00		3 905 000,00	3 905 000,00				
30.10.64	EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen	2 000 000	1 179 669,17	820 330,83	2 000 000,00	0,00	941 212,86	2 941 212,86	1 915 408,66	1 025 804,20			
30.20	Maa- ja elintarviketalous	163 800 000	154 985 316,33		154 985 316,33	8 814 683,67							
30.20.02	Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot	1 818 007 000	1 632 779 047,02	178 328 216,47	1 811 107 263,49	6 899 736,51	227 323 897,72	1 490 872 897,72	1 287 730 581,30	185 405 932,15			
30.20.03	Maaseutuviraston toimintamenot	39 599 000	34 206 920,88	5 392 079,12	39 599 000,00	0,00	9 713 291,64	49 312 291,64	43 920 212,52	5 392 079,12			
		24 121 000	20 083 864,27	4 037 135,73	24 121 000,00	0,00	5 405 726,38	29 526 726,38	25 489 590,65	4 037 135,73			

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot						
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
30.20.20	Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhojien torjunta	8 128 000	7 436 731,57	7 436 731,57	7 436 731,57	691 268,43							
30.20.40	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	323 340 000	262 630 885,57	60 709 114,43	323 340 000,00	0,00	60 252 919,99	383 592 919,99	322 883 805,56			60 709 114,43	
30.20.41	EU-tulotuki ja EU-markkinatuki	546 130 000	539 921 531,92	539 921 531,92	539 921 531,92	6 208 468,08							
30.20.42	Eräät korvaukset						1 740 892,79	1 740 892,79	0,00			0,00	
30.20.43	Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit	290 710 000	258 151 203,76	32 558 796,24	290 710 000,00	0,00	42 132 732,86	332 842 732,86	299 789 051,98			33 053 680,88	
30.20.44	Luonnonhaitta korvaukset	518 738 000	454 460 133,46	64 277 866,54	518 738 000,00	0,00	79 686 237,00	598 424 237,00	533 647 296,17			64 776 940,83	
30.20.46	EU-rahoitteinen ruokakeijun kehittäminen	5 705 000	1 166 850,10	4 538 149,90	5 705 000,00	0,00	5 463 764,55	11 168 764,55	3 452 323,27			6 738 149,90	
30.20.47	Ruokakeijun kehittäminen	6 619 000	517 298,57	6 101 701,43	6 619 000,00	0,00	7 157 983,93	13 776 983,93	3 774 325,65			9 985 458,18	
30.20.60	Siirto interventiorahastoon	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00							
30.20.61	Siirto Maatilataluuden kehittämisrahastoon	49 000 000	49 000 000,00		49 000 000,00	0,00	15 000 000,00	64 000 000,00	49 000 000,00			0,00	
30.20.62	Eräät valtionavut	5 717 000	5 003 626,92	713 373,08	5 717 000,00	0,00	770 348,58	6 487 348,58	5 773 975,50			713 373,08	
30.40	Luonnonvaratalous	206 569 000	135 465 728,75	63 076 304,30	198 542 033,05	8 026 966,95	90 837 420,72	239 431 420,72	143 388 257,35			94 595 316,18	
30.40.20	Kalalannan hoitovaroitukset	3 000 000	737 449,47	2 262 550,53	3 000 000,00	0,00	2 956 535,04	5 956 535,04	2 545 656,51			3 410 878,53	
30.40.21	Vesivarojen käytön ja hoidon menot	13 520 000,00	7 519 200,15	6 045 799,85	13 565 000,00	0,00	9 681 922,58	23 246 922,58	15 375 305,11			7 871 617,37	
30.40.22	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	14 880 000	4 325 797,35	10 554 202,65	14 880 000,00	0,00	17 306 213,73	32 186 213,73	13 656 704,02			17 196 299,32	
30.40.31	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen	8 486 000	494 464,60	7 991 535,40	8 486 000,00	0,00	9 794 421,75	18 280 421,75	7 604 706,08			10 672 619,58	
30.40.40	Eräät luonnonvaratalouden korvaukset	1 745 000	851 376,95		851 376,95	893 623,05							
30.40.41	Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	4 575 000	1 237 701,52	3 337 298,48	4 575 000,00	0,00	3 720 922,50	8 295 922,50	4 571 114,84			3 724 807,66	
30.40.42	Petueläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen	8 450 000	8 220 019,88	229 980,12	8 450 000,00	0,00	999 433,84	9 449 433,84	9 219 453,72			229 980,12	
30.40.44	Tuki puuntuotannon kestävyyyden turvaamiseen	56 230 000	49 096 656,10	7 133 343,90	49 096 656,10	7 133 343,90							
30.40.45	Metsätalouden hoidon edistäminen	5 027 000	4 093 096,86	933 903,14	5 027 000,00	0,00	1 031 205,48	6 058 205,48	5 124 302,34			933 903,14	
30.40.46	Valtionapu Suomen metsäkekselle	40 183 000	40 183 000,00		40 183 000,00	0,00							
30.40.50	Riistatalouden edistäminen	11 920 000	11 130 677,22	789 322,78	11 920 000,00	0,00	21 054,25	11 941 054,25	11 151 731,47			789 322,78	
30.40.51	Kalatalouden edistäminen	8 850 000,00	6 884 153,01	3 365 846,99	10 250 000,00	0,00	3 606 116,50	13 856 116,50	10 482 526,45			3 365 846,99	
30.40.53	Eräät luonnonvaratalouden valtionavut	1 432 000	612 791,42	819 208,58	1 432 000,00	0,00	912 743,00	2 344 743,00	1 525 534,42			819 208,58	
30.40.62	Elinkeinokalatalouden edistäminen	26 776 000	79 344,22	26 696 655,78	26 776 000,00	0,00	40 706 852,05	67 482 852,05	21 948 222,39			45 480 832,11	

Päälukun, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot							
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty- vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruu- tukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle				
30.40.83														
	Lainat puuntuotannon kestävyysden turvaamiseen	50 000	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	100 000,00	150 000,00			100 000,00			
30.64	Metsähallitus	7 594 000	5 514 000,00	918 571,40	7 594 000,00	0,00		7 594 000,00			918 571,40			
30.64.50	Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	7 594 000	5 514 000,00	918 571,40	7 594 000,00	0,00		7 594 000,00			918 571,40			
30.70	Maanmittaus- ja tietovarannot	55 584 000	50 406 355,63	41 754 683,30	55 584 000,00	0,00		92 428 282,80			41 754 683,30			
30.70.01	Maanmittauslaitoksen toimintamenot	51 384 000	47 452 000,00	41 754 683,30	51 384 000,00	0,00		92 428 282,80			41 754 683,30			
30.70.40	Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot	4 200 000	2 954 355,63		4 200 000,00	0,00								

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttä- mättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talou- arvio- menot 2018	Määrä- raha- tarve 2019	Määrä- raha- tarve 2020	Määrä- raha- tarve 2021	Määrä- raha- tarve myö- hemmin	Määrä- raha- tarve yhteensä
30.10.40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset	195 666	80 250	12 666	92 916	91 172	1 745	64 653	104 408	48 000	20 000	2 450	174 858	
Aikaisempien vuosien valtuudet	195 666						40 932	69 408	28 000	10 000	0	107 408	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		80 250	12 666	92 916	91 172	1 745	23 722	35 000	20 000	10 000	2 450	67 450	
30.10.41. Maaseutuelinkeinoiminnan korkotuki	2 520 397	250 000	0	250 000	204 635	45 365	11 031	23 900	26 600	23 900	104 737	179 137	
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	2 520 397						10 215	21 018	22 105	19 741	86 724	149 587	
- korkotuki - tms. valtuudet	2 520 397						10 215	21 018	22 105	19 741	86 724	149 587	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		250 000	0	250 000	204 635	45 365	816	2 882	4 495	4 159	18 013	29 549	
- korkotuki - tms. valtuudet		250 000	0	250 000	204 635	45 365	816	2 882	4 495	4 159	18 013	29 549	
30.10.64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen	475 492	121 818	89 408	211 226	132 590	78 635	167 847	107 000	101 500	41 449	25 044	274 993	
Aikaisempien vuosien valtuudet	475 492						151 695	67 000	60 500	21 449	9 606	158 555	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		121 818	89 408	211 226	132 590	78 635	16 152	40 000	41 000	20 000	15 438	116 438	
30.12.45. Maatalouden ympäristötuki	8 073	0	0	0	0	0	71	7	0	0	0	7	
Aikaisempien vuosien valtuudet	8 073						71	7	0	0	0	7	
30.20.40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	0	30 000	0	30 000	0	30 000	0	0	0	0	0	0	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		30 000	0	30 000	0	30 000	0	0	0	0	0	0	
30.20.43. Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja erituotannolliset investoinnit	1 177 709	38 000	40 000	78 000	45 218	32 782	277 874	297 205	80 459	11 900	0	389 565	
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 177 709						277 874	277 874	61 128	5 344	0	344 346	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		38 000	40 000	78 000	45 218	32 782	0	19 331	19 331	6 556	0	45 218	
30.31.44. Tuki puuntuotannon kestävyyyden turvaamiseen	207 592	0	0	0	0	0	19	6	0	0	0	6	
Aikaisempien vuosien valtuudet	207 592						19	6	0	0	0	6	
30.40.00. Luonnonvaratalous	0	2 000	0	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		2 000	0	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyyyden turvaamiseen	191 728	59 000	20 264	79 264	48 817	30 448	47 612	28 204	12 061	1 707	421	42 394	
Aikaisempien vuosien valtuudet	191 728						25 688	10 704	4 061	607	128	15 501	
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		59 000	20 264	79 264	48 817	30 448	21 924	17 500	8 000	1 100	293	26 893	

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)						
	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
30.51.30. Vesihuoltoilaitteiden rakentamisen korkotuki	6 086	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 086						0	0	0	0	0	0	0
30.60.44. Tuki puuntuotannon kestävyyyden turvaamiseen	619 690	0	0	0	0	0	1 466	909	0	0	0	0	909
Aikaisempien vuosien valtuudet	619 690						1 466	909	0	0	0	0	909
30.64.50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	0	2 200	0	2 200	0	2 200	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	2 200	2 200	0	2 200	0	2 200	0	0	0	0	0	0	0
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	5 402 433	583 268	162 338	745 606	522 432	223 174	143 609	570 574	561 640	268 621	98 956	132 652	1 061 869
Aikaisempien vuosien valtuudet, josta	5 402 433							507 960	446 926	175 794	57 142	96 458	776 320
- korkotuki - tms. valtuudet	2 520 397							10 215	21 018	22 105	19 741	86 724	149 587
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		583 268	162 338	745 606	522 432	223 174	143 609	62 614	114 714	92 827	41 814	36 194	285 549
- korkotuki - tms. valtuudet		250 000	0	250 000	204 635	45 365	0	816	2 882	4 495	4 159	18 013	29 549

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Päälukuan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvio 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot							
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle				
31														
31.01		3 510 382 000	2 696 071 203,11	739 851 095,62	3 435 922 298,73	74 459 701,27	571 007 228,16	3 465 692 228,16	2 632 182 517,90	824 319 054,58				
31.01.01	Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	497 301 000	440 737 652,40	15 394 850,80	456 132 503,20	41 168 496,80	14 716 948,67	32 737 948,67	16 589 579,27	15 394 850,80				
31.01.21	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	14 361 000	1 439 421,79	12 921 578,21	14 361 000,00	0,00	13 056 948,67	27 417 948,67	14 491 874,41	12 921 578,21				
31.01.29	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonnaisveromenot	1 660 000	33 030,00	1 626 970,00	1 660 000,00	0,00	1 660 000,00	3 320 000,00	944 007,45	1 626 970,00				
31.01.88	Osakehankinnat	479 280 000	438 111 503,20	846 302,59	438 111 503,20	41 168 496,80				846 302,59				
31.10	Liikenneverkko	2 134 476 000	1 505 425 375,84	612 846 448,91	2 118 271 824,75	16 204 175,25	433 819 608,11	2 533 298 608,11	1 846 999 588,31	684 870 955,85				
31.10.01	Liikenneviraston toimintamenot	74 313 000,00	60 227 975,22	13 321 024,78	73 549 000,00	0,00	12 005 803,81	85 554 803,81	72 233 779,03	13 321 024,78				
31.10.20	Perusväylänpito	1 468 490 000,00	1 162 580 719,94	305 909 280,06	1 468 490 000,00	0,00	158 621 384,05	1 627 111 384,05	1 321 202 103,99	305 909 280,06				
31.10.35	Valtionavustus länsimetron rakentamiseen	31 500 000,00	0,00	31 500 000,00	31 500 000,00	0,00	44 691 923,53	76 191 923,53	35 615 328,36	40 576 595,17				
31.10.36	Valtionavustus raideliikennehankkeiden rakentamiseen	16 100 000	15 025 434,06	1 074 565,94	16 100 000,00	0,00		16 100 000,00	15 025 434,06	1 074 565,94				
31.10.37	Valtionavustus kävelyn ja pyörätien edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin	3 500 000		3 500 000,00	3 500 000,00	0,00		3 500 000,00		3 500 000,00				
31.10.41	Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	4 490 000	4 490 000,00		4 490 000,00	0,00	78,48	4 490 078,48	4 490 000,00	0,00				
31.10.50	Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen	13 000 000,00	3 939 949,43	9 060 050,57	13 000 000,00	0,00	8 858 606,40	21 858 606,40	11 033 139,83	10 825 466,57				
31.10.76	Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset	34 997 000	18 792 824,75		18 792 824,75	16 204 175,25								
31.10.77	Väyläverkon kehittäminen	308 100 000,00	157 039 725,70	206 810 274,30	363 850 000,00	0,00	172 989 770,69	536 839 770,69	278 287 372,52	257 124 412,70				
31.10.78	Eräät väylähankkeet	54 400 000,00					10 974 403,89	10 974 403,89	106 046,52	10 868 357,37				
31.10.79	Elinkaarirahoitusohjelmat	107 000 000,00	83 328 746,74	41 671 253,26	125 000 000,00	0,00	25 677 637,26	150 677 637,26	109 006 384,00	41 671 253,26				
31.20	Liikenteen viranomaispalvelut	70 213 000	32 713 602,69	37 499 397,31	70 213 000,00	0,00	37 396 597,48	107 609 597,48	70 110 200,17	37 499 397,31				
31.20.01	Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot	47 113 000	16 250 736,45	30 862 263,55	47 113 000,00	0,00	37 196 594,48	84 309 594,48	53 447 330,93	30 862 263,55				
31.20.40	Ajoneuvojen romutuspaikkio	8 000 000	7 129 225,80	870 774,20	8 000 000,00	0,00	8 000 000,00	8 000 000,00	7 129 225,80	870 774,20				

Päätöksen, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tiilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)
31.20.41	Tieliikenteen turvallisuus toiminnan edistäminen	9 100 000,00	8 780 640,44	319 359,56	9 100 000,00	0,00	200 003,00	9 300 003,00	8 980 643,44	319 359,56
31.20.42	Sähkökäyttöisten henkilöautojen sekä henkilöautojen kaasuri- ja etanolikonversioiden hankinta- ja konversiotuki	6 000 000	553 000,00	5 447 000,00	6 000 000,00	0,00		6 000 000,00	553 000,00	5 447 000,00
31.30	Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	224 421 000	165 732 493,98	41 581 476,80	207 333 970,78	17 087 029,22	38 477 142,10	161 478 142,10	115 959 134,02	45 381 928,82
31.30.42	Valtionavustus koulutuksesta	841 000,00	841 000,00	841 000,00	841 000,00	0,00		841 000,00		841 000,00
31.30.43	Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukykyyn parantaminen	101 420 000	84 332 970,78		84 332 970,78	17 087 029,22				
31.30.51	Luotsauksen hintatuki	4 200 000,00	1 498 829,40	2 701 170,60	4 200 000,00	0,00	1 995 903,60	6 195 903,60	3 494 733,00	2 701 170,60
31.30.63	Joukkoliikenteen palvelujen ostojen kehittäminen	99 974 000	67 017 365,72	32 956 634,28	99 974 000,00	0,00	30 540 905,76	130 514 905,76	93 620 740,20	36 757 086,30
31.30.64	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen	14 683 000	12 749 764,52	1 933 235,48	14 683 000,00	0,00	1 277 176,53	15 960 176,53	14 026 941,05	1 933 235,48
31.30.66	Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset	3 303 000	153 563,56	3 149 436,44	3 303 000,00	0,00	4 663 156,21	7 966 156,21	4 816 719,77	3 149 436,44
31.40	Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestintätukeminen	527 640 000,00	516 775 622,11	21 036 377,89	537 812 000,00	0,00	36 445 512,42	574 257 512,42	537 706 140,66	29 679 377,89
31.40.01	Viestintäviraston toimintamenot	11 049 000,00	8 827 622,11	4 394 377,89	13 222 000,00	0,00	7 411 537,42	20 633 537,42	16 239 159,53	4 394 377,89
31.40.44	Median innovaatiotuki						6 094 975,00	6 094 975,00	5 542 110,00	0,00
31.40.45	Yleisen uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja kansallisen uutistoimistoiminnan tuki	1 000 000,00		3 500 000,00	3 500 000,00	0,00	1 000 000,00	4 500 000,00		4 500 000,00
31.40.50	Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen	13 142 000		13 142 000,00	13 142 000,00	0,00	21 939 000,00	35 081 000,00	7 976 871,13	20 785 000,00
31.40.60	Siirto valtion televisio- ja radiorahastoon	507 948 000,00	507 948 000,00		507 948 000,00	0,00		507 948 000,00	507 948 000,00	
31.50	Sää-, meri- ja ilmastopalvelut	45 184 000,00	34 666 456,09	11 492 543,91	46 159 000,00	0,00	10 151 419,38	56 310 419,38	44 817 875,47	11 492 543,91
31.50.01	Ilmatieteen laitoksen toimintamenot	45 184 000,00	34 666 456,09	11 492 543,91	46 159 000,00	0,00	10 151 419,38	56 310 419,38	44 817 875,47	11 492 543,91

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)						
	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
31.10.20. Perusväyläpito	389 300	0	5 300	5 300	0	5 300	5 300	39 753	33 691	31 482	15 106	58 262	138 540
Aikaisempien vuosien valtuudet	389 300							39 753	33 691	31 482	15 106	58 262	138 540
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	5 300	5 300	0	5 300	5 300	0	0	0	0	0	0
31.10.35. Valtionavustus länsimetron rakentamiseen	240 000	0	0	0	0	0	0	35 615	42 000	81 000	47 316	0	170 316
Aikaisempien vuosien valtuudet	240 000							35 615	42 000	81 000	47 316	0	170 316
31.10.36. Valtionavustus raideliikennehankkeiden rakentamiseen	0	0	155 000	155 000	139 050	15 950	15 950	15 025	26 175	48 700	30 950	18 200	124 025
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	155 000	155 000	139 050	15 950	15 950	15 025	26 175	48 700	30 950	18 200	124 025
31.10.77. Väyläverkon kehittäminen	1 505 392	256 700	754 908	1 011 608	395 792	615 816	606 544	268 535	239 444	63 146	13 517	6 340	322 446
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 505 392							115 212	64 318	12 239	1 466	2 198	80 221
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	256 700	256 700	754 908	1 011 608	395 792	615 816	606 544	153 323	175 126	50 907	12 051	4 142	242 226
31.10.78. Eräät väylähankkeet	187 957	0	0	0	0	0	0	489	8 393	283	1 295	5 247	15 219
Aikaisempien vuosien valtuudet	187 957							489	8 393	283	1 295	5 247	15 219
31.10.79. Elinkeinrahoitushankkeet	1 064 452	116 900	293 153	410 053	6 349	403 704	403 704	72 184	72 777	70 728	70 525	541 417	755 447
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 064 452							66 808	72 115	70 457	70 500	541 402	754 475
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	116 900	116 900	293 153	410 053	6 349	403 704	403 704	5 377	661	271	25	15	972
31.24.78. Eräät tiehankkeet	1 899	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	237	237
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 899							7	0	0	0	237	237
31.24.79. Jälkirahoitus-, loko-rahoitus- ja elinkeinorahoitushankkeet	640 460	0	0	0	0	0	0	36 822	30 934	23 747	23 747	187 430	265 858
Aikaisempien vuosien valtuudet	640 460							36 822	30 934	23 747	23 747	187 430	265 858
31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen	120 680	4 000	0	4 000	4 000	0	0	32 170	32 170	0	0	0	32 170
Aikaisempien vuosien valtuudet	120 680							30 170	30 170	0	0	0	30 170
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	4 000	4 000	0	4 000	4 000	0	0	2 000	2 000	0	0	0	2 000
31.30.64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen osto ja kehittäminen	73 234	10 700	8 666	19 366	6 143	13 223	13 223	9 865	10 648	7 569	3 064	1 970	23 251
Aikaisempien vuosien valtuudet	73 234							9 865	8 796	5 670	2 112	0	16 577
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet	10 700	10 700	8 666	19 366	6 143	13 223	13 223	0	1 853	1 899	952	1 970	6 673

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)		Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
31.30.66. Yhteysaluliikennepalvelujen ostosopimukset	53 030	0	0	0	0	0	0	4 599	5 282	5 392	5 503	11 335	27 513
Aikaisempien vuosien valtuudet	53 030							4 599	5 282	5 392	5 503	11 335	27 513
31.40.50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen	42 105	0	24 366	24 366	8 059	16 308	16 308	8 724	683	0	0	0	683
Aikaisempien vuosien valtuudet	42 105							4 667	683	0	0	0	683
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	24 366	24 366	8 059	16 308	16 308	4 057	0	0	0	0	0
31.50.01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot	161	0	822	822	121	701	701	88	45	0	0	0	45
Aikaisempien vuosien valtuudet	161							12	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		0	822	822	121	701	701	76	45	0	0	0	45
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	4 318 671	388 300	1 242 215	1 630 515	559 514	1 071 001	1 061 729	523 877	502 243	332 047	211 022	830 437	1 875 749
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 318 671							344 019	296 383	230 271	167 044	806 110	1 499 809
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		388 300	1 242 215	1 630 515	559 514	1 071 001	1 061 729	179 858	205 859	101 776	43 978	24 327	375 940

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Päätöksen nimi ja määrärahatyyppi	Päätöksen numero, nimi ja määrärahatyyppi	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot						
				käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
32	TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA													
32.01	Hallinto	2 948 176 140,65	3 011 319 000	2 340 613 067,66	497 983 354,49	2 838 596 422,15	172 722 577,85	660 973 034,87	1 847 633 034,87	1 139 297 129,31	649 320 618,55			
32.01.01	Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot	370 482 876,98	339 732 000	294 496 604,35	53 282 750,90	347 779 355,25	-8 047 355,25	92 514 450,61	391 215 450,61	310 386 201,58	80 036 905,91			
32.01.02	Siirtomääräraha 2 v.	34 453 000,00	32 874 000	24 149 826,67	8 724 173,33	32 874 000,00	0,00	7 419 238,12	40 293 238,12	31 472 686,51	8 724 173,33			
32.01.20	Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot	172 030 000,00	171 937 000	141 840 689,34	30 096 310,66	171 937 000,00	0,00	31 190 948,73	203 127 948,73	173 029 146,14	30 096 310,66			
32.01.21	Arviomääräraha	3 673 450,00	4 939 000	3 858 602,06		3 858 602,06	1 080 397,94							
32.01.29	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	4 326 000,00	5 732 000			5 732 000,00	0,00	5 290 860,66	11 022 860,66	1 882 385,97	8 447 001,78			
32.01.40	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvontisäveroimenot	33 350 426,98	36 072 000	45 219 753,19		45 219 753,19	-9 147 753,19							
32.01.42	Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen	14 143 000,00	18 651 000	12 939 811,00	5 711 189,00	18 651 000,00	0,00	11 897 889,08	30 548 889,08	23 298 546,85	7 250 342,23			
32.01.60	Cleantech- ja biotalousratkaisujen sekä innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen													
32.01.66	Siirtomääräraha 3 v.		20 000				20 000,00			11 407 181,91	11 407 181,91			0,00
32.01.88	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	8 507 000,00	8 507 000	5 487 922,09	3 019 077,91	8 507 000,00	0,00	2 808 332,11	11 315 332,11	8 296 254,20	3 019 077,91			
32.01.89	Pääomasijoitus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle	100 000 000,00	15 000 000	15 000 000,00		15 000 000,00	0,00		15 000 000,00	15 000 000,00				
32.20	Osakehankinnat	932 717 776,33	1 025 565 000	890 681 500,81	80 777 745,02	971 459 245,83	54 105 754,17	184 962 864,35	466 225 864,35	266 482 960,72	153 845 500,64			
32.20.01	Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka													
32.20.06	Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot	31 557 000,00	30 942 000	24 659 733,26	6 282 266,74	30 942 000,00	0,00	4 408 621,80	35 350 621,80	29 068 355,06	6 282 266,74			
32.20.28	Innovaatiokehittämiskeskus Business Finlandin toimintamenot	42 153 000,00	87 200 000	70 606 094,59	16 593 905,41	87 200 000,00	0,00	11 735 992,25	98 935 992,25	82 342 086,84	16 593 905,41			
32.20.40	Materiaalitehokkuuden edistäminen	400 000,00	400 000		400 000,00	400 000,00	0,00	495 676,42	895 676,42	325 278,89	570 397,53			
32.20.41	Tutkimus- ja kehittäminen innovaatiotoiminnan tukemiseksi	335 441 666,36	281 400 000	260 362 670,83		260 362 670,83	21 037 329,17							
	Erytisyavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin	2 500 000,00	1 500 000	1 500 000,00		1 500 000,00	0,00	48 430,00	48 430,00		0,00			0,00

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tiilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)
32.20.42	Kasvukosysteemien ja innovatiivisten julkisten hankintojen kehittäminen	5 000 000	939 594,13	4 060 405,87	5 000 000,00	0,00	12 134 021,88	17 134 021,88	5 791 270,38	10 493 778,51
32.20.43	CleanTech- ja biotalousratkaisujen sekä innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen	49 300 000	13 792 933,00	35 507 067,00	49 300 000,00	0,00	34 080 122,00	83 380 122,00	35 611 462,09	47 768 659,91
32.20.44	Kiertotalouden investointi- ja kehittämistuki	2 000 000	65 900,00	1 934 100,00	2 000 000,00	0,00	2 000 000,00	2 000 000,00	65 900,00	1 934 100,00
32.20.46	Laivanrakennuksen innovaatiotuki	10 000 000	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	0,00	30 860 000,00	40 860 000,00	8 515 841,50	32 344 158,50
32.20.47	Finnvera Oy:n korkotuet ja tappiokorvaukset	30 006 000	19 619 946,59	10 386 053,41	19 619 946,59	10 386 053,41				
32.20.48	Korko- ja muu tukijulkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille	42 300 000	26 219 360,24	16 080 639,76	26 219 360,24	16 080 639,76				
32.20.49	Valtionavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n toimintaan	89 303 000	89 303 000,00	0,00	89 303 000,00	0,00	89 303 000,00	89 303 000,00	89 303 000,00	
32.20.50	Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen	1 000 000	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	
32.20.51	Naisille suunnattu innovaatiopalkinto	118 000	118 000,00	0,00	118 000,00	0,00	118 000,00	118 000,00	118 000,00	
32.20.80	Lainat Suomen Vientituotto Oy:n jällenehoitustoimintaan	221 286 000	214 786 638,22	6 499 361,78	214 786 638,22	6 499 361,78				
32.20.82	Lainat Finnvera Oy:n varainhankintaan	10 000	10 000,00	0,00	10 000,00	0,00				
32.20.83	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	161 800 000	161 793 254,95	6 745,05	161 793 254,95	6 745,05				
32.20.87	Pääomalahnat teollisuuden uudistamiseen ja yritysveltoisten liikevoimintaekosysteemien kehittämiseen	6 000 000	5 914 375,00	85 625,00	5 914 375,00	85 625,00	5 000 000,00	5 000 000,00	3 341 765,96	1 658 234,04
32.20.88	Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle						59 500 000,00	59 500 000,00		14 500 000,00
32.20.89	Pääomasijoitus Teles Pääomasijoitus Oy:lle	6 000 000	6 000 000,00	0,00	6 000 000,00	0,00	26 700 000,00	32 700 000,00	11 000 000,00	21 700 000,00
32.30	Työllisyys- ja yrittäjyysspolitiikka	484 574 000	189 451 707,33	295 122 292,67	484 574 000,00	0,00	302 168 583,38	786 742 583,38	488 820 193,71	295 122 292,67
32.30.01	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimitamannot	163 524 000	139 161 977,52	24 362 022,48	163 524 000,00	0,00	33 072 290,42	196 596 290,42	172 234 267,94	24 362 022,48
32.30.44	Alueellinen kuljetustuki						1 619 994,00	1 619 994,00	1 619 897,00	0,00
32.30.51	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	321 050 000	50 289 729,81	270 760 270,19	321 050 000,00	0,00	267 476 298,96	588 526 298,96	314 966 028,77	270 760 270,19
32.40	Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	78 284 000	49 867 325,22	12 373 088,61	62 240 413,83	16 043 586,17	17 019 778,97	59 809 778,97	31 920 029,56	19 778 088,61
32.40.01	Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimitamannot	11 294 000	9 099 133,34	2 194 866,66	11 294 000,00	0,00	1 977 672,80	13 271 672,80	11 076 806,14	2 194 866,66
32.40.03	Patentti- ja rekisterihallituksen toimitamannot	6 547 000	-8 111 660,80	6 547 000,00	-1 564 660,80	8 111 660,80	11 946 000,00	18 493 000,00	-3 570 660,80	13 952 000,00

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyssä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.40.05	Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot	19 218 000	16 587 940,61	2 630 059,39	19 218 000,00	0,00	3 078 026,51	22 296 026,51	19 665 967,12	2 630 059,39
32.40.31	Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä	4 731 000	4 729 837,44	1 162,56	4 731 000,00	0,00	18 079,66	4 749 079,66	4 747 917,10	1 162,56
32.40.50	Valtionavustus kulttajärjestöille	892 000,00	872 000,00		872 000,00	0,00				
32.40.51	Eräät merimiespalvelut	2 053 565,72	1 548 651,83		1 548 651,83	1 023 348,17				
32.40.52	Palkkaturva	25 979 037,14	25 141 422,80		25 141 422,80	6 858 577,20				
32.40.53	Matkustajien paluukuljetukset ja korvaukset	1 000 000		1 000 000,00	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00		1 000 000,00
32.40.95	Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset	50 000				50 000,00				
32.50	Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	437 357 000	359 306 079,01	10 320 055,25	369 626 134,26	67 730 865,74	16 468 062,88	39 176 062,88	20 245 848,23	18 116 413,25
32.50.40	Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen	16 987 000,00	12 387 944,75	5 320 055,25	17 708 000,00	0,00	11 468 062,88	29 176 062,88	17 055 206,23	11 307 055,25
32.50.41	Valtionavustus Finpron toimintaan	36 930 000,00								
32.50.42	Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	21 876 457,00	12 069 408,00		12 069 408,00	4 101 592,00				
32.50.43	Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin	1 247 209,00	426 378,50		426 378,50	873 621,50				
32.50.44	Alueellinen kuljetustuki	5 000 000,00		5 000 000,00	5 000 000,00	0,00	5 000 000,00	10 000 000,00	3 190 642,00	6 809 358,00
32.50.64	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto - ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesopolitiikanohjelmiin	280 568 706,61	334 422 347,76		334 422 347,76	62 055 652,24				
32.50.65	Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	2 092 276,00				700 000,00				
32.60	Energiapolitiikka	380 691 335,89	331 475 487,03	42 827 506,45	374 302 993,48	39 839 006,52	46 208 700,40	99 271 700,40	19 684 248,52	79 141 501,88
32.60.01	Energiaviraston toimintamenot	6 407 000,00	6 126 736,02	436 263,98	6 563 000,00	0,00	2 013 969,71	8 576 969,71	8 140 705,73	436 263,98
32.60.20	Energiatietokoneiden ja uusiutuvan energian käytön edistäminen	2 500 000,00	2 318 947,53	1 181 052,47	3 500 000,00	0,00	578 535,56	4 078 535,56	2 897 483,09	1 181 052,47
32.60.40	Energiatuki	52 568 238,40	30 708 102,45		30 708 102,45	26 985 897,55				
32.60.41	LNG-terminaalien investointituki	14 634 920,00	13 830 000,00		13 830 000,00	0,00				
32.60.42	Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi	845 857,33	9 590,88		9 590,88	125 409,12				
32.60.43	Kioton mekanismit	142 584,46	131 111,39		131 111,39	88 888,61				
32.60.44	Uusiutuvan energian tuotantotuki	225 791 254,99	249 808 985,11		249 808 985,11	12 391 014,89				
32.60.45	Uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian investointituki	40 000 000,00	1 789 810,00	38 210 190,00	40 000 000,00	0,00	43 616 195,13	83 616 195,13	8 646 059,70	74 524 185,43

Päälukun, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilin päätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilin päätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.60.46		27 000 000	26 752 203,65		26 752 203,65	247 796,35					
	Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotuki										
32.60.47		3 000 000			3 000 000,00	0,00					3 000 000,00
	Sähköisen liikenteen ja biokaasun liikemääräyksen infrastruktuurin edistäminen										
	Siirtomääräraha 3 v.										
32.70	Kotouttaminen	231 665 000	225 334 363,91	3 279 915,59	228 614 279,50	3 050 720,50	1 630 594,28	5 191 594,28	1 757 646,99	3 279 915,59	
32.70.03		3 561 000	281 084,41	3 279 915,59	3 561 000,00	0,00	1 630 594,28	5 191 594,28	1 757 646,99	3 279 915,59	
	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen										
32.70.30		228 104 000	225 053 279,50		225 053 279,50	3 050 720,50					
	Valtion korvaukset kotouttamisesta										
	Arviomääräraha										
	Arviomääräraha										

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)								
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä			
32.01.41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oyn tutkimusinfrastruktuuriin	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 000															
32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioinnon tukeminen	3 287 398	271 015	2	271 017	271 017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 287 398															
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		271 015	2	271 017	271 017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.20.43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin	13 129	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	13 129															
32.20.48. Korko- ja muu tuki julkisesti tuetuille vienti- ja alustuotoille	0	22 000 000	0	22 000 000	9 912 579	12 087 421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		22 000 000	0	22 000 000	9 912 579	12 087 421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- korkotuki- tms. valtuudet		22 000 000	0	22 000 000	9 912 579	12 087 421	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.20.82. Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan	0	1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.20.83. Lainat tutkimus- ja innovaatioinnon tukemiseen	1 119 978	162 623	10	162 633	162 592	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 119 978															
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		162 623	10	162 633	162 592	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41
32.20.87. Pääomalaivat teollisuuden uudistamiseen ja yritysveitoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen	0	30 000	0	30 000	29 694	306	306	306	306	306	306	306	306	306	306	306
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		30 000	0	30 000	29 694	306	306	306	306	306	306	306	306	306	306	306
32.30.45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen	156 574	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	156 574															
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	133 119	70 000	0	70 000	31 690	38 310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	133 119															
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		70 000	0	70 000	31 690	38 310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Vuoden 2018 valtuudet							Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)					
	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myös hemmin	Määräraha-tarve yhteensä
32.30.64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	5 774	0	0	0	0	0	0	0	50	0	0	0	50
Aikaisempien vuosien valtuudet	5 774								50	0	0	0	50
32.40.00. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	0	8 434	0	8 434	0	8 434	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		8 434	0	8 434	0	8 434	0	0	0	0	0	0	0
- korotuki- tms. valtuudet		8 400	0	8 400	0	8 400	0	0	0	0	0	0	0
32.50.42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	3 915	0	0	0	0	0	0	1 863	0	100	0	0	100
Aikaisempien vuosien valtuudet	3 915							1 863	0	100	0	0	100
32.50.64. EUn ja valtion rahoitusuus EUn rakenneraho-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin	1 169 946	416 865	385 503	802 368	387 473	414 894	414 894	334 422	191 098	160 817	54 244	68 789	474 948
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 169 946							256 439	68 358	56 260	19 436	21 404	165 458
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		416 865	385 503	802 368	387 473	414 894	414 894	77 984	122 740	104 557	34 808	47 385	309 490
32.60.40. Energiatuki	647 805	55 000	0	55 000	53 419	1 581	0	30 708	83 518	34 222	16 662	9 713	144 115
Aikaisempien vuosien valtuudet	647 805							28 313	70 829	13 212	6 432	2 218	92 691
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		55 000	0	55 000	53 419	1 581	0	2 395	12 689	21 010	10 231	7 495	51 424
32.60.41. LNG-termiinaalien investointituki	92 876	0	0	0	0	0	0	13 830	14 930	5 532	0	0	20 462
Aikaisempien vuosien valtuudet	92 876							13 830	14 930	5 532	0	0	20 462
32.60.43. Kiroton mekanismit	7 694	0	0	0	0	0	0	131	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	7 694							131	0	0	0	0	0
32.60.44. Uusiutuvan energian tuotantotuki	0	208 000	0	208 000	0	208 000	208 000	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		208 000	0	208 000	0	208 000	208 000	0	0	0	0	0	0
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	6 643 209	24 221 937	385 515	24 607 452	10 848 464	13 758 988	623 242	899 120	658 035	380 016	147 202	218 142	1 403 396
Aikaisempien vuosien valtuudet	6 643 209							669 045	294 215	112 679	37 948	27 691	472 532
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet, josta		24 221 937	385 515	24 607 452	10 848 464	13 758 988	623 242	230 075	363 820	267 338	109 255	190 451	930 864
- korotuki- tms. valtuudet		22 008 400	0	22 008 400	9 912 579	12 095 821	0	26 219	38 870	37 543	27 224	117 422	221 059

33. Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonala

Päälukun, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvio 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytetty vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	14 313 104 230,77	14 825 164 000	14 206 712 873,35	282 593 673,15	14 489 306 546,50	335 857 453,50	1 549 554 376,94	1 178 458 924,34	339 964 219,78	
33.01 Hallinto	91 792 908,51	92 775 000	66 907 137,11	25 856 073,76	92 763 210,87	11 789,13	106 074 753,17	76 665 976,63	28 838 652,79	
33.01.01 Sosiaali- ja terveystieteiden toimintamenot	31 200 000,00	30 836 000	20 938 273,91	9 897 726,09	30 836 000,00	0,00	39 644 662,75	29 746 936,66	9 897 726,09	
33.01.02 Työttömyysturvan muutoksenhaakulautakunnan toimintamenot	3 047 000,00						740 324,84	740 324,84	0,00	
33.01.03 Sosiaaliturvan muutoksenhaakulautakunnan toimintamenot	5 771 000,00									
33.01.04 Valtion mielisairaaloiden toimintamenot	563 000,00	550 000	-128 446,24	550 000,00	421 553,76	128 446,24	1 829 701,13	1 829 701,13	0,00	
33.01.05 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen lastensuojeluyksiköiden toimintamenot	-220 525,39	1 106 000	-441 677,51	1 106 000,00	664 322,49	441 677,51	2 117 000,00	569 322,49	1 106 000,00	
33.01.06 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankeiterveydenhuollon yksikön toimintamenot	16 605 000,00	18 491 000	17 724 137,22	766 862,78	18 491 000,00	0,00	18 491 076,62	17 724 213,84	766 862,78	
33.01.07 Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhaakulautakunnan toimintamenot		8 188 000	5 717 595,51	2 470 404,49	8 188 000,00	0,00	8 188 000,00	5 717 595,51	2 470 404,49	
33.01.25 Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät	13 330 000,00	11 000 000	293 227,79	10 706 772,21	11 000 000,00	0,00	18 437 376,73	15 748 025,49	13 689 351,24	
33.01.29 Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnon arvonlisäveromenot	17 790 433,90	18 729 000	19 287 334,62		19 287 334,62	-558 334,62				
33.01.66 Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet	3 707 000,00	3 875 000	3 516 691,81	358 308,19	3 875 000,00	0,00	692 119,80	4 208 811,61	358 308,19	
33.02 Valvonta	57 092 878,83	62 721 000	35 104 195,05	25 432 157,63	60 536 352,68	2 184 647,32	76 799 313,12	48 761 094,09	25 432 157,63	
33.02.03 Säteilyturvakeskuksen toimintamenot	12 438 000,00	12 288 000	-87 183,82	11 484 922,92	11 397 739,10	890 260,90	23 103 382,94	10 728 199,12	11 484 922,92	
33.02.05 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot	10 762 000,00	11 021 000	5 308 773,73	5 712 226,27	11 021 000,00	0,00	17 400 928,54	11 688 702,27	5 712 226,27	
33.02.06 Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	2 080 227,87	4 841 000	-1 715 642,94	4 841 000,00	3 125 357,06	1 715 642,94	3 879 000,00	2 163 357,06	4 841 000,00	
33.02.07 Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	24 308 000,00	24 324 000	20 929 991,56	3 394 008,44	24 324 000,00	0,00	3 251 001,64	24 180 835,64	3 394 008,44	
33.02.20 Oikeusäkkietiteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot	7 504 650,96	10 247 000	10 668 256,52		10 668 256,52	-421 256,52				

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.03 Tutkimus- ja kehittämistoiminta	135 906 000,00	141 976 000	80 542 276,57	61 433 723,43	141 976 000,00	0,00	87 489 863,89	229 465 863,89	140 056 995,70	85 082 412,00
33.03.04 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot	49 622 000,00	53 252 000	42 412 524,46	10 839 475,54	53 252 000,00	0,00	7 803 972,31	61 055 972,31	50 216 496,77	10 839 475,54
33.03.25 Kansallinen genomikeskus ja kansallinen syöpäkeskus	5 800 000,00	7 400 000	128 327,97	7 271 672,03	7 400 000,00	0,00	5 189 312,21	12 589 312,21	2 503 352,16	7 271 672,03
33.03.31 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	49 690 000,00	51 500 000	13 210 156,70	38 289 843,30	51 500 000,00	0,00	62 056 157,97	113 556 157,97	56 774 952,83	55 269 036,97
33.03.50 Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin	23 222 000,00	23 222 000	23 222 000,00		23 222 000,00	0,00		23 222 000,00	23 222 000,00	
33.03.63 Eräät erityishankkeet	7 572 000,00	6 602 000	1 569 267,44	5 032 732,56	6 602 000,00	0,00	12 440 421,40	19 042 421,40	7 340 193,94	11 702 227,46
33.10 Perhe- ja asumiskustannusten taseus, perustoimeentulotukija eräät palvelut	3 997 132 440,95	4 233 291 000	4 185 160 109,61	552 228,74	4 185 712 338,35	47 578 661,65	9 552 228,74	339 293 228,74	338 741 000,00	552 228,74
33.10.50 Äitysavustus ja valtion tuki kansainväliseen adoptioon	8 763 500,00	11 750 000	9 360 000,00		9 360 000,00	2 390 000,00				
33.10.51 Arviomääräraha	1 360 500 000,00	1 369 900 000	1 362 200 000,00		1 362 200 000,00	7 700 000,00				
33.10.52 Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet	2 242 365,14	3 800 000	1 958 877,97		1 958 877,97	1 841 122,03				
33.10.53 Sotilasavustus	16 500 000,00	17 600 000	16 100 000,00		16 100 000,00	1 500 000,00				
33.10.54 Asumistuki	1 266 400 000,00	1 497 700 000	1 492 000 000,00		1 492 000 000,00	5 700 000,00				
33.10.55 Elatustuki	204 873 789,52	2 146 000 000	208 899 755,46		208 899 755,46	5 700 244,54				
33.10.56 Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut	45 475 473,07	49 400 000	45 641 597,92		45 641 597,92	3 758 402,08				
33.10.57 Perustoimeentulotuki	760 630 313,22	738 800 000	719 811 107,00		719 811 107,00	18 988 893,00				
33.10.60 Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvavarojen toimintakulut	331 747 000,00	329 741 000	329 188 771,26	552 228,74	329 741 000,00	0,00	9 552 228,74	339 293 228,74	338 741 000,00	552 228,74
33.20 Työttömyysturva	2 667 344 632,22	2 511 370 000	2 343 229 011,12		2 343 229 011,12	168 140 988,88				
33.20.31 Valtion korvaus kumille kuntouttavan työttömyysjärjestämistä	20 095 648,74	26 840 000	25 981 960,71		25 981 960,71	858 039,29				
33.20.50 Valtionosuus ansiopäivärahasta	983 911 277,23	909 200 000	816 922 683,80		816 922 683,80	92 277 316,20				
33.20.51 Valtionosuus peruspäivärahasta	95 356 991,90	30 500 000	20 846 288,60		20 846 288,60	9 653 711,40				
33.20.52 Valtionosuus työmarkkinatuesta	1 495 980 710,35	1 515 000 000	1 463 594 162,01		1 463 594 162,01	51 405 837,99				
33.20.55 Valtionosuudet koulutusrahastolle	53 000 000,00	3 730 000	3 279 749,00		3 279 749,00	450 251,00				
33.20.56 Valtionosuus vuorottelukorvauksesta	19 000 004,00	26 100 000	12 604 167,00		12 604 167,00	13 495 833,00				
33.30 Sairausvakuutus	1 942 157 160,77	2 119 990 000	2 113 127 343,81		2 113 127 343,81	6 862 656,19				
33.30.60 Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista	1 942 157 160,77	2 119 990 000	2 113 127 343,81		2 113 127 343,81	6 862 656,19				

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot						
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirryneet	Käytettyissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
33.40 Eläkkeet	4 468 287 539,70	4 604 800 000	4 535 333 666,95		4 535 333 666,95	69 466 333,05							
33.40.50 Valtion osuus merimieseläkekassan menoista	57 900 000,00	61 000 000	58 700 010,00		58 700 010,00	2 299 990,00							
33.40.51 Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista	662 200 000,00	685 300 000	679 000 000,00		679 000 000,00	6 300 000,00							
33.40.52 Valtion osuus yrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista	192 849 154,00	253 000 000	252 951 272,00		252 951 272,00	48 728,00							
33.40.53 Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajaltakertyvästä eläkkeestä	10 048 255,55	10 000 000	7 445 124,00		7 445 124,00	2 554 876,00							
33.40.54 Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista	13 406 699,11	15 000 000	13 682 771,25		13 682 771,25	1 317 228,75							
33.40.60 Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muistaleista johtuvista menoista	3 531 883 431,04	3 580 500 000	3 523 554 489,70		3 523 554 489,70	56 945 510,30							
33.50 Veteraanien tukeminen	220 880 611,78	209 528 000	145 445 833,82	46 184 279,05	191 630 112,87	17 897 887,13	60 903 373,68	168 581 373,68	100 252 704,14	46 184 279,05			
33.50.30 Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon	649 107,58	1 250 000	702 097,95		702 097,95	547 902,05							
33.50.50 Rintamalisät	15 469 165,89	12 600 000	12 022 486,99		12 022 486,99	577 513,01							
33.50.51 Sotilasvammakorvaukset	88 179 338,31	88 000 000	71 227 527,93		71 227 527,93	16 772 472,07							
33.50.52 Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitokustannuksiin	57 000 000,00	40 000 000	445,69	39 999 554,31	40 000 000,00	0,00	57 000 000,00	97 000 000,00	35 414 154,86	39 999 554,31			
33.50.53 Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan	3 100 000,00	3 100 000	2 116 688,31	983 311,69	3 100 000,00	0,00	1 040 921,22	4 140 921,22	3 157 609,53	983 311,69			
33.50.54 Rintama-avustus erälle ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille	50 000,00	100 000	39 480,00	60 520,00	100 000,00	0,00	36 520,00	136 520,00	76 000,00	60 520,00			
33.50.55 Erät-kuntoutustoiminnan menot	3 500 000,00	3 500 000	79 872,70	3 420 127,30	3 500 000,00	0,00	2 575 780,58	6 075 780,58	2 097 553,62	3 420 127,30			
33.50.56 Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot	49 325 000,00	60 970 000	59 257 234,25	1 712 765,75	60 970 000,00	0,00	249 889,15	61 219 889,15	59 507 123,40	1 712 765,75			
33.50.57 Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan	3 608 000,00	8 000		8 000,00	8 000,00	0,00	262,73	8 262,73	262,73	8 000,00			
33.60 Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	210 260 107,30	294 116 000	187 016 213,67	96 749 268,77	283 765 482,44	10 350 517,56	31 163 776,00	185 553 776,00	60 424 457,31	124 459 538,24			
33.60.30 Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin	500 000,00	500 000	0,00	500 000,00	500 000,00	0,00	1 000 000,00	1 500 000,00	327 097,79	1 000 000,00			
33.60.31 Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma ja erät muut menot	400 000,00	500 000	8 348,06	491 651,94	500 000,00	0,00	886 577,97	1 386 577,97	8 348,06	881 351,67			

Päälukan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot					
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettä- vissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruu- tukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle		
33.60.32	Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen	21 000 000	21 000 000,00		21 000 000,00	0,00						
33.60.33	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin	94 700 000	92 860 141,12		92 860 141,12	1 839 858,88						
33.60.34	Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilasirtoista aiheutuviin kustannuksiin	15 200 000	12 014 793,64		12 014 793,64	3 185 206,36						
33.60.36	Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi	480 000	480 000,00		480 000,00	0,00						
33.60.37	Valtion korvaus kunnille laittomasti maassa oleskelevien kiireellisen sosiaalihuollon kustannuksiin	5 346 000	20 547,68		20 547,68	5 325 452,32						
33.60.38	Valtionavustus valinnanvapauden pilotointihankkeiden kustannuksiin	100 000 000	6 358 178,14		100 000 000,00	0,00	27 354 609,80	127 354 609,80	6 958 321,20	120 396 288,60		
33.60.40	Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin	28 990 000	28 990 000,00		28 990 000,00	0,00	66 103,00	29 056 103,00	28 990 000,00	66 103,00		
33.60.52	Valtion rahoitus turvakotitoiminnan menoihin	17 550 000	15 648 421,79		17 550 000,00	0,00	1 542 225,41	19 092 225,41	17 190 647,20	1 901 578,21		
33.60.63	Valtionavustus sosiaalalan osaamiskeskusten toimintaan	3 000 000	3 000 000,00		3 000 000,00	0,00						
33.60.64	Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin	6 850 000	6 635 783,24		6 850 000,00	0,00	314 259,82	7 164 259,82	6 950 043,06	214 216,76		
33.70	Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	33 648 000	13 170 193,03	20 477 806,97	33 648 000,00	0,00	28 787 842,38	62 435 842,38	40 157 809,44	22 067 178,53		
33.70.20	Rokotteiden hankinta	26 390 000	9 434 210,78	16 955 789,22	26 390 000,00	0,00	23 819 881,65	50 209 881,65	33 254 092,43	16 955 789,22		
33.70.21	Terveysvalvonta	680 000	481 381,38	198 618,62	680 000,00	0,00	241 703,01	921 703,01	723 084,39	198 618,62		
33.70.22	Tartuntatautien valvonta	550 000	225 375,92	324 624,08	550 000,00	0,00	396 237,42	946 237,42	621 613,34	324 624,08		
33.70.50	Terveyden edistäminen	2 200 000	201 224,95	1 998 775,05	2 200 000,00	0,00	3 930 020,30	6 130 020,30	2 331 019,28	3 588 146,61		
33.70.51	Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin	2 900 000	1 900 000,00	1 000 000,00	2 900 000,00	0,00	400 000,00	3 300 000,00	2 300 000,00	1 000 000,00		
33.70.52	Valtionavustus UKK-instituutin toimintaan	928 000	928 000,00		928 000,00	0,00		928 000,00	928 000,00			

Päälukon, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilin päätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilin päätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.80 Maatalousryhtäjä ja turkistuottajien lomitusominta	164 671 950,71	162 974 000	146 559 931,61	3 050 095,80	149 610 027,41	Talousarvio - Tilinpäätös	3 495 587,96	21 935 587,96	18 281 926,03	3 050 095,80
33.80.40 Valtion korvaus maatalousryhtäjien lomituspalvelujen kustannuksiin	143 681 950,71	144 534 000	131 170 027,41		131 170 027,41					
33.80.41 Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin	2 550 000,00	2 050 000		2 050 000,00	2 050 000,00	0,00	2 495 501,72	4 545 501,72	1 891 935,59	2 050 000,00
33.80.42 Valtion korvaus poronhoitajien sijaisavun kustannuksiin	300 000,00	250 000	250 000,00		250 000,00	0,00		250 000,00		
33.80.50 Valtion korvaus maatalousryhtäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin	18 140 000,00	16 140 000	15 139 904,20	1 000 095,80	16 140 000,00	0,00	1 000 086,24	17 140 086,24	16 139 990,44	1 000 095,80
33.90 Avustukset terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	323 100 000,00	357 975 000	355 116 961,00	2 858 039,00	357 975 000,00	0,00	1 439 638,00	359 414 638,00	355 116 961,00	4 297 677,00
33.90.50 Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	323 100 000,00	357 975 000	355 116 961,00	2 858 039,00	357 975 000,00	0,00	1 439 638,00	359 414 638,00	355 116 961,00	4 297 677,00

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet						Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)						
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä	
33.60.38. Valtionavustus valinnanvapauden pilotitihankkeiden kustannuksiin	0	199 000	0	199 000	0	199 000	199 000	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		199 000	0	199 000	0	199 000	199 000	0	0	0	0	0	0	0
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	0	199 000	0	199 000	0	199 000	199 000	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		199 000	0	199 000	0	199 000	199 000	0	0	0	0	0	0	0

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilinpäätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot							
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Talousarvio -Tiilinpäätös	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettyissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle			
35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA														
35.01 Ympäristöhallinnon toimintamenot														
35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot	195 517 543,48	182 080 000	97 798 499,74	85 549 584,27	183 348 084,01	-1 268 084,01	130 416 517,73	306 061 517,73	186 029 712,90	113 712 580,02				
35.01.04 Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot	62 111 543,48	60 215 000	37 333 383,77	24 158 254,98	61 491 638,75	-1 276 638,75	23 609 962,86	77 389 962,86	52 779 542,48	24 159 186,01				
35.01.29 Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	27 472 000,00	27 034 000	11 514 450,62	15 519 549,38	27 034 000,00	0,00	15 381 813,64	42 415 813,64	26 445 342,82	15 519 549,38				
35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon	25 878 000,00	24 311 000	16 217 048,29	8 093 951,71	24 311 000,00	0,00	8 171 866,78	32 482 866,78	24 388 915,07	8 093 951,71				
	6 481 543,48	6 435 000	7 711 638,75		7 711 638,75	-1 276 638,75								
35.10 Ympäristön- ja luonnonsuojelu														
35.10.20 Ympäristövahinkojen torjunta	2 280 000,00	2 435 000	1 890 246,11	544 753,89	2 435 000,00	0,00	56 282,44	2 491 282,44	1 945 284,59	545 684,92				
35.10.21 Eräät luonnonsuojelun menot	99 625 000,00	109 419 000	56 178 368,27	53 232 076,99	109 410 445,26	8 554,74	91 075 577,51	200 494 577,51	118 559 101,68	76 122 526,62				
35.10.22 Eräät ympäristömenot	10 900 000,00	7 100 000	2 729 947,83	4 370 052,17	7 100 000,00	0,00	7 655 356,76	14 755 356,76	9 589 854,90	5 165 501,86				
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	2 440 000,00	2 440 000	1 193 616,35	1 246 383,65	2 440 000,00	0,00	1 611 393,66	4 051 393,66	2 535 873,88	1 515 031,94				
35.10.60 Siirto öljysuojarahaan	14 725 000,00	16 525 000	2 075 644,64	14 449 355,36	16 525 000,00	0,00	20 519 061,40	37 044 061,40	15 064 831,32	21 895 795,01				
35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen	29 656 000,00	34 760 000	34 760 000,00		34 760 000,00	0,00	1 500 000,00	36 260 000,00	36 260 000,00	0,00				
35.10.63 Luonnonsuojeluluiden hankinta- ja korvausmenot	3 000 000,00	3 000 000		3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	6 000 000,00	9 000 000,00	6 000 000,00	3 000 000,00				
35.10.64 EU:n ympäristörahaan osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin	6 042 000,00	9 052 000	1 154 350,78	7 897 649,22	9 052 000,00	0,00	12 050 504,51	21 102 504,51	9 042 749,07	11 904 550,13				
35.10.65 Öljyjättemaksulla rahoitettava öljyjätehuolto	20 630 000,00	29 630 000	8 436 517,60	21 184 927,66	29 621 445,26	8 554,74	26 887 151,23	56 517 151,23	30 385 391,49	26 057 938,75				
35.10.66 Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	4 500 000,00	1 000 000			1 000 000,00			9 000 000,00		4 500 000,00				
35.10.70 Alusinvestoinnit	1 000 000,00	1 812 000	1 783 531,87	28 468,13	1 812 000,00	0,00	41 297,61	1 853 297,61	1 824 829,48	28 468,13				
35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen														
35.20.01 Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskusten toimintamenot	33 781 000,00	12 446 000	4 286 747,70	8 159 252,30	12 446 000,00	0,00	15 730 977,36	28 176 977,36	14 691 068,74	13 430 867,39				
35.20.02 Rakennetun ympäristön ja rakentamisen digitalisaatio	5 181 000,00	4 926 000	3 398 301,60	1 527 698,40	4 926 000,00	0,00	1 503 545,78	6 429 545,78	4 901 847,38	1 527 698,40				
	7 750 000,00						6 818 355,54	6 818 355,54	2 105 460,72	4 712 894,82				

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tiilin päätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tiilin päätös 2018	Vertailu	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
35.20.30 Vuokra-asukkaiden talousongelmien ehkäiseminen		1 000 000	63 398,07	936 601,93	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	63 398,07	936 601,93	
35.20.52 Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuuriin edistämiseen		1 500 000	87 795,89	1 412 204,11	1 500 000,00	0,00	1 500 000,00	87 795,89	1 412 204,11	
35.20.55 Avustukset korjaustoimintaan	20 000 000,00	4 170 000	0,00	4 170 000,00	4 170 000,00	0,00	7 238 061,00	6 659 796,82	4 693 224,18	
35.20.64 Avustukset rakennusperinnön hoitoon	850 000,00	850 000	737 252,14	112 747,86	850 000,00	0,00	1 021 015,04	872 769,86	148 245,95	

35. Ympäristöministeriön hallinnonalan tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1000 €)	Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)													
	Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2018 valtuudet				Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1000 €)							
Uudet valtuudet			Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2019 TA:ssa	Talousarvio-menot 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha-tarve 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä	
35.10.20. Ympäristövahinkojen torjunta	4 000	0	0	0	0	0	0	0	383	400	400	400	999	2 199
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 000								383	400	400	400	999	2 199
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 000	0	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
35.10.61. Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		1 000	0	1 000	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
35.10.63. Luonnonsuojelun hankinta- ja korvausmenot	0	10 000	0	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		10 000	0	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0
35.10.70. Alueinvestoinnit	11 000	0	0	0	0	0	0	0	3 085	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	11 000								3 085	0	0	0	0	0
PÄÄLUOKKA YHTEENSÄ	15 000	11 000	0	11 000	0	11 000	0	11 000	3 468	400	400	400	999	2 199
Aikaisempien vuosien valtuudet	15 000								3 468	400	400	400	999	2 199
Vuonna 2018 käytettävissä olleet valtuudet		11 000	0	11 000	0	11 000	0	11 000	0	0	0	0	0	0

36. Valtionvelan korot

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu		Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle		Talousarvio -Tilinpäätös	Vertailu	Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2018	Käyttö vuonna 2018 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
36 VALTIONVELAN KOROT	1 331 262 747,99	1 171 910 000	1 150 153 641,17		1 150 153 641,17	21 756 358,83						
36.01 Valtionvelan korko	1 324 939 712,32	1 161 000 000	1 146 884 095,54		1 146 884 095,54	14 115 904,46						
36.01.90 Valtionvelan korko	1 324 939 712,32	1 161 000 000	1 146 884 095,54	Arviomääräraha	1 146 884 095,54	14 115 904,46						
36.09 Muut menot valtionvelasta	6 323 035,67	10 910 000	3 269 545,63		3 269 545,63	7 640 454,37						
36.09.20 Palkkiot ja muut menot valtionvelasta	6 323 035,67	10 910 000	3 269 545,63	Arviomääräraha	3 269 545,63	7 640 454,37						
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	55 041 951 942,00	56 192 283 000	50 987 508 359,81		55 242 322 511,38	949 960 488,62		4 543 686 910,23	23 825 565 910,23	18 604 648 791,65		5 017 134 307,71

Osastot ja pääluokat yhteensä

Pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2018 määrärahojen		Tilinpäätös 2018	Vertailu
			käyttö vuonna 2018	siirto seuraavalle vuodelle		
Osastot yhteensä	54 424 917 313,96	56 192 283 000	56 192 283 000		53 898 568 867,80	
Pääluokat yhteensä	55 041 951 942,00	56 192 283 000	56 192 283 000		55 242 322 511,38	
VARAINHOITOVUODEN YLI-/ALLIJÄÄMÄ	-617 034 628,04	0			-1 343 753 643,58	
Edellisen varainhoitovuoden lopun kumulatiivinen yli-/alijäämä	-9 352 844 795,45				-9 969 879 423,49	
Varainhoitovuoden yli- / alijäämä	-617 034 628,04				-1 343 753 643,58	
VARAINHOITOVUODEN LOPUN KUMULATIIVINEN YLI-/ALLIJÄÄMÄ	-9 969 879 423,49				-11 313 633 067,07	

1.2 Valtion tuotto- ja kululaskelma

	1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	889 462 911,73		867 390 287,47	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	41 771 083,70		44 191 599,20	
Muut toiminnan tuotot	2 657 741 131,73	3 588 975 127,16	306 053 802,00	1 217 635 688,67
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	585 876 842,22		560 557 620,36	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 504 544,98		-5 345 208,35	
Henkilöstökulut	4 407 650 020,68		4 239 947 152,49	
Vuokrat	718 472 649,34		710 204 685,48	
Palvelujen ostot	2 803 681 218,06		2 799 910 255,71	
Muut kulut	679 188 519,72		761 810 864,07	
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	1 049 684,43		895 997,27	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-166 111 045,70		-178 431 480,04	
Poistot	1 139 301 116,20		1 085 588 865,85	
Sisäisten kulujen oikaisu	-213 855 620,63	-9 951 748 839,34	-216 058 027,79	-9 759 080 725,05
JÄÄMÄ I		-6 362 773 712,18		-8 541 445 036,38
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	1 933 724 472,09		1 765 167 438,62	
Rahoituskulut	-1 264 640 297,75	669 084 174,34	-1 241 874 673,59	523 292 765,03
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	602 710 449,56		25 737 597,10	
Satunnaiset kulut	-154 298 812,60	448 411 636,96	-11 423 103,92	14 314 493,18
JÄÄMÄ II		-5 245 277 900,88		-8 003 837 778,17
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Paikallishallinnolta	129 561 133,01		143 662 315,38	
Sosiaaliturvarahastoilta	42 207 147,04		49 002 473,65	
Elinkeinoelämältä	804 151,89		3 296 999,48	
Voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	12 677 994,55		14 405 484,44	
Kotitalouksilta	6 264 852,45		5 642 239,99	
Euroopan unionin toimielimiltä ja muilta elimiltä	1 136 611 219,05		1 132 606 119,58	
Ulkomailta	4 502 315,48		4 965 683,19	
Valtionhallinnolta	1 893 367 682,03		1 855 326 794,13	
Muut siirtotalouden tuotot	141,20	3 225 996 636,70	821,90	3 208 908 931,74
Kulut				
Paikallishallinnolle	11 617 439 397,38		11 395 501 369,93	
Sosiaaliturvarahastoille	13 593 234 028,69		13 770 899 145,84	
Elinkeinoelämälle	3 402 441 841,99		3 385 861 090,61	
Rahitus- ja vakuutuslaitoksille	14 346 353,75		36 960 940,56	
Voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	2 248 437 810,29		2 189 401 397,06	
Kotitalouksille	5 093 421 512,38		5 060 057 217,64	
Euroopan unionin toimielimille ja muille elimille	1 907 757 230,19		1 858 433 434,17	
Ulkomaille	580 249 412,32		574 775 337,04	
Valtionhallinnolle	2 987 102 350,22		3 082 079 944,89	
Muut siirtotalouden kulut	166 082 921,44	-41 610 512 858,65	148 485 235,32	-41 502 455 113,06
JÄÄMÄ III		-43 629 794 122,83		-46 297 383 959,49
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	44 307 324 250,71		43 025 592 794,61	
Muut pakolliset maksut	170 386 520,66	44 477 710 771,37	232 983 939,03	43 258 576 733,64
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		847 916 648,54		-3 038 807 225,85

1.3 Valtion tase

	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	33 300 776,54		45 329 958,86	
Rakennusmaa- ja vesialueet	16 124 048,92		16 124 048,92	
Rakennukset	415 473 053,20		418 696 647,09	
Muu kansallisomaisuus	53 656 749,42		50 491 931,66	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	30 773 418,99	549 328 047,07	16 015 623,10	546 658 209,63
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		549 328 047,07		546 658 209,63
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Tutkimus- ja kehittämismenot	1 528 246,04		115 046,20	
Aineettomat oikeudet	31 468 675,65		36 442 688,79	
Muut pitkävaikutteiset menot	661 870 586,60		552 701 836,73	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	264 037 438,36	958 904 946,65	259 078 534,76	848 338 106,48
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	9 072 613,14		14 848 770,28	
Rakennusmaa- ja vesialueet	1 104 615 565,30		1 088 315 557,22	
Rakennukset	185 965 103,51		191 167 611,95	
Rakennelmat	31 298 967,82		31 797 550,56	
Rakenteet	18 181 345 698,71		18 190 073 652,23	
Koneet ja laitteet	587 917 987,26		578 176 671,76	
Kalusteet	11 051 641,15		9 829 387,90	
Muut aineelliset hyödykkeet	11 874 641,72		12 033 915,99	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 019 185 698,07	21 142 327 916,68	806 256 147,09	20 922 499 264,98
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	16 636 547 469,72		15 031 282 619,52	
Liikelaitosten peruspääomat	3 273 686 866,37		3 269 303 170,37	
Liikelaitoksiin muun oman pääoman ehdoon sijoitetut pääomat	2 771 994 105,78		2 749 484 089,18	
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	46 986,38		5 081 717,11	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	2 045 318 015,89	24 727 593 444,14	1 995 335 697,61	23 050 487 293,79
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		46 828 826 307,47		44 821 324 665,25
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	436 478 656,97		436 069 407,58	
Keskeneräinen tuotanto	5 018 878,49		4 658 577,49	
Valmiit tuotteet/Tavarat	42 172 063,47	483 669 598,93	40 753 442,92	481 481 427,99
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset		3 631 007 167,12		5 728 038 041,89
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	123 033 323,60		121 140 713,93	
Euromääräiset lainasaamiset	200 621 927,98		120 377 450,18	
Valuuttamääräiset lainasaamiset	137 750,31		222 269 405,39	
Siirtosaamiset	101 704 437,67		144 398 701,94	
Muut lyhytaikaiset saamiset	698 470 882,15		373 091 303,24	
Ennakkomaksut	788 774 853,61	1 912 743 175,32	691 406 101,79	1 672 683 676,47

	31.12.2018		31.12.2017	
RAHOITUSOMAIUSARVOPAPERIT JA MUUT LYHYTAIKAISET SIIJOITUKSET				
Rahoitusomaisuusarvopaperit	9 886 211,58		0,00	
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	9 886 211,58	350 000 000,00	350 000 000,00
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kassatilit	1 712 636,46		1 651 860,96	
Tulo- ja menotilit	-182 309,14		1 033 562,21	
Muut pankkitilit	2 173 886 777,23		2 693 058 719,66	
Muut rahoitusvarat	205 280 156,59	2 380 697 261,14	137 237 362,90	2 832 981 505,73
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAIUS YHTEENSÄ				
		8 418 003 414,09		11 065 184 652,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
		55 796 157 768,63		56 433 167 526,96
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-30 048 198 401,46		-30 048 198 401,46	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-31 982 352 292,28		-28 943 545 066,43	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	847 916 648,54	-61 182 634 045,20	-3 038 807 225,85	-62 030 550 693,74
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat		7 208 711,60		9 052 369,88
ARVOSTUSERÄT				
Arvonkorotukset				26 699,00
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Otetut euromääräiset lainat	91 932 542 789,08		91 344 636 771,21	
Otetut valuuttamääräiset lainat	566 986,88		823 187 943,66	
Pitkäaikaiset siirtovelat	126 719 145,18		105 048 704,81	
Muut pitkäaikaiset velat	514 700 428,19	92 574 529 349,33	413 356 619,89	92 686 230 039,57
LYHYTAIKAINEN				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdistilit	3 631 432 564,79		2 985 096 252,91	
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	9 318 396 922,70		8 393 033 469,23	
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat	4 324 804 402,26		6 958 511 233,52	
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	391 446 856,67		550 155 356,57	
Saadut ennakot	526 533 969,61		599 186 153,06	
Ostovelat	706 361 050,59		752 080 169,51	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	85 533 547,12		85 240 177,50	
Edelleen tilitettävät erät	1 301 262 793,70		1 161 305 732,04	
Siirtovelat	1 481 612 861,66		1 519 309 381,79	
Muut lyhytaikaiset velat	2 629 668 783,80	24 397 053 752,90	2 764 491 186,12	25 768 409 112,25
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ				
		116 971 583 102,23		118 454 639 151,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				
		55 796 157 768,63		56 433 167 526,96

1.4 Valtion rahoituslaskelma

	1.1.2018 - 31.12.2018	1.1.2017 - 31.12.2017
OMA TOIMINTA		
Tulo- ja varallisuusverotulot	13 776 045 204,91	13 291 601 074,01
Arvonlisäverotulot	18 081 532 738,06	17 547 850 467,17
Muut vero- ja maksutulot	13 816 508 557,81	13 581 906 461,32
Verot ja veronluonteiset tulot yhteensä	45 674 086 500,78	44 421 358 002,50
Palvelujen myynti, vuokrat, käyttökorvaukset ja muut toiminnan tulot	1 796 352 361,76	1 613 015 187,99
Korkotulot ja voiton tuloutukset	1 942 308 690,28	1 768 046 273,71
Tavaroiden ja palveluiden ostomenot	-5 867 426 563,21	-5 777 685 498,71
Henkilöstömenot	-4 539 475 184,32	-4 440 256 472,97
Muut menot	-82 795 854,23	-65 166 125,56
Maksetut eläkkeet	-4 672 613 107,22	-4 594 612 409,75
Valtionvelan korkomenot	-1 408 443 800,99	-1 285 794 790,78
OMAN TOIMINNAN RAHAVIRTA	32 841 993 042,85	31 638 904 166,43
SIIRTOTALOUS		
Siirtotalouden tulot	3 217 079 361,58	3 251 504 488,21
Tulonsiirrot paikallishallinnolle	-11 617 439 397,38	-11 395 501 369,93
Tulonsiirrot elinkeinoelämälle	-3 416 788 195,74	-3 422 822 031,17
Tulonsiirrot kotitalouksille	-14 014 042 433,85	-14 236 343 953,73
Muut tulonsiirrot kotimaahan	-5 378 331 214,18	-5 255 063 441,25
Tulonsiirrot ulkomaille	-2 488 006 642,51	-2 433 208 771,21
SIIRTOTALOUDEN RAHAVIRTA	-33 697 528 522,08	-33 491 435 079,08
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 037 847 755,87	-1 261 876 864,93
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	8 675 624,00	9 095 485,95
Sijoitukset arvopapereihin	-1 736 719 866,10	-50 631 548,83
Sijoitusten myyntivoitot	2 193 432 742,41	1 459 367,18
Annetut lainat	1 461 628 215,62	-318 373 027,23
Annettujen lainojen takaisinmaksut	419 782 640,96	559 596 359,71
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 308 951 601,02	-1 060 730 228,15
RAHOITUS		
Valtionvelan nettomuutos	-1 833 171 654,47	2 893 629 969,58
Muun velan nettomuutos	577 461 638,03	-199 080 635,75
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 255 710 016,44	2 694 549 333,83
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	-802 293 894,65	-218 711 806,97
LIKVIDIT VARAT 1.1.	3 182 936 401,90	3 401 648 208,87
LIKVIDIT VARAT 31.12.	2 380 642 507,25	3 182 936 401,90

LIITE 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Valtion tilinpäätös on laadittu valtion talousarviosta annetun lain ja asetuksen sekä valtiovarainministeriön tilinpäätöksen kaavasta antaman määräyksen samoin kuin muiden valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin antamien määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Tilinpäätös laaditaan valtion talousarvokirjanpidon ja liikekirjanpidon pääkirjojen perusteella alkuperäisiin verottomiin hankintamenoihin, tai vuoden 1998 aloittavan taseen arvoihin perustuen.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Valtion tilinpäätös laaditaan valtion talousarvion piiriin kuuluvasta talousarviotaloudesta. Siihen ei yhdistellä talousarvion ulkopuolella olevia valtion rahastoja, itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia, säätiöitä eikä valtion liikelaitoksia. Nämä ovat kirjanpitovelvollisia ja laativat kukin oman tilinpäätöksen. Valtion tilinpäätökseen ei yhdistellä myöskään valtionyhtiöiden tietoja.

Valtion tilinpäätöslaskelmiin on yhdistelty 66 kirjanpitoyksikön keskuskirjanpitoon viedyt tilitiedot sekä keskitettyyn valtuusseurantaan viedyt valtuustiedot. Tilitietojen yhdistelyssä eliminoidaan virastojen ja laitosten väliset tuotot, sen sijaan virastojen ja laitosten keskinäisiä saatavia ja velkoja ei eliminoida. Eliminoitavat tuotot esitetään vähennyksinä toiminnan kuluissa rivillä ”Sisäisten kulujen oikaisu”.

Talousarviokirjanpidon tilinpäätöslaskelmat

Talousarviokirjanpidon tilinpäätöslaskelmat laaditaan valtion talousarviokirjanpidon pääkirjan ja valtuusseurannan tietojen perusteella. Tilinpäätös sisältää kaksi talousarvion toteutumalaskelmaa, joissa molemmissa esitetään varainhoitovuoden talousarviotulot ja -menot, talousarvio sekä talousarvion ja tilinpäätöksen lukujen vertailu. Lisäksi laskelmissa on edellisen vuoden tilinpäätöstiedot. Laskelmissa esitetään tiedot myös edellisiltä varainhoituvuosilta siirtyneistä siirtomäärärahoista ja seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyistä siirtomäärärahoista.

Ensimmäisessä talousarvion toteutumalaskelmassa tiedot ovat osaston ja pääluokan tarkkuudella, toisessa tiedot ovat momentin tarkkuudella.

Kummankin laskelman yhteydessä esitetään myös tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä, käytöstä aiheutuneista menoista sekä käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista. Jälkimmäisessä laskelmassa valtuustiedot esitetään osana kunkin pääluokan laskelmaa.

Talousarviotulojen ja -menojen kohdentaminen

Talousarviotapahtumat kirjataan talousarviotuloiksi ja -menoiksi valtion talousarviosta annetun asetuksen ja talousarviopäätösten kohdentamisperiaatteiden mukaisesti. Talousarviotuloja ja -menoja ei jakoteta. Jos eduskunta ei talousarvion perustelujen päätösosassa ole päättänyt muunlaisesta kohdentamisesta, tapahtuu kohdentaminen seuraavasti:

Maksullisen toiminnan tulon ja muun sekalaisen tulon sekä kulutus-, sijoitus- ja muun menon kohdentamisperusteena on suoriteperuste taikka sitä vastaava peruste. Laajuudeltaan merkittävässä ja eri vaiheista koostuvan suoritteiden luovutuksesta kertyvästä tulosta voidaan varainhoitovuoden tuloksi kuitenkin kohdentaa luovutuksen vaihetta tai suoritteiden valmistusastetta vastaava osa (osakohdennus).

Korkotulo ja korkomeno kohdennetaan siihen varainhoitovuoteen kuuluvaksi, jolta se kertyy lain säännöksen tai tehdyn sitoumuksen perusteella.

Siirtomenon kohdentamisperusteena on päätös valtionavun myöntämisestä (myöntöpäätösperuste) tai muu vastaava sitoutuminen menoon (sitoumusperuste). Myöntöpäätöksen tai muun sitoumusperusteen perusteella talousarviomenoksi kirjatusta siirtomenosta maksamatta oleva osa kirjataan valtion liikekirjanpidossa siirtovelaksi. Silloin, kun oikeus saada valtionapu tai muu suoritus perustuu lakiin ja siirtomenon myönnettävistä ja maksettavasta määrästä säädetään yksityiskohtaisesti laissa tai maksettavaksi tuleva määrä määräytyy yksityiskohtaisesti lain nojalla, kohdentamisperusteena on kuitenkin maksuspäätösperuste. Euroopan unionin rakennerahaston rahoitusosuus ja siihen liittyvä valtion rahoitusosuus kohdennetaan maksuspäätöksen tai sitä vastaavalla perusteella.

Osinkotulon, liikelaitosten voiton tuloutuksen ja valtiolle saatavan muun voitto-osuuden kohdentamisperusteena on maksuperuste. Veron ja veronluonteisen tulon kohdentamisperusteena on maksuperuste, pois lukien verotuksen oikaisupäätöksen perusteella kirjattavat oikaisut.

Valtion lainanotto ja valtionvelan kuoletus sekä valtionvelan ottamiseen tai vähentämiseen liittyvä emissio- ja pääomavoitto sekä emissio- ja pääomatappio kohdennetaan maksuperusteella. Valtiolle takaisin maksettava laina kohdennetaan niin ikään maksuperusteella.

Valtionvelan korkoon ja pääomaan liittyvistä johdannaisista saatava tulo ja niistä aiheutuva meno kohdennetaan sille varainhoitovuodelle, jolta ne kertyvät.

Vähäinen tulo ja meno, valtioon palvelussuhteessa olevan loma-ajan palkka ja lomarahaa sekä sellainen tulo ja meno, joiden lain säännöksen tai tehdyn sitoumuksen perusteella muodostuvaa määrää ei voida ilman olennaisia lisäkustannuksia luotettavasti ennakoita ennen maksuvelvoitteen erääntymistä, voidaan kohdentaa myös maksuun perustuen.

Liikekirjanpidon tilinpäätöslaskelmat

Liikekirjanpidon tilinpäätöslaskelmat laaditaan valtion liikekirjanpidon pääkirjan tietojen perusteella. Valtion tilinpäätös sisältää tuotto- ja kululaskelman, taseen ja rahoituslaskelman. Näissä kaikissa esitetään varainhoitovuoden tilinpäätöstietojen lisäksi edellisen vuoden tilinpäätöksen tiedot.

Tuotto- ja kululaskelman laatiminen

Tilinpäätöksessä varainhoitovuoden tulot kirjataan tuotoiksi. Tuotoista vähennetään kuluina ne menot, joita vastaava suorite on luovutettu, samoin kuin muut varainhoitovuoden menot, joista ei todennäköisesti enää saada niitä vastaavaa vastinetta, ja menetykset.

Laajuudeltaan merkittävän ja eri vaiheista koostuvan suoritteen luovutuksesta kertyvästä tulosta on kirjattava liikekirjanpidossa tuotoksi luovutuksen vaihetta tai suoritteen valmiusastetta vastaava osa (osatuloutus), jos tulo on talousarviossa osakohdennettu.

Myynnin arvonlisäverot esitetään tuottoina ja ostojen arvonlisäverot kuluina verojen ja veronluonteisten maksujen joukossa.

Tuotto- ja kululaskelmaa oikaistaan sisäisillä tuotoilla. Siltä osin kuin laskelmaan sisältyy käyttöomaisuuden hankintamenoja, oikaisu tapahtuu rivillä ”Valmistus omaan käyttöön”.

Taseen laatiminen

Taseen vastaaviin merkitään kansallisomaisuuden ja käyttöomaisuuden hankintamenojen ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistamaton osa sekä arvostuserät samoin kuin vaihto-omaisuuden aktivoidut hankintamenot ja rahoitusomaisuus.

Kansallisomaisuutta on kulttuuri- ja luonnonperintöä oleva valtion omaisuus, jonka omistuksen ensisijaisena tarkoituksena on omaisuuden säilyttäminen ja säilymisen turvaaminen. Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, joiden vaikutusaika tuotannontekijänä

ulottuu useammalle kuin yhdelle varainhoitovuodelle. Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuna luovutettaviksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. Rahoitusomaisuutta ovat rahat, saamiset sekä tilapäisesti muussa muodossa olevat rahoitusvarat.

Taseen vastattaviin merkitään oma pääoma, varaukset, arvostuserät sekä vieras pääoma jaoteltuna pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Pitkäaikaiseksi katsotaan velka tai se osa velasta, joka erääntyy maksettavaksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua.

Arvostaminen taseessa

Omaisuus arvostetaan tasetta laadittaessa alkuperäisiin verottomiin hankintamenoihin, vuoden 1998 aloittavan taseen arvoihin tai nimellisarvoihin perustuen. Hankintamenoon luetaan hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet muuttuvat menot. Jos hyödykkeen hankintaan ja valmistukseen liittyvien kiinteiden menojen määrä on olennainen, saadaan hankintamenoon lisäksi lukea osuus kiinteistä menoista.

Jos vaihto-omaisuuden todennäköinen hankintameno tai maksullisen toiminnan vaihto-omaisuuden luovutushinta on varainhoitovuoden päättyessä hankintamenoa pienempi, kirjataan erotus kuluksi.

Kansallis- ja käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, joista on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Poistot tehdään ensimmäisen kerran siltä kuukaudelta jonka aikana hyödykkeen käyttö aloitetaan ja ne kirjataan pääsääntöisesti tasapoistoina hyödykkeen vaikutusaikana. Vähäiset omaisuushankinnat, joiden vaikutusaika ylittää vuoden, mutta hankintameno on alle 10 000 euroa, voidaan kirjata kokonaisuudessaan hankintavuoden kuluksi.

Jos kansallisuusomaisuuteen tai käyttöomaisuuteen kuuluvan maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen todennäköinen luovutushinta on varainhoitovuoden päättyessä pysyvästi hankintamenoa olennaisesti suurempi, taseeseen voidaan tehdä arvonkorotus. Arvonkorotuksen vasta-arvo merkitään tällöin arvostuseräksi taseen vastattaviin.

Saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit ja muut sellaiset rahoitusvarat merkitään hankintamennon suuruusina tai, jos niiden tilinpäätöspäivän todennäköinen luovutushinta on sitä alempi, tämän määräisinä.

Velat merkitään velan ottamisen yhteydessä syntyneellä emissiovoitolla tai -tappiolla oikaistuun nimellisarvoon, tai jos velka on sidottu indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen, se arvostetaan tätä korkeampaan muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen arvoon.

Ulkomaanrahan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi Euroopan keskuspankin julkaiseman varainhoitovuoden viimeisen kurssin mukaan. Jos nämä erät ovat sopimuksin tai muuten sidottu tiettyyn kurssiin, ne muunnetaan euromääräisiksi sitä noudattaen.

Rahoituslaskelman laatiminen

Valtion rahoituslaskelma laaditaan rahavirtalaskelman muotoon. Se on valtion tuotto- ja kululaskelmaa sekä tasetta täydentävä laskelma, jossa esitetään rahan lähteet ja käyttö. Laskelma jakautuu oman toiminnan, siirtotalouden, investointien ja rahoituksen rahavirtojen kuvaamiseen. Kussakin osiossa esitetään siihen kuuluvat rahan lähteet ja käyttö niin, että jäännöseränä on osion synnyttämä rahavirta.

Kaikkien osioiden rahavirtojen summana saadaan likvidien varojen muutos. Laskelmalla esitetään myös likvidien varojen määrä vuoden alussa ja lopussa.

Rahoituslaskelma laaditaan olennaisilta osiltaan maksuperusteisesti.

Liikekirjanpidon kirjauserusteet

Liikekirjanpidossa tuotannontekijöiden hankinnasta aiheutuvan menon kirjaamisperusteena on tuotannontekijän vastaanottaminen. Suoritteiden myynnistä saatavan tulon kirjaamisperusteena on suoritteen luovuttaminen. Yhteisrahoitteisen toiminnan tulo kertyy tehdyn sitoumuksen perusteella.

Korot ja koronluonteiset tulot ja menot kirjataan suoriteperustetta vastaavalla tavalla. Veroihin liittyvät korot ja koronluonteiset tulot ja menot kirjataan samoin kuin talousarviokirjanpidossa.

Liikekirjanpidossa muut kuin edellä tarkoitettut tulot ja menot kirjataan samoin kuin talousarviokirjanpidossa.

Liitteiden laatiminen

Valtion tilinpäätöksen liitteet, lukuun ottamatta liitteitä 1 ja 13, laaditaan joko keskuskirjanpidon tiedoista tai tiedot kerätään kirjanpitoyksikköjen tilinpäätösten liitteiltä. Valtion eläkevastuuta koskevat tiedot kerätään Valtion Eläkerahaston tilinpäätöksestä.

TILINPÄÄTÖKSEN VERTAILTAVUUS EDELLISEEN TILINPÄÄTÖKSEEN

Liite 7 Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset:

- Gasonia Oy:n vuoden 2016 pääomanpalautus 36 milj. euroa kirjattiin vuoden 2016 kirjanpidossa virheellisesti osingoksi. Kirjaus korjattiin vuoden 2018 kirjanpidossa. Näin ollen tilinpäätöksen liitteellä 7 ilmoitettu Gasonia Oy:n kirjanpitoarvo 31.12.2017 on pääomanpalautuksen euromäärän verran virheellinen.
- Vuoden 2017 tilinpäätöksessä raportoitiin Euroopan rahoitusvakausväline ERVV:n tiedot virheellisesti nimellä Pohjoismaiden Investointipakki (NIB).

Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut:

- Tiedot Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle (Finnfund) annetuista takuista eivät ole vertailukelpoiset vuoden 2017 tilinpäätökseen. Tiedot ilmoitettiin liitteellä ensimmäistä kertaa vuonna 2018, vaikka ne olivat voimassa 31.12.2017.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä osassa valuuttamuuntoja käytettiin virheellisesti Euroopan keskuspankin julkaiseman varainhoitovuoden viimeisen kurssin sijaan Nordea Oyj:n 31.12.2018 ilmoittamaa keskikurssia. Vastaava virhe oli myös vuoden 2017 tilinpäätöksen laskelmissa.

Varainhoitovuoden 2018 aikana ei ollut muita sellaisia tapahtumia, jotka merkittävästi vaikuttaisivat edellisen vuoden tilinpäätöksen tietojen vertailukelpoisuuteen.

TILINPÄÄTÖSVUODEN JÄLKEISET OLENNAISET TAPAHTUMAT

Valtiokonttorin ehdotuksen valtion vuoden 2018 tilinpäätökseksi valmistumiseen mennessä ei ole ilmennyt olennaisia tapahtumia, jotka heikentäisivät oikean ja riittävän kuvan saamista valtion vuoden 2018 tilinpäätöksestä.

Palkanmaksun kertaerä

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 % yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuu-kausipalkkauksesta. Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se kirjataan kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

LIITE 2: Talousarvioon lisätalousarvioissa tehdyt muutokset

Talousarvioon lisätalousarviossa tehdyt muutokset osaston ja pääluokan tarkkuudella

Osaston tai pääluokan numero ja nimi	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
11 Verot ja veronluonteiset tulot	44 011 981 000	405 387 000	1	44 417 368 000	44 372 619 533,44
12 Sekalaiset tulot	5 539 528 000	261 052 000	5	5 800 580 000	5 777 122 399,14
13 Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 769 190 000	21 000 000	1	2 790 190 000	2 973 859 721,07
15 Lainat	3 493 150 000	-309 005 000	-9	3 184 145 000	774 967 214,15
OSASTOT YHTEENSÄ	55 813 849 000	378 434 000	1	56 192 283 000	53 898 568 867,80
21 Eduskunta	124 743 000			124 743 000	121 875 294,14
22 Tasavallan presidentti	19 030 000	45 000	0	19 075 000	17 880 936,14
23 Valtioneuvoston kanslia	210 341 000	4 890 000	2	215 231 000	210 257 773,47
24 Ulkoministeriön hallinnonala	1 103 091 000	16 205 000	1	1 119 296 000	1 115 635 266,80
25 Oikeusministeriön hallinnonala	941 091 000	-14 225 000	-2	926 866 000	923 075 955,46
26 Sisäministeriön hallinnonala	1 476 190 000	29 306 000	2	1 505 496 000	1 485 904 389,27
27 Puolustusministeriön hallinnonala	2 871 971 000	47 210 000	2	2 919 181 000	2 850 758 168,90
28 Valtiovarainministeriön hallinnonala	17 219 649 000	92 283 000	1	17 311 932 000	17 219 648 484,09
29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 605 494 000	82 355 000	1	6 687 849 000	6 565 296 639,50
30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 606 429 000	55 330 000	2	2 661 759 000	2 634 662 611,05
31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 388 195 000	122 187 000	4	3 510 382 000	3 435 922 298,73
32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	2 822 226 000	189 093 000	7	3 011 319 000	2 838 596 422,15
33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	15 009 185 000	-184 021 000	-1	14 825 164 000	14 489 306 546,50
35 Ympäristöministeriön hallinnonala	184 304 000	-2 224 000	-1	182 080 000	183 348 084,01
36 Valtionvelan korot	1 231 910 000	-60 000 000	-5	1 171 910 000	1 150 153 641,17
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	55 813 849 000	378 434 000	1	56 192 283 000	55 242 322 511,38

Talousarvioon lisätalousarviossa tehdyt muutokset osaston tai pääluokan, luvun ja momentin tarkkuudella

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	44 011 981 000	405 387 000	1	44 417 368 000	44 372 619 533,44
11.01 Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	14 498 000 000	75 000 000	1	14 573 000 000	14 517 352 890,75
11.01.01 Ansio- ja pääomatuloverot	9 511 000 000	98 000 000	1	9 609 000 000	9 701 120 659,15
11.01.03 Korkotulujen lähdevero	73 000 000	-23 000 000	-32	50 000 000	46 217 276,34
11.04 Liiketoiminnan perusteella kannettavat verot ja maksut	18 895 700 000	177 300 000	1	19 073 000 000	19 033 557 109,78
11.04.01 Arvonlisävero	17 911 000 000	213 000 000	1	18 124 000 000	18 082 248 957,84
11.04.02 Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	813 000 000	-41 000 000	-5	772 000 000	771 420 300,62
11.04.03 Apteekkivero	171 700 000	5 300 000	3	177 000 000	179 887 851,32
11.08 Valmisteverot	7 378 000 000	48 000 000	1	7 426 000 000	7 414 508 859,26
11.08.01 Tupakkaverot	1 042 000 000	48 000 000	5	1 090 000 000	1 115 321 747,10
11.10 Muut verot	3 122 000 000	105 000 000	3	3 227 000 000	3 271 151 510,98
11.10.03 Autovero	911 000 000	65 000 000	7	976 000 000	1 001 100 778,35
11.10.05 Varainsiirtovero	786 000 000	40 000 000	5	826 000 000	844 246 446,54
11.19 Muut veronluonteiset tulot	118 281 000	87 000	0	118 368 000	136 049 162,67
11.19.04 Eräät viestintämaksut	20 369 000	1 477 000	7	21 846 000	36 822 636,23
11.19.05 Eräät liikenteen maksut	28 900 000	-1 390 000	-5	27 510 000	28 321 473,73
12 SEKALAISET TULOT	5 539 528 000	261 052 000	5	5 800 580 000	5 777 122 399,14
12.23 Valtioneuvoston kanslia	100 000	100 000	0	100 000	4 988,77
12.23.99 Valtioneuvoston kanslian muut tulot	100 000	100 000	0	100 000	4 988,77
12.24 Ulkoministeriön hallinnonala	38 527 000	16 208 000	42	54 735 000	57 071 568,63
12.24.99 Ulkoministeriön hallinnonalan tulot	37 545 000	16 208 000	43	53 753 000	56 142 265,83
12.26 Sisäministeriön hallinnonala	36 064 000	-2 370 000	-7	33 694 000	42 001 891,61
12.26.98 EU:lta saatavat tulot	34 114 000	-2 370 000	-7	31 744 000	24 273 579,78
12.27 Puolustusministeriön hallinnonala	4 526 000	2 400 000	53	6 926 000	8 346 350,44
12.27.99 Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	4 500 000	2 400 000	53	6 900 000	8 289 880,09
12.29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	592 800 000	1 600 000	0	594 400 000	603 868 042,39
12.29.88 Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus rahapelitoiminnan voittovaroista	570 500 000	1 600 000	0	572 100 000	572 100 000,00
12.30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	853 323 000	110 090 000	13	963 413 000	964 268 188,16
12.30.02 Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	230 000 000	110 000 000	48	340 000 000	346 034 350,91
12.30.20 Hevoskasvatuksen ja hevostenhoitoon edistämiseen käytettäviä osuus rahapelitoiminnan tuotosta	40 500 000	90 000	0	40 590 000	40 585 801,70
12.31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	5 550 000	4 242 000	76	9 792 000	8 153 774,11
12.31.10 Liikenneviraston tulot	4 700 000	4 242 000	90	8 942 000	6 165 224,11

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
12.32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	391 779 000	162 000 000	41	553 779 000	552 308 930,50
12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	117 100 000	162 000 000	138	279 100 000	334 847 752,02
12.33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	576 738 000	19 282 000	3	596 020 000	684 335 412,49
12.33.90 Rahapoliisitoiminnan tuotot	476 313 000	19 282 000	4	495 595 000	495 600 185,51
12.39 Muut sekalaiset tulot	549 700 000	-52 500 000	-10	497 200 000	375 726 235,54
12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	172 200 000	-22 500 000	-13	149 700 000	126 543 834,79
12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot	75 000 000	-30 000 000	-40	45 000 000	48 088 323,77
13 KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	2 769 190 000	21 000 000	1	2 790 190 000	2 973 859 721,07
13.01 Korkotulot	95 290 000	7 000 000	7	102 290 000	93 471 479,75
13.01.05 Korot muista lainoista	70 393 000	7 000 000	10	77 393 000	70 893 168,90
13.04 Osuus valtion rahalaitosten voitosta	90 000 000	14 000 000	16	104 000 000	104 000 000,00
13.04.01 Osuus Suomen Pankin voitosta	90 000 000	14 000 000	16	104 000 000	104 000 000,00
15 LAINAT	3 493 150 000	-309 005 000	-9	3 184 145 000	774 967 214,15
15.01 Valtiolle takaisin maksettavat lainat	413 218 000	1 521 000 000	368	1 934 218 000	1 760 732 870,13
15.01.04 Muiden lainojen lyhennykset	392 218 000	1 521 000 000	388	1 913 218 000	1 737 883 836,77
15.03 Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	3 079 932 000	-1 830 005 000	-59	1 249 927 000	-985 765 655,98
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	3 079 932 000	-1 830 005 000	-59	1 249 927 000	-985 765 655,98
OSASTOT YHTEENSÄ	55 813 849 000	378 434 000	1	56 192 283 000	53 898 568 867,80
22 TASAVALLAN PRESIDENTTI	19 030 000	45 000	0	19 075 000	17 880 936,14
22.02 Tasavallan presidentin kanslia	16 155 000	45 000	0	16 200 000	16 386 416,89
22.02.01 Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot	8 055 000	45 000	1	8 100 000	8 100 000,00
23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA	210 341 000	4 890 000	2	215 231 000	210 257 773,47
23.01 Hallinto	169 331 000	4 859 000	3	174 190 000	169 267 955,83
23.01.01 Valtioneuvoston kanslian toimintamenot	123 297 000	4 359 000	4	127 656 000	127 656 000,00
23.01.25 Terveet tilat 2028		500 000	0	500 000	500 000,00
23.30 Oikeuskanslerinvirasto	3 405 000	31 000	1	3 436 000	3 436 000,00
23.30.01 Oikeuskanslerinviraston toimintamenot	3 405 000	31 000	1	3 436 000	3 436 000,00
24 ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 103 091 000	16 205 000	1	1 119 296 000	1 115 635 266,80
24.01 Ulkoasiainhallinto	245 154 000	9 124 000	4	254 278 000	249 472 886,61
24.01.01 Ulkoasiainhallinnon toimintamenot	219 488 000	3 074 000	1	222 562 000	222 562 000,00
24.01.74 Talonrakennukset	7 470 000	6 050 000	81	13 520 000	13 520 000,00
24.30 Kansainvälinen kehitysyhteistyö	690 246 000	13 196 000	2	703 442 000	703 441 227,00
24.30.66 Varsinaisen kehitysyhteistyö	550 246 000	13 196 000	2	563 442 000	563 441 227,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
24.90 Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	94 332 000	-6 115 000	-6	88 217 000	89 867 709,45
24.90.66 Eriät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	90 046 000	-6 115 000	-7	83 931 000	83 931 000,00
25 OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	941 091 000	-14 225 000	-2	926 866 000	923 075 955,46
25.01 Ministeriö ja hallinto	123 480 000	2 384 000	2	125 864 000	124 626 559,37
25.01.01 Oikeusministeriön toimintamenot	19 988 000	242 000	1	20 230 000	20 230 000,00
25.01.03 Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot	7 961 000	66 000	1	8 027 000	8 027 000,00
25.01.05 Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot	9 530 000	46 000	0	9 576 000	9 576 000,00
25.01.29 Oikeusministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot	43 902 000	2 000 000	5	45 902 000	46 740 473,57
25.01.50 Avustukset	8 362 000	30 000	0	8 392 000	8 332 287,00
25.10 Tuomioistuimet ja oikeusapu	413 318 000	6 243 000	2	419 561 000	418 699 600,11
25.10.01 Korkeimman oikeuden toimintamenot	8 544 000	123 000	1	8 667 000	8 667 000,00
25.10.02 Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot	13 447 000	115 000	1	13 562 000	13 562 000,00
25.10.03 Muiden tuomioistuinten toimintamenot	250 075 000	1 948 000	1	252 023 000	252 023 000,00
25.10.04 Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kulluttajaliitautakunnan toimintamenot	65 052 000	557 000	1	65 609 000	65 609 000,00
25.10.50 Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset	76 200 000	3 500 000	5	79 700 000	78 838 600,11
25.20 Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	100 493 000	829 000	1	101 322 000	101 322 000,00
25.20.01 Ulosottoilaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot	100 493 000	829 000	1	101 322 000	101 322 000,00
25.30 Syyttäjät	44 192 000	850 000	2	45 042 000	45 042 000,00
25.30.01 Syyttäjälaitoksen toimintamenot	44 192 000	850 000	2	45 042 000	45 042 000,00
25.40 Rangaistusten täytäntöönpano	214 498 000	1 314 000	1	215 812 000	215 812 000,00
25.40.01 Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot	209 798 000	1 314 000	1	211 112 000	211 112 000,00
25.50 Vaalimenot	45 110 000	-25 845 000	-57	19 265 000	17 573 795,98
25.50.20 Vaalimenot	45 110 000	-25 845 000	-57	19 265 000	17 573 795,98
26 SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 476 190 000	29 306 000	2	1 505 496 000	1 485 904 389,27
26.01 Hallinto	147 773 000	11 496 000	8	159 269 000	152 163 621,72
26.01.01 Sisäministeriön toimintamenot	13 811 000	163 000	1	13 974 000	13 974 000,00
26.01.04 Siviilirikinshallinnan kotimaan valmiudet	1 739 000	13 000	1	1 752 000	1 752 000,00
26.01.24 EUn osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	22 555 000	-3 680 000	-16	18 875 000	18 875 000,00
26.01.29 Sisäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot	100 409 000	15 000 000	15	115 409 000	108 539 456,22
26.10 Poliisitoimi	769 661 000	13 453 000	2	783 114 000	783 114 000,00
26.10.01 Poliisitoimen toimintamenot	726 152 000	11 917 000	2	738 069 000	738 069 000,00
26.10.02 Suojelupoliisin toimintamenot	33 341 000	1 536 000	5	34 877 000	34 877 000,00
26.20 Rajavartiolaitos	250 792 000	2 830 000	1	253 622 000	253 622 000,00
26.20.01 Rajavartiolaitoksen toimintamenot	235 292 000	2 830 000	1	238 122 000	238 122 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
26.30 Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta	67 591 000	4 172 000	6	71 763 000	70 610 255,60
26.30.01 Pelastustoimen toimintamenot	15 997 000	1 805 000	11	17 802 000	17 802 000,00
26.30.02 Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	49 188 000	667 000	1	49 855 000	49 855 000,00
26.30.20 Erityismenot	2 406 000	1 700 000	71	4 106 000	2 953 255,60
26.40 Maahanmuutto	240 373 000	-2 645 000	-1	237 728 000	226 394 511,95
26.40.01 Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	49 395 000	355 000	1	49 750 000	49 750 000,00
26.40.21 Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	137 594 000	6 000 000	4	143 594 000	136 909 117,41
26.40.22 Vapaaehtoinen paluu	6 800 000	-3 000 000	-44	3 800 000	3 800 000,00
26.40.63 Vastaanottoiminnan asiakkaille maksettavat tuet	46 584 000	-6 000 000	-13	40 584 000	35 935 394,54
27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 871 971 000	47 210 000	2	2 919 181 000	2 850 758 168,90
27.01 Puolustuspolitiikka ja hallinto	388 977 000	198 000	0	389 175 000	320 753 116,05
27.01.01 Puolustusministeriön toimintamenot	14 085 000	198 000	1	14 283 000	14 283 000,00
27.10 Sotilaallinen maanpuolustus	2 425 960 000	45 635 000	2	2 471 595 000	2 471 595 000,00
27.10.01 Puolustusvoimien toimintamenot	1 941 231 000	-2 107 000	-0	1 939 124 000	1 939 124 000,00
27.10.18 Puolustusmateriaalihankinnat	478 100 000	47 742 000	10	525 842 000	525 842 000,00
27.30 Sotilaallinen kriisinhallinta	57 034 000	1 377 000	2	58 411 000	58 410 052,85
27.30.20 Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot	57 024 000	1 357 000	2	58 381 000	58 381 000,00
27.30.95 Kurssivaihtelut	10 000	20 000	200	30 000	29 052,85
28 VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 219 649 000	92 283 000	1	17 311 932 000	17 219 648 484,09
28.01 Hallinto	167 748 000	17 858 000	11	185 606 000	157 678 811,67
28.01.01 Valtiovarainministeriön toimintamenot	30 415 000	1 778 000	6	32 193 000	32 193 000,00
28.01.69 Suomen Pankin eräiden sijoitustuottojen siirto Kreikan valtiolle	13 000 000	16 080 000	124	29 080 000	
28.10 Verotus ja tulli	579 446 000	23 575 000	4	603 021 000	586 896 482,10
28.10.01 Verohallinnon toimintamenot	368 601 000	9 487 000	3	378 088 000	378 088 000,00
28.10.02 Tullin toimintamenot	164 518 000	1 088 000	1	165 606 000	165 606 000,00
28.10.63 Takaisin maksetut verot	15 900 000	13 000 000	82	28 900 000	22 025 683,11
28.20 Palvelut valtioyhteisöille	38 881 000	1 657 000	4	40 538 000	40 746 445,12
28.20.01 Valtiokonttorin toimintamenot	23 721 000	688 000	3	24 409 000	24 409 000,00
28.20.07 Valtion taous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot	2 000 000	533 000	27	2 533 000	2 533 000,00
28.20.09 Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen toimintamenot	3 000 000	436 000	15	3 436 000	3 436 000,00
28.30 Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	84 180 000	1 369 000	2	85 549 000	85 549 000,00
28.30.01 Tilastokeskuksen toimintamenot	47 299 000	873 000	2	48 172 000	48 172 000,00
28.30.02 Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot	3 412 000	244 000	7	3 656 000	3 656 000,00
28.30.03 Väestötietokeskuksen toimintamenot	33 469 000	252 000	1	33 721 000	33 721 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji		Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
28.40	Valtion alue- ja paikallishallinto	80 783 000	782 000	1	81 565 000	81 565 000,00
28.40.01	Aluehallintoviraston toimintamenot	50 402 000	444 000	1	50 846 000	50 846 000,00
28.40.02	Maisraatien toimintamenot	27 899 000	338 000	1	28 237 000	28 237 000,00
28.60	Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	15 865 000	1 500 000	9	17 365 000	12 628 513,55
28.60.12	Osaamisen kehittäminen	15 000 000	1 500 000	10	16 500 000	11 765 900,83
28.70	Valtionhallinnon kehittäminen	240 402 000	9 608 000	4	250 010 000	250 010 000,00
28.70.01	Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen	4 125 000	1 176 000	29	5 301 000	5 301 000,00
28.70.05	Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	180 070 000	18 900 000	10	198 970 000	198 970 000,00
28.70.20	Tuottavuuden edistäminen	23 268 000	-14 542 000	-62	8 726 000	8 726 000,00
28.70.22	Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki	4 176 000	4 074 000	98	8 250 000	8 250 000,00
28.80	Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	265 302 000	9 134 000	3	274 436 000	272 258 461,95
28.80.30	Ahvenanmaan tasoitusmaksu	237 302 000	9 520 000	4	246 822 000	244 648 861,86
28.80.31	Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle	15 000 000	200 000	1	15 200 000	15 196 476,00
28.80.33	Apajaiseron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle	13 000 000	-586 000	-5	12 414 000	12 413 124,09
28.90	Kuntien tukeminen	8 587 335 000	3 600 000	0	8 590 935 000	8 589 259 045,00
28.90.20	Julkisen sektorin yhteisen tietohallinnon ja tiedon hallinnan kehittäminen	2 475 000	3 600 000	145	6 075 000	6 075 000,00
28.91	Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen	261 000 000	23 000 000	9	284 000 000	272 634 093,64
28.91.41	Energiaerotuki	261 000 000	23 000 000	9	284 000 000	272 634 093,64
28.99	Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot	17 850 000	200 000	1	18 050 000	16 925 503,16
28.99.97	Valtion saatavien turvaaminen	150 000	200 000	133	350 000	199 742,29
29	OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 605 494 000	82 355 000	1	6 687 849 000	6 565 296 639,50
29.01	Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	244 408 000	12 907 000	5	257 315 000	259 389 497,05
29.01.01	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot	17 672 000	105 000	1	17 777 000	17 777 000,00
29.01.02	Opetushallituksen toimintamenot	58 458 000	10 266 000	18	68 724 000	68 724 000,00
29.01.03	Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot	7 453 000	36 000	0	7 489 000	7 489 000,00
29.01.21	Kansainvälinen yhteistyö	3 058 000	300 000	10	3 358 000	3 358 000,00
29.01.53	Eriäät turvapaikanhakijoista ja maahanmuuttajista aiheutuvat avustukset	8 090 000	2 200 000	27	10 290 000	10 290 000,00
29.10	Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus	945 895 000	13 307 000	1	959 202 000	932 990 924,64
29.10.01	Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot	41 254 000	307 000	1	41 561 000	41 461 399,16
29.10.20	Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot	39 557 000	2 000 000	5	41 557 000	41 557 000,00
29.10.31	Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin	152 433 000	11 000 000	7	163 433 000	162 262 079,00
29.20	Ammatillinen koulutus	813 786 000	26 042 000	3	839 828 000	838 825 281,87
29.20.01	Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot	7 930 000	42 000	1	7 972 000	7 972 000,00
29.20.30	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen	774 071 000	26 000 000	3	800 071 000	799 116 281,87

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
29.40 Korkeakoulupetus ja tutkimus	3 303 782 000	25 950 000	1	3 329 732 000	3 286 109 889,97
29.40.01 Suomen Akatemian toimintamenot	11 605 000	84 000	1	11 689 000	11 689 000,00
29.40.02 Kansalliskirkon toimintamenot (sisältäen enintään 7 000 euroa perustettavan European Cooperative Society'n (READ-COOP) eurooppaosuuskuntaan liittymiseen ja sen jäsenmaksun maksamiseen)					
29.40.03 Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot	17 031 000	792 000	5	17 823 000	17 823 000,00
29.40.04 Varastokirjaston toimintamenot	1 113 000	5 000	0	1 118 000	1 118 000,00
29.40.20 Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	1 648 000	8 000	0	1 656 000	1 656 000,00
29.40.51 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	142 821 000	26 554 000	19	169 375 000	169 375 000,00
29.40.66 Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille	276 665 000	7 000	0	276 672 000	245 175 192,62
29.70 Opintotuki	19 845 000	-1 500 000	-8	18 345 000	18 105 780,30
29.70.01 Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot	588 895 000	306 000	0	589 201 000	540 893 889,24
29.70.55 Opintoraha ja asumislisa	613 000	6 000	1	619 000	619 000,00
29.80 Taide ja kulttuuri	449 326 000	300 000	0	449 626 000	414 096 918,06
29.80.01 Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot	458 802 000	3 843 000	1	462 645 000	460 274 386,58
29.80.03 Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot	3 966 000	29 000	1	3 995 000	3 995 000,00
29.80.04 Museoviraston toimintamenot	2 277 000	13 000	1	2 290 000	2 290 000,00
29.80.05 Näkövammaisten kirjaston toimintamenot	19 316 000	636 000	3	19 952 000	19 952 000,00
29.80.06 Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot	4 866 000	23 000	0	4 889 000	4 889 000,00
29.80.31 Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin	5 969 000	42 000	1	6 011 000	6 011 000,00
29.80.50 Erät avustukset	48 565 000	717 000	1	49 282 000	48 815 161,00
29.80.52 Rahapellitoiminnan voittovarat taiteen edistämiseen	7 880 000	1 500 000	19	9 380 000	9 380 000,00
29.80.53 Valtionavustus tilakustannuksiin	238 294 000	600 000	0	238 894 000	238 839 354,53
29.80.96 Lahjoitus Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääomaan	27 381 000	-717 000	-3	26 664 000	26 159 810,00
30 MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 000 000	1 000 000	17	7 000 000	7 000 000,00
30.01 Hallinto ja tutkimus	2 606 429 000	55 330 000	2	2 661 759 000	2 634 662 611,05
30.01.01 Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot	132 362 000	774 000	1	133 136 000	133 749 826,00
30.01.05 Luonnonvarakeskuksen toimintamenot	24 010 000	208 000	1	24 218 000	24 218 000,00
30.10 Maaseudun kehittäminen	70 004 000	566 000	1	70 570 000	70 570 000,00
30.10.41 Maaseutuelinkeino toiminnan korkeutuki	416 279 000	24 590 000	6	440 869 000	428 085 488,51
30.10.44 Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen	25 000 000	-10 000 000	-40	15 000 000	11 031 172,18
30.10.54 Hevostalouden edistäminen hevoshävellyksen ja hevoshävellyksen edistämiseen tarkoitettulla rahapellitoiminnan tuotolla	40 092 000	90 000	0	40 182 000	40 182 000,00
30.10.64 Elin ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen	136 800 000	27 000 000	20	163 800 000	154 985 316,33

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji		Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
30.20	Maa- ja elintarviketalous	1 795 970 000	22 037 000	1	1 818 007 000	1 811 107 263,49
30.20.02	Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot	38 125 000	1 474 000	4	39 599 000	39 599 000,00
30.20.03	Maaseutuviraston toimintamenot	22 178 000	1 943 000	9	24 121 000	24 121 000,00
30.20.20	Eiäiniääkintähuolto ja kasvintuhojen torjunta	5 948 000	2 180 000	37	8 128 000	7 436 731,57
30.20.40	Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	325 400 000	-2 060 000	-1	323 340 000	323 340 000,00
30.20.41	EU-tulotuki ja EU-markkinatuki	531 130 000	15 000 000	3	546 130 000	539 921 531,92
30.20.47	Ruokaketjun kehittäminen	3 119 000	3 500 000	112	6 619 000	6 619 000,00
30.40	Luonnonvaratalous	199 827 000	6 742 000	3	206 569 000	198 542 033,05
30.40.21	Vesivarojen käytön ja hoidon menot	13 520 000	45 000	0	13 565 000	13 565 000,00
30.40.46	Valtionapu Suomen metsäkeskukselle	39 900 000	283 000	1	40 183 000	40 183 000,00
30.40.62	Elinkeinoalatalouden edistäminen	20 362 000	6 414 000	31	26 776 000	26 776 000,00
30.64	Metsähallitus	7 554 000	40 000	1	7 594 000	7 594 000,00
30.64.50	Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät	7 554 000	40 000	1	7 594 000	7 594 000,00
30.70	Maanmittaus- ja tietovarannot	54 437 000	1 147 000	2	55 584 000	55 584 000,00
30.70.01	Maanmittauslaitoksen toimintamenot	50 237 000	1 147 000	2	51 384 000	51 384 000,00
31	LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 388 195 000	122 187 000	4	3 510 382 000	3 435 922 298,73
31.01	Hallinto ja toimialan yhteiset menot	497 221 000	80 000	0	497 301 000	456 132 503,20
31.01.01	Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	14 281 000	80 000	1	14 361 000	14 361 000,00
31.10	Liikenneverkko	2 037 851 000	96 625 000	5	2 134 476 000	2 118 271 824,75
31.10.01	Liikenneviraston toimintamenot	73 014 000	535 000	1	73 549 000	73 549 000,00
31.10.20	Perusväylänpito	1 406 800 000	61 690 000	4	1 468 490 000	1 468 490 000,00
31.10.37	Valtionavustus kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin		3 500 000	0	3 500 000	3 500 000,00
31.10.41	Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	2 490 000	2 000 000	80	4 490 000	4 490 000,00
31.10.77	Väyöverkon kehittäminen	334 950 000	28 900 000	9	363 850 000	363 850 000,00
31.20	Liikenteen viranomaispalvelut	70 053 000	160 000	0	70 213 000	70 213 000,00
31.20.01	Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot	46 953 000	160 000	0	47 113 000	47 113 000,00
31.30	Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	214 421 000	10 000 000	5	224 421 000	207 333 970,78
31.30.63	Joukkoliikenteen palvelujen ostojen ja kehittäminen	89 974 000	10 000 000	11	99 974 000	99 974 000,00
31.30.64	Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen	12 683 000	2 000 000	16	14 683 000	14 683 000,00
31.30.66	Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset	5 303 000	-2 000 000	-38	3 303 000	3 303 000,00
31.40	Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	523 104 000	14 708 000	3	537 812 000	537 812 000,00
31.40.01	Viestintäviraston toimintamenot	13 156 000	66 000	1	13 222 000	13 222 000,00
31.40.45	Yleisen uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja kansallisen uutistoimiston tuki	2 000 000	1 500 000	75	3 500 000	3 500 000,00
31.40.50	Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen		13 142 000	0	13 142 000	13 142 000,00
31.50	Sää-, meri- ja ilmastopalvelut	45 545 000	614 000	1	46 159 000	46 159 000,00
31.50.01	Ilmatieteen laitoksen toimintamenot	45 545 000	614 000	1	46 159 000	46 159 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
32 TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 822 226 000	189 093 000	7	3 011 319 000	2 838 596 422,15
32.01 Hallinto	274 535 000	65 197 000	24	339 732 000	347 779 555,25
32.01.01 Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot	32 685 000	189 000	1	32 874 000	32 874 000,00
32.01.02 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot	169 255 000	2 682 000	2	171 937 000	171 937 000,00
32.01.21 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	5 056 000	676 000	13	5 732 000	5 732 000,00
32.01.40 Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen	18 001 000	650 000	4	18 651 000	18 651 000,00
32.01.88 Pääomasijoitus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle		15 000 000	0	15 000 000	15 000 000,00
32.01.89 Osakehankinnat		46 000 000	0	46 000 000	46 000 000,00
32.20 Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	868 511 000	157 054 000	18	1 025 565 000	971 459 245,83
32.20.01 Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot	30 714 000	228 000	1	30 942 000	30 942 000,00
32.20.06 Innovaatiokehityskeskus Business Finlandin toimintamenot	84 021 000	3 179 000	4	87 200 000	87 200 000,00
32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	250 900 000	30 500 000	12	281 400 000	260 362 670,83
32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki		10 000 000	0	10 000 000	10 000 000,00
32.20.47 Finnvera Oy:n korkotuet ja tappiokorvaukset	56 159 000	-26 153 000	-47	30 006 000	19 619 946,59
32.20.80 Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleärahoitustoimintaan	96 986 000	124 300 000	128	221 286 000	214 786 638,22
32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	141 000 000	20 800 000	15	161 800 000	161 793 254,95
32.20.89 Pääomasijoitus Teles Pääomasijoitus Oy:lle	11 800 000	-5 800 000	-49	6 000 000	6 000 000,00
32.30 Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	490 126 000	-5 552 000	-1	484 574 000	484 574 000,00
32.30.01 Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot	163 076 000	448 000	0	163 524 000	163 524 000,00
32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	327 050 000	-6 000 000	-2	321 050 000	321 050 000,00
32.40 Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	80 731 000	-2 447 000	-3	78 284 000	62 240 413,83
32.40.01 Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot	11 188 000	106 000	1	11 294 000	11 294 000,00
32.40.03 Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot	9 247 000	-2 700 000	-29	6 547 000	-1 564 660,80
32.40.05 Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot	19 071 000	147 000	1	19 218 000	19 218 000,00
32.50 Alueiden kehittäminen ja rakennuspolitiikka	391 649 000	45 708 000	12	437 357 000	369 626 134,26
32.50.40 Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen	10 000 000	7 708 000	77	17 708 000	17 708 000,00
32.50.42 Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen	12 171 000	4 000 000	33	16 171 000	12 069 408,00
32.50.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesopolitiikan ohjelmiin	361 478 000	35 000 000	10	396 478 000	334 422 347,76
32.50.65 Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	1 700 000	-1 000 000	-59	700 000	
32.60 Energiapolitiikka	472 509 000	-58 367 000	-12	414 142 000	374 302 993,48
32.60.01 Energiamarkkinoiden toimintamenot	6 513 000	50 000	1	6 563 000	6 563 000,00
32.60.41 LNG-terminaalien investointituki	20 482 000	-6 652 000	-32	13 830 000	13 830 000,00
32.60.42 Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi		135 000	0	135 000	9 590,88
32.60.44 Uusiutuvan energian tuotantotuki	314 100 000	-51 900 000	-17	262 200 000	249 808 985,11

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
32.70 Kotouttaminen	244 165 000	-12 500 000	-5	231 665 000	228 614 279,50
32.70.03 Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen	1 061 000	2 500 000	236	3 561 000	3 561 000,00
32.70.30 Valtion korvaukset kotoutumisesta	243 104 000	-15 000 000	-6	228 104 000	225 053 279,50
33 SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	15 009 185 000	-184 021 000	-1	14 825 164 000	14 489 306 546,50
33.01 Hallinto	91 134 000	1 641 000	2	92 775 000	92 763 210,87
33.01.01 Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot	31 004 000	-168 000	-1	30 836 000	30 836 000,00
33.01.06 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot	16 878 000	1 613 000	10	18 491 000	18 491 000,00
33.01.07 Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhallintakunnan toimintamenot	7 992 000	196 000	2	8 188 000	8 188 000,00
33.02 Valvonta	62 179 000	542 000	1	62 721 000	60 536 352,68
33.02.03 Säteilyturvakeskuksen toimintamenot	12 213 000	75 000	1	12 288 000	11 397 739,10
33.02.05 Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot	10 836 000	185 000	2	11 021 000	11 021 000,00
33.02.06 Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	4 811 000	30 000	1	4 841 000	3 125 357,06
33.02.07 Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	24 072 000	252 000	1	24 324 000	24 324 000,00
33.03 Tutkimus- ja kehittämistoiminta	140 203 000	1 773 000	1	141 976 000	141 976 000,00
33.03.04 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot	52 479 000	773 000	1	53 252 000	53 252 000,00
33.03.31 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	50 500 000	1 000 000	2	51 500 000	51 500 000,00
33.10 Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja erät-palvelut	4 297 350 000	-64 059 000	-1	4 233 291 000	4 185 713 338,35
33.10.54 Asumistuki	1 486 500 000	11 200 000	1	1 497 700 000	1 492 000 000,00
33.10.57 Perustoimeentulotuki	818 800 000	-80 000 000	-10	738 800 000	719 811 107,00
33.10.60 Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut	325 000 000	4 741 000	1	329 741 000	329 741 000,00
33.20 Työttömyysturva	2 667 570 000	-156 200 000	-6	2 511 370 000	2 343 229 011,12
33.20.50 Valtionosuus ansiopäivärahasta	1 005 200 000	-96 000 000	-10	909 200 000	816 922 683,80
33.20.51 Valtionosuus peruspäivärahasta	42 400 000	-11 900 000	-28	30 500 000	20 846 288,60
33.20.52 Valtionosuus työmarkkinatuesta	1 563 300 000	-48 300 000	-3	1 515 000 000	1 463 594 162,01
33.40 Eläkkeet	4 590 800 000	14 000 000	0	4 604 800 000	4 535 333 666,95
33.40.52 Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista	239 000 000	14 000 000	6	253 000 000	252 951 272,00
33.50 Veteraanien tukeminen	190 246 000	19 282 000	10	209 528 000	191 630 112,87
33.50.56 Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot	41 688 000	19 282 000	46	60 970 000	60 970 000,00
33.70 Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen	34 648 000	-1 000 000	-3	33 648 000	33 648 000,00
33.70.20 Rokotteiden hankinta	27 390 000	-1 000 000	-4	26 390 000	26 390 000,00
35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	184 304 000	-2 224 000	-1	182 080 000	183 348 084,01
35.01 Ympäristöhallinnon toimintamenot	57 063 000	3 152 000	6	60 215 000	61 491 638,75
35.01.01 Ympäristöministeriön toimintamenot	26 456 000	578 000	2	27 034 000	27 034 000,00
35.01.04 Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot	22 337 000	1 974 000	9	24 311 000	24 311 000,00
35.01.65 Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon	1 835 000	600 000	33	2 435 000	2 435 000,00

Osaston tai pääluokan, luvun ja momentin numero, nimi ja määrärahalaji	Talousarvio 2018 (TA)	Lisätalousarviot 2018 (LTA:t)	Muutos % (LTA:t/TA)	Talousarvio 2018 yhteensä (TA+LTA:t)	Tilinpäätös 2018
35.10 Ympäristön- ja luonnonsuojelu	102 505 000	6 914 000	7	109 419 000	109 410 445,26
35.10.22 Eräät ympäristömenot	16 025 000	500 000	3	16 525 000	16 525 000,00
35.10.52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät	31 806 000	2 954 000	9	34 760 000	34 760 000,00
35.10.61 Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen	8 592 000	460 000	5	9 052 000	9 052 000,00
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	26 630 000	3 000 000	11	29 630 000	29 621 445,26
35.20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	24 736 000	-12 290 000	-50	12 446 000	12 446 000,00
35.20.01 Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	4 886 000	40 000	1	4 926 000	4 926 000,00
35.20.55 Avustukset korjaustoimintaan	16 500 000	-12 330 000	-75	4 170 000	4 170 000,00
36 VALTIONVELAN KOROT	1 231 910 000	-60 000 000	-5	1 171 910 000	1 150 153 641,17
36.01 Valtionvelan korko	1 221 000 000	-60 000 000	-5	1 161 000 000	1 146 884 095,54
36.01.90 Valtionvelan korko	1 221 000 000	-60 000 000	-5	1 161 000 000	1 146 884 095,54
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ	55 813 849 000	378 434 000	1	56 192 283 000	55 242 322 511,38

LIITE 3: Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi		Talousarvio (TA+LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
21. EDUSKUNTA		30 839 000	65 542,03	0
21.01.01	Kansanedustajien toimintamenot	21 247 000	10 846,95	0
21.10.51	Avustajatuki eduskuntaryhmille	3 531 000	32 624,93	1
21.20.01	Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot	6 061 000	22 070,15	0
24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA		1 000 000	1 671 518,87	167
24.90.95	Kurssivaihtelut	1 000 000	1 671 518,87	167
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		45 902 000	838 473,57	2
25.01.29.	Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	45 902 000	838 473,57	2
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		124 138 000	1 361 256,79	1
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	124 088 000	1 152 811,67	1
28.20.02.	Keskitettyjen valuuttatilien kurssierot	50 000	208 445,12	417
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA		28 601 000	2 315 733,18	8
29.01.29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	28 601 000	2 315 733,18	8
30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		27 532 000	803 104,45	3
30.01.29	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	27 532 000	803 104,45	3
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA		36 072 000	9 147 753,19	25
32.01.29	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	36 072 000	9 147 753,19	25
33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA		28 976 000	979 591,14	3
33.01.29	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	18 729 000	558 334,62	3
33.02.20	Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot	10 247 000	421 256,52	4
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		6 435 000	1 276 638,75	20
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	6 435 000	1 276 638,75	20
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ		329 495 000	18 459 611,97	6

LIITE 4: Peruutetut siirretyt määrärahat varainhoitovuonna

Päälukon ja momentin numero ja nimi. Momentit eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Momentti	Yhteensä
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI			96,21
Vuosi 2017			96,21
22.02.01.	Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot	96,21	
23. VALTIONEUVESTON KANSLIA			985 115,72
Vuosi 2016			920 241,79
23.01.22.	Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta	27,92	
23.01.23.	Kokeilutoiminnan digitaalinen edistäminen	920 213,87	
Vuosi 2017			64 873,93
23.01.01.	Valtioneuvoston kanslian toimintamenot	64 873,93	
24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA			2 079 874,34
Vuosi 2016			2 051 380,55
24.01.76.	Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen	234 066,70	
24.30.66.	Varsinainen kehitysyhteistyö	855 865,83	
24.30.89.	Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset	821 043,00	
24.90.67.	Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot	1 877,14	
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	138 527,88	
Vuosi 2017			28 493,79
24.01.01.	Ulkoasiainhallinnon toimintamenot	24 753,80	
24.10.20.	Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot	3 739,99	
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA			291 049,19
Vuosi 2017			291 049,19
25.10.04.	Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien toimintamenot	291 049,19	
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA			18 687 512,78
Vuosi 2016			15 823 841,72
26.01.24.	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	11 823 841,72	
26.10.21.	KEJO-hankkeen yhteiset toimintamenot	4 000 000,00	
Vuosi 2017			2 863 671,06
26.01.01.	Sisäministeriön toimintamenot	222 889,08	
26.30.43.	Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot	0,08	
26.40.22.	Vapaaehtoinen paluu	2 640 781,90	
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA			21 703 000,00
Vuosi 2016			20 143 000,00
27.10.18.	Puolustusmateriaalihankinnat	20 143 000,00	
Vuosi 2017			1 560 000,00
27.10.01.	Puolustusvoimien toimintamenot	1 560 000,00	
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA			30 950 496,39
Vuosi 2016			28 958 613,55
28.20.07.	Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot	2 000 000,00	
28.40.03.	Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet	19 211,94	
28.70.02.	Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät	112 113,90	
28.70.03.	Kansallisen tietoalan ohjaus ja kehittäminen	81 499,26	
28.70.20.	Tuottavuuden edistäminen	17 799 000,00	
28.90.20.	Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankeet	3 702 646,31	
28.90.22.	Itsehallintoalueiden sekä hallinto- ja palvelurakenteiden kehittäminen ja tukeminen	137 908,83	
28.90.34.	Paikallisten kuntakokeilujen rahoitus	106 233,31	
28.99.96.	Ennakoimattomat menot	5 000 000,00	
Vuosi 2017			1 991 882,84
28.01.20.	Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen ja hallinnonalan omistajaohjaus	167 902,89	
28.10.01.	Verohallinnon toimintamenot	304 663,46	
28.20.09.	Valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskuksen toimintamenot	1 422 198,94	
28.60.10.	Työturvallisuuden edistäminen	97 117,55	

Pääloukan ja momentin numero ja nimi. Momentit eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Momentti	Yhteensä
29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA			990 682,11
Vuosi 2016			321 788,86
29.10.20.	Yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen yhteiset menot	39,08	
29.40.20.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	185 008,23	
29.40.22.	Tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitus	16,19	
29.80.50.	Eräät avustukset	255,01	
29.90.30.	Avustus Liikkuva koulu -ohjelmaan	136 470,35	
Vuosi 2017			668 893,25
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö	14 238,68	
29.40.01.	Suomen Akatemian toimintamenot	995,28	
29.40.55.	Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan	302 900,00	
29.91.51.	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö	344 659,29	
29.91.52.	Eräät avustukset	6 100,00	
30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA			21 420 350,36
Vuosi 2016			5 616 488,40
30.10.44.	Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen	1 440 000,00	
30.20.42.	Eräät korvaukset	1 740 892,79	
30.20.46.	EU:n osarahoittama ruokaketjun kehittäminen	978 291,38	
30.20.47.	Kansallinen ruokaketjun kehittäminen	17 200,10	
30.40.21.	Vesivarojen käytön ja hoidon menot	0,10	
30.40.22.	Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen	1 333 210,39	
30.40.31.	Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen	3 096,09	
30.40.62.	Elinkeinokalatalouden edistäminen	53 797,55	
30.40.83.	Lainat puuntuotannon kestävyys turvaamiseen	50 000,00	
Vuosi 2017			15 803 861,96
30.01.01.	Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot	67 368,71	
30.10.54.	Hevostalouden edistäminen hevospäivätoiminnan ja hevosurheilun edistämiseen tarkoitetulla rahapeli-toiminnan tuotolla	728 750,19	
30.20.61.	Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon	15 000 000,00	
30.40.51.	Kalatalouden edistäminen	7 743,06	
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA			9 190 655,68
Vuosi 2016			8 433 109,88
31.10.41.	Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon	78,48	
31.10.77.	Väylaverkon kehittäminen	1 427 985,47	
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen	133 052,06	
31.40.44.	Median innovaatiotuki	552 865,00	
31.40.50.	Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen	6 319 128,87	
Vuosi 2017			757 545,80
31.01.01.	Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	4 496,05	
31.01.21.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	749 022,55	
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen	4 027,20	
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA			50 903 626,21
Vuosi 2016			32 850 724,30
32.01.21.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha	693 472,91	
32.20.41.	Valtionavustus Finpron toimintaan	48 430,00	
32.20.42.	Innovaatiokeskittymien kehittäminen	848 972,99	
32.20.88.	Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle	30 000 000,00	
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki	97,00	
32.50.40.	Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen	813 801,40	
32.60.45.	Uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian investointituki	445 950,00	
Vuosi 2017			18 052 901,91
32.01.01.	Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot	96 378,28	
32.01.02.	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot	2 491,93	
32.20.88.	Pääomasijoitus Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle	15 000 000,00	
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	2 800 000,00	
32.70.03.	Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen	154 031,70	

Pääloukan ja momentin numero ja nimi. Momentit eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu	
		Momentti	Yhteensä
33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA			27 955 205,23
Vuosi 2016			2 392 803,03
33.03.31.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	1 512 168,17	
33.60.30.	Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin	172 902,21	
33.60.31.	Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen tuki ja eräät muut menot	496 878,24	
33.70.50.	Terveyden edistäminen	210 854,41	
Vuosi 2017			25 562 402,20
33.02.07.	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	157,56	
33.03.25.	Kansallinen genomikeskus ja kansallinen syöpäkeskus	2 814 288,02	
33.50.52.	Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin	21 586 290,83	
33.50.55.	Eräät kuntoutustoiminnan menot	558 099,66	
33.80.41.	Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin	603 566,13	
35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA			6 310 670,07
Vuosi 2016			5 859 748,07
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	312,93	
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot	487,84	
35.10.22.	Eräät ympäristömenot	83 435,07	
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen	155 205,31	
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	65 266,25	
35.10.64.	EU:n ympäristörahasen osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin	4 500 000,00	
35.10.65.	Öljyjätämaksulla rahoitettava öljyjätehuolto	1 000 000,00	
35.20.55.	Avustukset korjaustoimintaan	55 040,00	
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon	0,67	
Vuosi 2017			450 922,00
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot	450 921,44	
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon	0,56	
PÄÄLUOKAT YHTEENSÄ			191 468 334,29
Vuosi 2016			123 371 740,15
Vuosi 2017			68 096 594,14

LIITE 5: Valtion rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot milj. €	2018	2017	Muutos 2018-2017
Korot euromääräisistä saamisista	49	74	-25
Korot valuuttamääräisistä saamisista	29	37	-8
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	33	-166	199
Osingot	1 535	1 575	-40
Liikelayritysten voiton tuloutukset	228	211	17
Muut rahoitustuotot	61	34	27
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	1 934	1 765	169
Rahoituskulut milj. €	2018	2017	Muutos 2018-2017
Korot euromääräisistä veloista	1 180	1 350	-170
Korot valuuttamääräisistä veloista	23	36	-13
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	3	-229	232
SWAP-maksut veloista	8	0	8
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	47	79	-31
Muut rahoituskulut	3	6	-3
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	1 265	1 242	23
NETTO	669	523	146

LIITE 6: Valtion talousarviotaloudesta annetut lainat

Valtion talousarviotalouden lainananto hallinnonaloittain

milj. €	Laina- pääoma 31.12.2018	Lisäys 2018	Vähennys 2018	Laina- pääoma 31.12.2017	Pääoma- muutos 2018-2017
Valtioneuvosto	0	-	5	5	-5
Ulkomministeriön hallinnonala	247	120	0	127	120
Valtiovarainministeriön hallinnonala ¹⁾	2 220	83	23	2 159	61
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	0	-	-	0	-
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala ²⁾	35	2	4	36	-1
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	969	163	2 627	3 433	-2 464
YHTEENSÄ	3 471	369	2 659	5 760	-2 290

Valtion talousarviotalouden lainananto lainansaajasektoreittain

milj. €	Laina- pääoma 31.12.2018	Lisäys 2018	Vähennys 2018	Laina- pääoma 31.12.2017	Pääoma- muutos 2018-2017
Yritykset ja asuntoyhteisöt	998	166	101	933	65
Yritykset	988	165	101	924	64
-Julkiset yritykset	613	71	72	614	-1
-Yksityiset yritykset	375	94	29	310	65
Asuntoyhteisöt	10	0	0	9	0
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	230	121	2 554	2 663	-2 433
Muut rahoituslaitokset	97	-	2 554	2 651	-2 554
Muut rahoituksen välittäjät	130	120	-	10	120
Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset	3	1	0	2	0
Julkisyhteisöt	1 086	80	0	1 005	80
Muut valtionhallinnon yksiköt	1 086	80	-	1 005	80
Paikallishallinto	0	0	0	0	0
Kotitaloudet	34	2	3	35	-1
Työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet	33	2	3	34	-1
-Maatilatalouden harjoittajien kotitaloudet	33	2	3	34	-1
Palkansaajakotitaloudet	0	-	0	0	0
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	-	-	0	0
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0	-	-	0	0
Ulkomaat	1 123	-	0	1 124	0
Euroopan Unioni ¹⁾	1 006	-	-	1 006	-
Muut maat ja kansainväliset järjestöt ²⁾	118	-	0	118	0
YHTEENSÄ	3 471	369	2 659	5 760	-2 290

¹⁾ Kreikan valtiolle vuosina 2010 - 2011 myönnettyt lainat. Kreikan valtiolle myönnetty laina on luonteeltaan valtioiden välinen lainasopimus. Lainan lyhennykset ajoittuvat vuosille 2020 - 2041 ja korko on 3 kk:n Euribor + 50 korkopistettä. Lainan korkoa on alennettu ja maksuaikaa pidennetty kolmeen otteeseen vuosina 2011 - 2012. Lainan ehtona on ollut Kreikan valtion sitoutuminen talouspoliittisiin uudistuksiin, jonka toteutumista valvoo Euroopan komissio yhteistyössä Euroopan keskuspankin kanssa.

Talousarvioasetuksen 66 c §:n mukaan tilinpäätökseen merkitään saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon. Laina on tarkoitus pitää eräpäivään asti eikä sitä myydä jälkimarkkinoilla. Kaikki lainan nimellisarvoon vaikuttavat päätökset ja toimet edellyttävät yksimielistä päätöksentekoa. Suomi ei ole antamassa lainoja anteeksi kokonaan tai osittain. Tämän kieltää myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 125 artikla, jonka mukaan jäsenmaat eivät voi ottaa vastatakseen toistensa velkoja. Tämän mukaisesti ei ole mahdollista kirjata tappioita lainan nimellisarvoa leikkaamalla. Lainan arvostaminen nimellisarvoon tilinpäätöksessä on siten edellä mainituista syistä perusteltua.

²⁾ Sisältää dollarimääräisen joukkovelkakirjasaamisen Venäjän valtiolta, jonka lainapääoma 31.12.2018 on 1,09 milj. euroa. Tämän saamisen tasearvosta on pitkäaikaisissa saamisissa 0,95 milj. euroa ja lyhytaikaisissa saamisissa 0,14 milj. euroa. Kyse ei ole talousarviotaloudesta annetuista lainoista vaan Valtion viljavaraston saatavista, jotka on muunnettu joukkovelkakirjasaamiseksi. Pääoman muutos johtuu osittain valuuttakurssin muutoksesta. Lainapääoma 31.12.2017 oli 1,17 milj. euroa.

LIITE 7: Valtion käyttö- ja rahoitusomaisuusosakkeet ja -osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Valtion talousarviotalouden käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2018					31.12.2017	
	Markkina-arvo milj. €	Kirjanpito-arvo milj. €	Omistusosuus, % ¹⁾	Myyntioikeuksien alaraja, %	Saadut osingot vuonna 2018 milj. €	Markkina-arvo milj. €	Kirjanpito-arvo milj. €
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	15 506,9	5 147,9			723,5	15 211,2	5 711,6
Valtioneuvosto	15 506,1	5 147,7			723,4	15 210,5	5 711,5
Altia Oyj	92,6	22,1	36,2	0,0		-	60,5
Finnair Oyj	506,7	505,0	55,8	50,1	21,5	916,8	505,0
Fortum Oyj	8 612,8	3 219,1	50,8	50,1	496,0	7 440,4	3 219,1
Neste Oyj	6 294,0	1 401,6	36,4	33,4	205,9	6 853,2	1 926,9
Muut osakkeet ja osuudet²⁾	0,8	0,2			0,0	0,8	0,2
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet		11 469,8			697,4		9 292,9
Valtioneuvosto		7 590,8			540,5		5 525,6
Arctia Oy		88,8	100,0	50,1	1,5		78,6
Boreal Kasvinjalostus Oy		1,8	60,8	50,1	0,2		1,8
Finavia Oyj		487,7	100,0	100,0	8,0		487,7
Finnpilot Pilotage Oy		8,4	100,0	100,0	1,1		12,0
Gasonia Oy		202,6	99,0	0,0			239,0
Gasum Oy		292,7	26,5	50,1	8,7		266,5
Governia Oy		116,2	100,0	100,0			116,2
Kemijoki Oy		20,6	50,1	50,1	0,4		20,6
Leijona Catering Oy		8,6	100,0	100,0	5,0		8,6
Meritaito Oy		-					15,7
Motiva Oy		1,1	100,0	100,0	0,1		1,1
Nordic Morning Group Oyj		-			2,0		5,0
Patria Oyj		71,6	50,1	50,1	8,4		71,6
Posti Group Oyj		33,7	50,1	50,1	40,0		67,3
Raskone Oy		-					0,9
Solidium Oy		3 476,1	100,0	100,0	351,0		3 476,1
Suomen Erillisverkot Oy		230,4	100,0	100,0			230,4
Suomen Ilmailuopisto Oy		8,3	49,5	0,0			8,3
Suomen Lauttaliikenne Oy		3,4	100,0	100,0	6,0		3,4
Suomen Rahapaja Oy		2,7	100,0	50,1			2,7
Suomen Siemenperunakeskus Oy		0,2	22,0	0,0			0,2
Suomen Viljava Oy		2,9	100,0	100,0	3,3		2,9
Tapio Oy		8,0	100,0	100,0	0,3		8,0
Valtion kehitysyhtiö Vake Oy		1 760,9	100,0	100,0			4,8
Vapo Oy		16,9	33,4	33,4	4,5		25,3
Veikkaus Oy		0,9	100,0	100,0			0,9
VR-yhtymä Oy		746,2	100,0	100,0	100,0		370,0
Ulkoministeriön hallinnonala		178,2					168,2
Inter-American Investment Corporation		9,2					9,2
Pariisin instituutin säätö, 60 Rue Des Ecoles		1,4					1,4
Rooman Instituutin asunto, Via Falda 18		0,2					0,2
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)		167,4	94,1				157,4
Valtiovarainministeriön hallinnonala		1 881,2			86,3		1 850,0
Aasian infrastruktuuri-investointipankki		33,6					23,3
Aina Group Oyj		0,2			0,0		0,2
Arsenal Oy		14,4	100,0				14,4
Bitcoinit		9,9					-
Euroopan investointipankki		127,8					127,8

	31.12.2018					31.12.2017	
	Markkina- arvo milj. €	Kirjan- pito- arvo milj. €	Omistus- osuus, % ¹⁾	Myynti- oikeuksien alaraja, %	Saadut osingot vuonna 2018 milj. €	Markkina- arvo milj. €	Kirjanpito- arvo milj. €
Euroopan rahoitusvakausväline ERVV ³⁾		0,5					0,5
Euroopan vakausmekanismi		1 437,9					1 437,9
Finda Oy		0,4			0,3		0,4
Fingrid Oyj		126,1	28,2		85,6		126,1
Hansel Oy		7,6	100,0	66,7			7,6
HAUS kehittämisskeskus Oy		3,7	100,0				3,7
Kansainvälinen investointitakauslaitos MIGA		0,6					0,6
Kansainvälinen jälleenrakennus- ja kehityspankki		16,5					16,5
Lohjan Puhelin Oy		0,1			0,0		0,1
Lounea		0,1			0,0		0,1
Mikkelin Puhelin Oyj		0,1			0,0		0,1
Osuuskunta KPY		0,2			0,1		0,2
Partnera		0,2			0,0		0,2
PHP Holding Oy		0,2			0,1		0,2
SoteDigi Oy		90,0	100,0				90,0
Vimana Oy ⁴⁾		10,9	100,0				-
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		1,0					1,0
CSC - Tieteen tietotekniikan keskus		0,2	70,0				0,2
Hevosopisto Oy		0,7	25,0				0,7
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		0,5					0,5
CLIC Innovation Oy		0,2					0,2
Jokioisten vedenhankinta Oy		0,2					0,2
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		59,4			0,1		51,1
Air Navigation Services Finland Oy		8,3	100,0				0,0
Cinia Oy		33,2	77,5		0,1		33,2
C-Lion1 Oy		10,0					10,0
Yleisradio Oy		7,9	100,0				7,9
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		1 688,2			36,8		1 625,6
Baltic Connector Oy		-					30,0
Business Finland Venture Capital Oy ⁵⁾		70,1	100,0				59,1
Finnvera Oyj		240,5	100,0				240,5
Suomen Malmijalostus Oy		66,8			20,8		-
Suomen Teollisuussijoitus Oy		654,8	100,0		16,0		654,8
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy		186,9					171,9
Terrafame Oy		469,1					469,1
Vimana Oy ⁴⁾		-					0,3
Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonala		17,8			32,0		17,8
Alko Oy		16,8	100,0		32,0		16,8
STUK International Oy		1,0	100,0				1,0
Ympäristöministeriön hallinnonala		52,0			1,0		52,0
A-Kruunu Oy		31,0					31,0
Kuntarahitus Oyj		20,0	16,0		1,0		20,0
NEFCO Carbon Fund		1,0					1,0
Muut osakkeet ja osuudet ²⁾		0,9			0,8		1,1
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet		28,7					26,8
KÄYTTÖ- JA RAHOITUSOMAISUUSOSAKKEET JA -OSUUDET YHTEENSÄ		16 646,4			1 420,8		15 031,3

¹⁾ Omistusosuus (valtion suora omistus) kyseisestä yhtiöstä, mikäli omistusosuus ylittää 10 %.

²⁾ Yhteisumma niistä valtion omistamista osuuksista yhtiöissä tai yhteisöissä, joiden kirjanpitoarvo on vähemmän kuin 100 000 euroa.

³⁾ Raportoitu vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteellä virheellisesti nimellä Pohjoismaiden Investointipankki NIB.

⁴⁾ Ohjaus siirtyi työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalta valtiovarainministeriön hallinnonalalle.

⁵⁾ Nimenmuutos, entinen nimi Tekes Pääomasijoitusyhtiö Oy

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

milj. €	Kirjanpitoarvo 31.12.2018	Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Muutos 2018-2017
Valtioneuvosto	26,5	31,0	-4,5
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	26,5	31,0	-4,5
Governia Oy	26,5	26,5	0,0
Raskone Oy	-	4,5	-4,5
Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 200,5	2 201,2	-0,7
Senaatti-kiinteistöt	2 200,5	2 201,2	-0,7
Peruspääoma	672,8	672,8	0,0
Muu oman pääoman ehdoin sijoitettu pääoma	1 527,7	1 528,4	-0,7
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	1 886,3	1 833,3	53,0
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	1 886,3	1 833,3	53,0
Aalto-korkeakoulusäätiön peruspääoma	520,6	516,5	4,1
TTY-Säätiön peruspääoma	110,9	104,9	5,9
Kansallisgallerian peruspääoma	19,7	19,7	0,0
Tampereen korkeakoulusäätiön peruspääoma	0,1	0,1	0,0
Suomalais-virolaisen kulttuurisäätiön pääoma	7,0	-	7,0
Yrkehögskolan Arcadan pääoma	1,1	1,1	0,0
Centria-ammattikorkeakoulun pääoma	1,4	1,4	0,0
Diakonia-ammattikorkeakoulun pääoma	1,4	1,4	0,0
Haaga-Helia ammattikorkeakoulun pääoma	3,0	3,0	0,0
Humanistisen ammattikorkeakoulun pääoma	1,0	1,0	0,0
Hämeen ammattikorkeakoulun pääoma	2,4	2,4	0,0
Jyväskylän ammattikorkeakoulun pääoma	2,5	2,5	0,0
Kajaanin ammattikorkeakoulun pääoma	1,1	1,1	0,0
Karelia-ammattikorkeakoulun pääoma	1,7	1,7	0,0
Kymenlaakson ammattikorkeakoulun pääoma	1,6	1,6	0,0
Lahden ammattikorkeakoulun pääoma	1,9	1,9	0,0
Lapin ammattikorkeakoulun pääoma	2,3	2,3	0,0
Laurea-ammattikorkeakoulun pääoma	2,4	2,4	0,0
Metropolia Ammattikorkeakoulun pääoma	4,5	4,5	0,0
Mikkelin ammattikorkeakoulun pääoma	1,7	1,7	0,0
Oulun ammattikorkeakoulun pääoma	2,9	2,9	0,0
Saimaan ammattikorkeakoulun pääoma	1,3	1,3	0,0
Satakunnan ammatikorkeakoulun pääoma	2,0	2,0	0,0
Savonia-ammattikorkeakoulun pääoma	2,4	2,4	0,0
Seinäjoen ammattikorkeakoulun pääoma	1,9	1,9	0,0
Tampereen ammattikorkeakoulun pääoma	3,1	3,1	0,0
Turun ammattikorkeakoulun pääoma	3,5	3,5	0,0
Vaasan ammattikorkeakoulun pääoma	1,3	1,3	0,0
Yrkehögskolan Novian pääoma	1,6	1,6	0,0
Helsingin yliopiston muu oma pääoma	328,0	322,3	5,7
Oulun yliopiston muu oma pääoma	123,5	118,8	4,7
Jyväskylän yliopiston muu oma pääoma	90,5	87,3	3,1
Turun yliopiston muu oma pääoma	122,7	120,4	2,3
Tampereen yliopiston muu oma pääoma	80,8	75,5	5,3
Åbo Akademin muu oma pääoma	89,3	87,5	1,8
Itä-Suomen yliopiston muu oma pääoma	116,6	113,5	3,0
Lappeenrannan teknillisen yliopiston muu oma pääoma	58,2	54,3	3,9
Svenska handelshögskolanin muu oma pääoma	65,0	64,8	0,3
Vaasan yliopiston muu oma pääoma	29,6	27,8	1,7
Lapin yliopiston muu oma pääoma	27,8	24,0	3,8
Taideyliopiston muu oma pääoma	46,1	45,9	0,3
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	3 845,2	3 817,6	27,6
Metsähallitus	3 845,2	3 817,6	27,6
Peruspääoma	2 600,9	2 596,6	4,4
Muu oma pääoma	1 244,3	1 221,0	23,2
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	132,5	131,0	1,5
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	132,5	131,0	1,5
Finnvera Oyj	23,4	20,0	3,3
Pääomallinat	109,2	111,0	-1,8
YHTEENSÄ	8 091,0	8 014,1	76,9

LIITE 8: Valtion talousarvion velan muutokset

Milj. €	31.12.2018	31.12.2017	Muutos 2018-2017
Otetut euromääräiset lainat	91 933	91 345	588
Muu pitkäaikainen velka	512	412	100
Otetut valuuttamääräiset lainat	1	823	-823
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	9 318	8 393	925
Lyhytaikaiset lainat	4 325	6 959	-2 634
YHTEENSÄ	106 089	107 932	-1 843

LIITE 9: Valtion talousarviotalouden velan maturiteettijakauma ja duraatio

Maturiteettijakauma (velan jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan)

Velkojen juoksu aika	2018			2017		
	Kirjanpitoarvo milj.€	%	Käypä arvo milj.€	Kirjanpitoarvo milj.€	%	Käypä arvo milj.€
0 - 1 vuotta	13 643	13	14 679	15 352	14	16 291
1 - 2 vuotta	15 252	14	15 551	9 551	9	9 935
2 - 3 vuotta	6 207	6	6 737	15 456	14	16 065
3 - 4 vuotta	10 035	9	10 494	6 392	6	7 127
4 - 5 vuotta	10 515	10	10 958	10 152	9	10 643
Yli 5 vuotta	50 436	48	55 296	51 029	47	55 886
VELAT YHTEENSÄ	106 089	100	113 715	107 932	100	115 948

Velan duraatio (velan markkina-arvolla painotettu kassavirtojen keskimääräinen maksuhetki)

Vuosi	Duraatio
31.12.2016	4,52
31.12.2017	4,73
31.12.2018	4,94

LIITE 10: Rahoituserät valtion taseessa

31.12.2018 milj. €	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
VASTAAVIEN RAHOITUSERÄT							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat		0		0	0		0
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset		2	102		2	1 939	2 045
Euromääräiset lainasaamiset		154	1 715	219	464	917	3 469
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				2 381			2 381
YHTEENSÄ		156	1 818	2 600	466	2 856	7 896
VASTATTAVIEN RAHOITUSERÄT							
Otetut euromääräiset lainat		2 663			39 131	50 139	91 933
Otetut valuuttamääräiset lainat						1	1
Muut pitkäaikaiset velat				0	218	296	515
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset	4 260			5 058			9 318
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat				4 325			4 325
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat				391			391
YHTEENSÄ	4 260	2 663		9 775	39 349	50 436	106 482

LIITE 11: Valtion talousarviotalouden kassanpilotarve ja likvidit varat

Katettavat erät, milj. €	31.12.2018	31.12.2017	Muutos 2018-2017
Talousarvion kumulatiivinen ylijäämä	-11 314	-9 970	-1 344
Siirretyt määrärahat	5 017	4 544	473
Rahastojen yhdyktilit	3 631	2 985	646
Muut rahastot	7	9	-2
Talletetut vieraat varat	391	550	-159
Saadut ennakot	549	621	-72
Ostovelat	706	752	-46
Edelleen tilitettävät erät	1 387	1 247	140
Muut siirtovelat	1 166	1 189	-23
Muut lyhytaikaiset velat	2 244	2 402	-158
BRUTTOKASSANPITOTARVE	3 785	4 328	-543
Myyntisaamiset	123	121	2
Muut siirtosaamiset	102	149	-48
Tullisaatavat	13	14	0
Muut lyhytaikaiset saamiset	685	360	326
Ennakkomaksut	481	502	-21
VÄHENNYSERÄT YHTEENSÄ	1 404	1 145	259
NETTOKASSANPITOTARVE	2 381	3 183	-802
Rahoitusomaisuusarvopaperit ja muut lyhytaikaiset sijoitukset	0	350	-350
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	2 381	2 833	-452
LIKVIDIT VARAT YHTEENSÄ	2 381	3 183	-802
LIKVIDIT VARAT MIINUS NETTOKASSANPITOTARVE	0	0	0

LIITE 12: Valtiontakaukset, -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Valtiontakaukset

	Voimassa 31.12.2018	Voimassa 31.12.2017	Voimassa Muutos 2018-2017	Käytettävissä enimmäis- määrä 31.12.2018
	Milj.€			
Yritykset	134	166	-32	190
Finavia Oyj ¹⁾	83	98	-15	83
<i>Laki Ilmailulaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi (877/2009)</i>				
Terrafame Oy	51	68	-17	107
<i>Vuoden 2017 talousarvio (1314/2016), VNp 17.5.2018 ²⁾</i>				
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	10 772	8 746	2 025	21 550
Finvera Oyj	10 772	8 709	2 062	21 550
<i>- Laki valtion erityisrahastoyhtiöstä (443/1998), VNp 20.4.2017, joukkovelkakirjalainojen pääoma ³⁻⁴⁾</i>	8 711	6 476	2 235	15 000
<i>- Laki valtion erityisrahastoyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta (445/1998) luottojen ja takauksen pääoma ⁵⁾</i>	1 974	2 129	-155	4 200
<i>- Laki valtion alustakauksista (573/1972), laki valtiontakuurahastosta (444/1998), alustakausluottojen ja suojautumisjärjestelyjen määrä ⁵⁻⁷⁾</i>	86	99	-13	1 350
<i>- Laki ympäristönsuojelu- ja energiainvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista (609/1973), laki valtiontakuurahastosta, takausluottojen pääoma ⁵⁻⁶⁾ ja ⁸⁾</i>	-	5	-5	1 000
Suomen Vientiluotto Oy	-	37	-37	-
<i>Vuoden 2003 lisätalousarvio mom. 28.82., VNp 18.6.2003</i>				
Julkisyhteisöt	-	-	-	770
Työttömyysvakuutusrahasto	-	-	-	770
<i>Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta (555/1998), vuoden 2015 ensimmäinen lisätalousarvio (224/2015), VNp 20.4.2017 ⁹⁾</i>				
Kotitaloudet	3 368	2 735	633	4 359
Valtion takaamien opintolainojen pääomat	3 368	2 735	633	4 359
<i>Opintotukilaki (28/1972), laki korkeakouluopiskelijoiden opintotuesta (111/1992), opintotukilaki (65/1994)</i>				
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	2	-2	-
Stiftelsen för Svenska Teatern i Helsingfors	-	2	-2	-
<i>Vuoden 2009 toinen lisätalousarvio (737/2009), VNp 21.1.2010</i>				
Ulkomaat	7 203	7 194	8	14 346
Euroopan rahoitusvakausväline (ERVV)	7 042	7 006	36	13 974
<i>Laki Euroopan rahoitusvakausvälineelle annettavista valtiontakauksista (668/2010), VNp 22.11.2018 ¹⁰⁾</i>				
Pohjoismaiden Investointipankki (NIB)	161	188	-27	372
<i>Laki Pohjoismaiden Investointipankkia koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (982/2004), TPA 1432/2004</i>				
VALTIONTAKAUKSET YHTEENSÄ	21 477	18 844	2 633	41 216

Valtiontakuu

Milj.€	Voimassa 31.12.2018	Voimassa 31.12.2017	Voimassa Muutos 2018-2017	Käytettävissä enimmäis- määrä 31.12.2018
Yritykset	25	25	-	25
Nammo Vihtavuori Oy	25	25	-	25
<i>Vuoden 2013 neljäs lisätalousarvio (836/2013), VNp 19.12.2013</i>				
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	20 428	19 586	842	46 107
Finnvera Oyj	19 664	18 970	694	27 800
<i>Laki valtion vientitakuista (422/2001), laki valtiontakuurahastosta (444/1998), vientitakuiden ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu^{5-6 ja 11)}</i>	19 573	18 970	603	27 000
<i>Laki valtion takuista perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi(651/1985), laki valtiontakuurahastosta (444/1998), raaka-ainetakuiden ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu^{5-6 ja 12)}</i>	91	-	91	800
Poikkeusolojen vakuutustakuu vakuutuslaitoksille	-	-	-	10 000
<i>Laki poikkeusolojen vakuutustakuusta (408/2007)</i>				
Suomen Pankki	534	406	129	8 064
<i>Eduskunnan päätös (1273/2011), VNp 18.2.2016, eduskunnan päätös (139/2017), VNp 30.3.2017</i>				
Teollisen yhteistyön rahasto Oy (Finnfund)	229	210 ¹³⁾	19	243
<i>Laki Teollisen yhteistyönrahasto Oy:stä (291/79), vuoden 2018 ensimmäinen lisätalousarvio (526/2018) ja VNp 20.9.2018; tappiokorvausitönnä piiriin kuuluvien sijoitusten ja luottojen pääoma</i>	61	-	61	75
<i>Laki Teollisen yhteistyönrahasto Oy:stä (291/79), vuoden 2012 toinen lisätalousarvio (375/2012) ja VNp 20.9.2012; tappiokorvausitönnä piiriin kuuluvien sijoitusten ja luottojen pääoma</i>	-	42 ¹³⁾	-42	-
<i>Laki Teollisen yhteistyönrahasto Oy:stä (291/79), vuoden 1993 kolmas lisätalousarvio ja VNp 16.7.1993; tappiokorvausitönnä piiriin kuuluvien sijoitusten ja luottojen pääoma</i>	168	168	-	168
Julkisyhteisöt	11	27	-16	1 000
HAM Helsingin taidemuseo	11	-	11	
Kansallislageria/Ateneumin taidemuseo	-	6	-6	
Tampereen kaupunki/Sara Hildénin taidemuseo	-	20	-20	
<i>Laki taidenäyttelyiden valtiontakuu (411/1986)</i>				1 000
VALTIONTAKUUT YHTEENSÄ	20 463	19 638	826	47 132
VALTIONTAKAUKSET JA -TAKUUT YHTEENSÄ	41 940	38 482	3 459	88 348

¹⁾ Valtiontakauksen määrään ei ole sisällytetty Finavia Oyj:tä edeltäneen Ilmailulaitoksen tytäryhtiöidensä puolesta antamien takauksen määrä, vaan se on ilmoitettu lisätietona alaviiteissä (29 milj. euroa 31.12.2017). Tämä vastuu on päättynyt Finavian tytäryhtiön LAK Real Estate Oy:n omistus- ja rahoitusjärjestelyjen yhteydessä vuonna 2018, kun Ilmailulaitoksen aikaiset lainat on maksettu pois.

²⁾ Valtioneuvoston päätöksen 17.5.2018 mukainen enimmäismäärä on 59 milj. euroa.

³⁾ Finnvera Oyj:n EMTN-lainaohjelmalle (Euro Medium Term Note) myönnetty valtiontakaus kattaa myös koron- ja valuutanvaihtosopimukset, joiden nimellismäärä 31.12.2018 oli 8 703 milj. euroa. Johdannaisopimukset solmitaan kansainvälisen, vakiomuotoisen ns. ISDA-sopimuksen puitteissa ja siihen liitetään luottoriskistä vähentävä vakuusjärjestelyyn liittyvä Credit Support Annex (CSA) -sopimus.

⁴⁾ Valtioneuvoston päätöksen 20.4.2017 mukainen enimmäismäärä on 11 000 milj. euroa.

⁵⁾ Finnveran yhtiölaissa (443/1998) säädetään kotimaan sekä vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan erillisyydestä. Kotimaan toiminnan tappiot katetaan kotimaan toiminnan rahastosta ja vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan tappiot vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahastosta. Valtio vastaa Finnveran myöntämistä laissa valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta (445/1998) tarkoitetuista takauksista. Mikäli Finnvera Oyj:n vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan rahaston varat eivät riitä toiminnasta aiheutuvien tappioiden kattamiseen, tappiot katetaan valtiontakuurahaston varoista, joita täydennetään tarvittaessa valtion budjettiin otetalla määrärahalta. Laki valtiontakuurahastosta (444/1998).

⁶⁾ Sisältää voimassa olevat vastuut. Eri takuiden keskinäiset päällekkäisvastuut on eliminoitu.

⁷⁾ Laki valtion alustakauksista (573/1972). Lain nojalla myönnettyjä alustakausluottoja ja suojautumisjärjestelyjä saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta enintään 1,35 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: voimaan tulleiden takauksen kattamien luottojen taattu pääoma ja sitovista takaustarjouksista puolet luottojen taattavasta pääomasta. Muun kuin euromääräisen luoton määrä lasketaan Euroopan Keskuspankin kyseiselle valuutalle julkaiseman, takausta myönnettäessä voimassa olevan viitekurssin mukaan. Tämän perusteella laskettu voimassa oleva vastuumäärä oli 80 milj. euroa per 31.12.2018.

⁸⁾ Laki ympäristönsuojelu- ja energiainvestointeihin myönnettävistä valtiontakauksista (609/1973). Lain nojalla myönnettyjen takausluottojen pääomasta saa samanaikaisesti olla takaisin maksamatta yhteensä enintään 1 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: voimaan tulleiden takauksen kattamien luottojen taattu pääoma ja sitovista takaustarjouksista puolet luottojen taattavasta pääomasta. Muun kuin euromääräisen luoton määrä lasketaan Euroopan keskuspankin julkaiseman, takausta myönnettäessä voimassa olevan viitekurssin mukaan. Tämän perusteella laskettu voimassa oleva vastuumäärä oli 0,00 euroa per 31.12.2018.

⁹⁾ Valtioneuvoston päätöksen 20.4.2017 mukainen enimmäismäärä on 440 milj. euroa.

¹⁰⁾ Valtioneuvoston päätöksen 22.11.2018 mukainen enimmäismäärä on 7 670 milj. euroa. Enimmäismäärä muodostuu Suomen osuudesta (1,9288 %) Euroopan rahoitusvakausvälineen 241 miljardin euron varainhankintaohjelmasta ja enintään 65 %:n ylitakauksesta. Päätös kattaa myös varainhankinnasta maksettaviksi tulevat korot ja muut kulut.

¹¹⁾ Laki valtion vientitakuista (422/2001). Vientitakuiden ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu saa olla enintään 27 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: kateenmukainen nettovastuu, voimassaoleva vastuu ja puolet tarjousvastuusta, pääoma, vientitakuun myöntämispäivän Euroopan keskuspankin valuutalle ilmoittama valuuttakurssi. Tämän perusteella lasketut voimassa olevat takuut olivat 19 108 milj. euroa per 31.12.2018. Finnvera-konserniin kuuluvan Suomen Vientiluotto Oy:n myöntämien vientiluottojen takaisinmaksuihin liittyvän riskin kattaa emoyhtiö Finnvera Oyj:n myöntämä vientitakuu. Finnvera Oyj:n toimesta EMTN-lainaohjelman alla tehtävällä varainhankinnalla on valtion takaus. Siltä osin kuin valtion takaamaa velkaa on käytetty vientiluottojen rahoittamiseen, valtion vastuu ei ole kahdenkertainen.

¹²⁾ Laki valtion takuista perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi (651/1985). Raaka-ainetakuiden ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu saa olla enintään 0,8 mrd. euroa. Lain mukainen vastuu lasketaan seuraavasti: voimaan tulleiden takuiden kattamien luottojen pääoma ja sitovista takaustarjouksista puolet luottojen taattavasta pääomasta. Takuvastuun laskemista varten sopimusvaluutta muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin raaka-ainetakauksen myöntämispäivänä sopimusvaluutalle ilmoittamaa kurssia. Tämän perusteella lasketut voimassa olevat takuvastuut olivat 74 milj. euroa per 31.12.2018.

¹³⁾ Takuuta ei esitetty vuoden 2017 tilinpäätöksen liitteellä.

Valtiontakaukset ja -takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo milj. €	Jakauma %	Tilinpäätös-päivän kurssi €
Euro (EUR)	31 012	74	
Yhdysvaltojen dollari (USD)	9 677	23	1,145
Ruotsin kruunu (SEK)	348	1	10,2548
Muut ¹⁾	363	1	0
Erityiset nosto-oikeudet (SDR)	534	1	0,82356
Brasilian real (BRL)	5	0	4,444
Sveitsin frangi (CHF)	0	0	1,1269
Venäjän rupla (RUB)	0	0	79,7153
YHTEENSÄ	41 940	100	

¹⁾ Muodostuu valuutoista , joita ei ole pystytty erittelemään.

Muut monivuotiset vastuut

Erittelyssä on esitetty sitoumukset, joiden arvo on vähintään 500 000 euroa.

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

Milj. €	Talous-arvio-menot 2018	Määrä-rahatarve 2019	Määrä-rahatarve 2020	Määrä-rahatarve 2021	Määrä-rahatarve myöhemmin	Määrä-rahatarve yhteensä
Eduskunta	1	1	1	1	3	7
Valtioneuvosto	47	47	47	48	0	141
Ulkoministeriön hallinnonala	7	14	12	6	38	71
Oikeusministeriön hallinnonala	94	95	83	30	207	416
Sisäministeriön hallinnonala	108	116	92	81	380	669
Puolustusministeriön hallinnonala	227	233	217	204	197	851
Valtiovarainministeriön hallinnonala	254	226	126	73	109	534
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	31	29	24	23	156	232
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	20	23	13	11	39	86
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	70	59	23	19	211	312
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	34	36	28	24	48	136
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala	26	26	17	12	39	93
Ympäristöministeriön hallinnonala	3	5	3	3	10	21
TAVANOMAISET SOPIMUKSET JA SITOUMUKSET YHTEENSÄ	924	909	689	535	1 437	3 570

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

Milj. €	Talousarvio- menot 2018	Määrä- rahatarve 2019	Määrä- rahatarve 2020	Määrä- rahatarve 2021	Määrä- rahatarve myöhemmin	Määrä- rahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
Valtioneuvosto	1	13	-	-	-	13
<i>Motiva VNK/2261/04/2017</i>	1	2	-	-	-	2
<i>Finlandia-talo VNK/510/04/2018</i>	0	11	-	-	-	11
Ulkoministeriön hallinnonala	-	-	-	-	1 303	1 303
<i>Aasian kehityspankki AsDB¹⁾</i>	-	-	-	-	417	417
<i>Afrikan kehityspankki AfDB²⁾</i>	-	-	-	-	360	360
<i>Latinalaisen Amerikan kehityspankki IDB³⁾</i>	-	-	-	-	230	230
<i>Euroopan jälleerakennus- ja kehityspankki⁴⁾</i>	-	-	-	-	297	297
Oikeusministeriön hallinnonala	12	15	12	9	38	75
<i>ORK:n päätös 14.2.2014 45/018/13.1.4, Aineistopankki (AIPA) pääsopimus Accenture Oy (mom. 25.10.03, 25.01.29)</i>	4	4	3	2	-	9
<i>ORK:n päätös 14.2.2014 45/018/13.1.3, Aineistopankki (AIPA) pääsopimus Accenture Oy (mom. 25.10.03, 25.01.29)</i>	0	0	0	0	-	1
<i>ORK:n päätös 35/07.02/2017, Aineistopankki (AIPA) Tieto (mom. 25.10.03, 25.01.29)</i>	2	3	3	1	-	8
<i>ORK:n päätös 287/07.02/2018 Toimeksiantosopimus eduskuntavaalien 2019 toimitamisesta (mom. 25.50.20, 25.01.29)</i>	-	1	-	-	-	1
<i>ORK:n päätös 25.4.2018 10/07.02/2016 Hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentaationhallintajärjestelmän kehittämishanke (HAIPA-hanke) projektisopimus Innofactor Oy (mom. 25.10.03, 25.01.29)</i>	1	2	-	-	-	2
<i>OM:n päätös 21.12.2017 19/26/2017 julkisen palveluvelvoitteen antamisesta rikosten uhrien yleisten tukipalveluiden turvaamiseksi vuosille 2018–2027 Uhiridirektiivin (2012/29/EU) mukaisesti, Suomen Mielenterveysseuran Rikosuhripäivystystoiminta (mom.25.01.50)</i>	4	4	4	4	24	37
<i>OM:n päätös 21.12.2011 2/559/2008, Saamelaiskulttuurikeskuksen vuokrasopimus (mom. 25.01.50)</i>	1	1	1	1	13	17
Valtiovarainministeriön hallinnonala	35	25	12	12	16 800	16 850
<i>Kansainvälinen jälleerakennus- ja kehityspankki IBRD</i>	-	-	-	-	1 133	1 133
<i>Kansainvälinen investointitakaustalaitos MIGA</i>	-	-	-	-	8	8
<i>Euroopan investointipankki EIB</i>	-	-	-	-	3 099	3 099
<i>Pohjoismaiden Investointipankki NIB</i>	-	-	-	-	1 088	1 088
<i>Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö NEFCO</i>	-	-	-	-	22	22
<i>Euroopan neuvoston kehityspankki CEB</i>	-	-	-	-	70	70
<i>Euroopan vakausmekanismi EVM</i>	-	-	-	-	11 144	11 144
<i>Tapaturmavakuutuslaki (608/1948) sekä sen määrittämällä tavalla maksettavat muihin säädöksiin perustuvat korvaukset⁵⁾</i>	32	23	12	12	186	233
<i>Liikennevakuutuslain (279/1959) ja liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annettun lain (626/1991) nojalla maksettavat liikennevakuutuskorvaukset⁵⁾</i>	2	1	1	1	9	11
<i>Virka- ja työehtosopimus ryhmähenkivakuutusta vastaavasta edusta sekä sen määrittämällä tavalla muihin säädöksiin perustuvat korvaukset</i>	1	1	0	0	-	1
<i>Annetut arvopaperivakuudet, eduskunnan päätös valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttamisesta (739/2009)</i>	-	-	-	-	30	30
<i>Vanhentuneiden ja lunastamattomien obligaatioiden arvo 31.12.2018, sisältää pääoman ja korot.</i>	0	-	-	-	11	11
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala⁶⁾	21	23	21	20	153	218
<i>Maksusuudet Unescolle (asetus 549/1956)</i>	1	1	1	1	1	6
<i>Valtionavustus tilakustannuksiin, Hanasaaren kulttuurikeskuksen vuokrasopimus</i>	1	1	1	1	5	7
<i>Valtionavustus tilakustannuksiin, Siida</i>	-	-	-	-	13	13
<i>Päätös MV 132/005/2011 ja TA 2014 1143/2013 (Kansallismuseon kiinteistöä ml. maanalaiset tilat koskeva vuokrasopimus, mom. 29.80.20)</i>	4	4	4	4	25	38
<i>Päätös MV/9/02.07.00/2013 ja TA 2014 1143/2013 (Kulttuuri- ja nähtävyyshohdekiinteistöjä koskevat vuokrasopimukset, mom. 29.80.20)</i>	13	15	14	14	108	150

<i>Päätös MV/2/02.07.00/2014 ja TA 2014 1143/2013 (Kulttuuri- ja nähtävyyshankkeita koskevat vuokrasopimukset, mom. 29.80.20)</i>	0	0	0	0	1	1
<i>Päätös MV/3/02.07.00/2015 ja OKM 7/670/2015 (Kulttuuri- ja nähtävyyshankkeita koskevat vuokrasopimukset, mom. 29.80.20)</i>	1	1	1	-	-	3
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	710	716	354	218	213	1 501
<i>Talousarvion momentin 31.10.20 Perusväylänpito, päätöksen kohdat 1 ja 2</i>	703	700	353	218	213	1 484
<i>Talousarvion momentin 31.10.77 Väyläverkon kehittäminen päätöksen kohta 1, 31.10.77.3.5 Oulun meriväylä</i>	2	2	-	-	-	2
<i>Talousarvion momentin 31.10.77 Väyläverkon kehittäminen päätöksen kohta 2, 31.10.77.5.2 Muu kehittämisen suunnittelu</i>	0	1	0	-	-	1
<i>Talousarvion momentin 32.50.40 Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen, 32.50.40.2 Kimolan kanava</i>	4	14	-	-	-	14
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala ⁷⁾	1	1	0	-	-	1
<i>Valtioneuvoston asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden tukemisesta (714/2015) ESAELY/576/2016</i>	1	0	0	-	-	1
<i>Valtioneuvoston asetus vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa parantavien hankkeiden tukemisesta (714/2015) KASELY/774/2016</i>	0	1	-	-	-	1
Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonala	9	10	10	10	10	40
<i>Tartuntatautilaki (583/1986)</i>	9	10	10	10	10	40
MUUT SOPIMUKSET JA SITOUKSET YHTEENSÄ	790	804	410	270	18 517	20 001

¹⁾ Callable capital USD 477 235 681; valuuttakurssilla EUR 1 = USD 1,145, EKP 31.12.2018

²⁾ Callable capital UA 296 310 000; valuuttakurssilla SDR 1 = EUR 1,214, IMF 28.12.2018 (UA=SDR)

³⁾ Callable capital USD 263 368 856; valuuttakurssilla EUR 1 = USD 1,145, EKP 31.12.2018

⁴⁾ Callable capital EUR

⁵⁾ Vuotuinen määrärahararve on vastuun laskentahetkeen mennessä karttuneista velvoitteista kyseisenä vuonna maksettavien korvausten pääoma-arvosta tehty arvio vastuun laskentahetkellä 31.12.2018.

⁶⁾ Ei sisällä yliopistojen vuokrasopimuksista aiheutuvia vastuita. Niistä aiheutuva määrärahararve yhteensä on 507 milj. euroa (yliopistolain voimaantulon 559/2009 5 §:n mukainen toissijainen vastuu). Ne esitetään Hallituksen vuosikertomuksen tilinpäätöslaskelmaosan luvussa 6.

⁷⁾ Ydinvastuulain 18 §:n (4884/1972, sellaisena kuin se on laissa 581/2011) mukaan Suomessa sijaitsevan ydinlaitoksen haltijan tämän lain mukainen vastuu samasta ydintapahetuksesta johtuneista, Suomessa syntyneistä ydinvahingoista on rajoittamaton. Suomessa sijaitsevan ydinlaitoksen haltijan tämän lain mukainen vastuu enimmäismäärä samasta ydintapahetuksesta johtuneista, muualla kuin Suomessa syntyneistä ydinvahingoista on 600 miljoonaa erityisnosto-oikeutta. Laitoksenhaltijan on otettava vastuiden kattamiseksi ydinvastuuvakuutus 600 miljoonan erityisnosto-oikeuden määrään saakka. Valtioneuvostolla on oikeus laitoksenhaltijan hakemuksesta päättää, ottaen huomioon laitoksen koko tai laatu taikka kuljetuksen laajuus, että vastuun enimmäismäärä on alempi kuin 600 miljoonaa erityisnosto-oikeutta, mutta kuitenkin vähintään viisi miljoonaa erityisnosto-oikeutta. Ydinaineen kuljetuksen aikana sattuneesta ydintapahetuksesta on laitoksenhaltija vastuussa tämän lain mukaan muiden vahinkojen kuin kuljetusvälineeseen kohdistuneen vahingon osalta vähintään viiden miljoonan erityisnosto-oikeuden määrään saakka. Korvausmäärälle tuleva korko ja oikeudenkäyntikulujen korvaus eivät sisälly vastuumääriin. (Lilla 581/2011 muutettu 18 § on väliaikaisesti voimassa 1.1.2012 lukien, kunnes L 493/2005 tulee asetuskäytännöllä voimaan.)

Ydinvastuulain 29 §:n mukaan jos se, jolla on oikeus saada vahingonkorvausta tämän lain tai muun sopimusvaltion vastaavan lainsäädännön nojalla Suomessa olevan ydinlaitoksen haltijalta, näyttää, ettei hän ole voinut saada tätä korvausta ydinlaitoksen haltijan kanssa vakuutus sopimuksen tehneeltä vakuutusyhtiöltä, maksetaan korvaus valtion varoista. Valtion 1 momentin mukainen korvausvelvollisuus ei ylitä sitä vastuumäärää, joka on laitoksenhaltijaan nähden voimassa 18 §:n 1 momentin mukaisesti.

Lisäksi Suomi on sopijapuolena Brysselin lisäyleissopimuksessa, jonka voimassa olevan version mukaan sopimusmaat korvaavat tietyt edellytysten täyttyessä yhteisvastuullisesti myös muissa sopimusmaissa syntyneitä ydinvahinkoja (ns. kolmannen vaiheen vastuumäärä) 125 miljoonaa SDR:n verran. Kunkin maan osuus lasketaan erityisten sopimuksessa määrättyjen jakoperusteiden mukaan. Jakoperusteita ovat bruttokansantuote ja asennettu ydinvoimateho 8000 MW. Suomen osuus tässä tarkoitettua korvausmäärästä on OECD:n viime vuosina tekemien laskelmien mukaan ollut hieman alle 2 prosenttia. Suomen osuus riskistä on arvioitu noin 5,9 miljoonan euron suuruusluokkaan per sopimusmaassa tapahtunut ydinvahinko.

Valtion vastuu avaruustoiminnan ja avaruusesineiden aiheuttamista vahingoista perustuu YK:n avaruussopimukseen, johon Suomi on sitoutunut 1970-luvulla.

Avaruusesineiden aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta säädetään avaruusyhteisöjen sopimusten [Yhteisöjen valtioiden toimintaa johtavista periaatteista niiden tutkiessa ja käyttäessä avaruutta, siihen luettuna kuu ja muut taivaankappaleet (SopS 56-57/1967)] 7 artiklassa sekä vastuusopimuksessa [Kansainvälistä vastuuta avaruusesineiden aiheuttamista vahingoista koskeva yleissopimus (SopS 8 ja 9/1977)]. Sopimusten mukaan vahingonkorvausvastuu on valtiolla, joka on lähettänyt avaruusesineen tai jonka toimiksiannosta avaruusesine on lähetetty taikka jonka alueelta tai lähetysvälineellä avaruusesine on lähetetty. Tähän mennessä vastuulla ei ole ollut Suomen kannalta käytännön merkitystä, koska Suomella ei ole ollut omaa avaruustoimintaa. Nyt tilanne on kuitenkin muuttunut, koska ensimmäiset suomalaiset satelliitit on laukaistu avaruuteen.

Avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018) 7 §:n mukaan avaruusesineen aiheuttama vahinko korvataan valtion varoista toiminnanharjoittajalle itselleen aiheutuneita vahinkoja lukuun ottamatta.

Pykälän 2 momentin mukaan valtiolla on oikeus periä vahinkoa kärsineelle suorittamansa korvaus toiminnanharjoittajalta siltä osin kuin tämä olisi vahingonkorvauslain (412/1974) nojalla ollut vastuussa vahingosta vahinkoa kärsineelle.

Pykälän 3 momentin mukaan valtiolla on 2 momentista poiketen oikeus periä maksamansa korvaus toiminnanharjoittajalta, vaikka tämä ei olisi aiheuttanut vahinkoa vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisesti tahallisesti tai tuottamuksesta, jos vahinko on aiheutunut maan pinnalla taikka lennossa olevalle ilma-alukselle, sen matkustajalle tai sen miehistöön kuuluvalle. 3 momentissa säädetyn valtion takautumisoikeuden enimmäismäärä on 60 miljoonaa euroa. Enimmäismäärää koskevaa säännöstä ei kuitenkaan sovelleta, jos toiminnanharjoittaja on laiminlyönyt noudattaa lakia tai 5 §:n nojalla annetun luvan ehtoja.

Lain 8 §:n mukaan toiminnanharjoittajan tulee ottaa vakuutus kolmansille osapuolille avaruustoiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta vähintään valtion takautumisoikeuden enimmäismäärään saakka. Työ- ja elinkeinoministeriö voi olla vaatimatta 1 momentissa tarkoitettua vakuutusta, jos:

- 1) laukaisuyhtiön vakuutus tai muu vastaava vakuutus kattaa olennaisilta osin toiminnanharjoittajan ja valtion vastuun avaruustoiminnan kolmansille osapuolille aiheuttamista vahingoista; tai
- 2) avaruustoiminnan riskeistä tehdyn arvon perusteella riski avaruustoiminnan aiheuttamista vahingoista maan pinnalla, ilmassa ja avaruudessa on työ- ja elinkeinoministeriön hyväksyttävissä.

Huoltovarmuuskeskuksen turvavarastolain (970/1982) mukaisia vastuita oli yhteensä 8,4 miljoonaa euroa ja muiden pitkäaikaisten sopimusten tuottamia vastuita oli yhteensä 54,1 miljoonaa euroa.

Valtion eläkevastuu

	31.12.2018	31.12.2017	Muutos 2018-2017
	Milj. €		
VALTION ELÄKEVASTUU YHTEENSÄ	92 100	92 600	-500

Eläkevastuu tarkoittaa niiden eläkeoikeuksien pääoma-arvoa, jotka ovat karttuneet 31.12.2018 mennessä valtion eläketurvan piirissä. Eläkeoikeuksien pääoma-arvoja diskontattaessa korkona on käytetty 2,7 %, jonka katsotaan olevan eläkeoikeuksiin tehtävät tulevat indeksikorotukset ylittävä reaalikorko. Palkattomien aikojen karttuneiden eläkeoikeuksien osalta pääoma-arvo on laskettu arvioidulle valtion kustannusosuudelle palkattomien aikojen menosta. Eläkevastuu 31.12.2018 esitetään vuoden 2018 indeksitasossa. Eläkevastuu 31.12.2018 perustuu yksilötasolla suoritettuun 31.12.2017 mennessä karttuneiden eläkeoikeuksien pääoma-arvon laskentaan, johon on lisätty arvio vuoden 2018 aikana syntyneestä uudesta vastuusta ja vähennetty vapautunut vastuu (eläkemeno) huomioiden lisäksi korko.

Valtion Eläkerahaston varoja ei käytetä suoraan eläkkeiden maksamiseen, vaan valtion eläkejärjestelmän piiriin kuuluvat eläkkeet maksetaan valtion talousarvioon varatuista määrärahoista. Valtion Eläkerahastosta valtion talousarvioon vuosittain siirrettävästä määrästä, jolla valtion eläkemenoja tasataan, säädetään valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006).

Eläkevastuun katteena olevan omaisuuden arvo 31.12.2018 oli 18 604 606 023,77 euroa arvostettuna markkinahintaan. Katteena oleva omaisuus sisältää sijoitussalkun arvostettuna markkinahintaan, lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset, lyhytaikaisen vieraan pääoman sekä pankkitileillä olevat varat. Lisäksi katteena olevan omaisuuden arvossa on huomioitu avoimien johdannaissopimusten käypä arvo. Eläkevastuun kattamaton osuus oli noin 73,5 miljardia euroa.

Tärkeimmät säädökset, joihin vastuu perustuu, ovat julkisten alojen eläkelaki (81/2016) ja julkisten alojen eläkelain voimaantulolaki (82/2016).

Liite 13: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Valtion talousarviosta annetun lain 18 §:n mukaan hallituksen vuosikertomukseen otettavien valtiontalouden ja valtion taloudenhoidon sekä toiminnan tuloksellisuuden kuvausten tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta, valtion tuotoista ja kuluista, valtion taloudellisesta asemasta sekä tuloksellisuudesta. Jotta hallituksen vuosikertomukseen otettava valtion tilinpäätös osaltaan täydentäisi oikean ja riittävän kuvan muodostumista, on seuraavien tietojen antaminen tarpeen.

Valtionvelka

Valtionvelka yleisenä käsitteenä kattaa valtion talousarviotalouden ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen velan. Rahoituslaskelman rivi valtionvelan nettomuutos kuvaa valtion rahoituslaskelmassa valtion talousarviotalouden velan nettomuutosta, ei valtionvelan nettomuutosta kokonaisuudessaan. Talousarviotalouden ja rahastojen yhteisen valtionvelan nettovähennys oli 0,8 mrd. euroa. Velan kokonaismäärä oli nimellisarvoltaan 105,0 mrd. euroa ja markkina-arvoltaan 111,7 mrd. euroa.

Taseeseen sisällytettävät erät

Kansallisuusomaisuus jätettiin pois valtion aloittavasta taseesta vuonna 1998 muilta osin kuin se korvasi käyttöomaisuutta. Kansallisuusomaisuudeksi merkittiin lähinnä toimistokäytössä olleet historialliset rakennukset. Mm. eduskunnan ja muiden virastojen hallinnassa olevat taideteokset, jotka on hankittu ennen vuotta 1998 sekä museoesineet ja -kokoelmat puuttuvat kansallisuusomaisuudesta.

Taseeseen ei aktivoida valtion omistusosuuksia kansainvälisissä rahoituslaitoksissa siltä osin kuin kyseessä on pääomaosuutena suoritettu maksu, joka on rinnastettavissa valtionapuun tai –tukeen tai säätiön peruspääoman sijoitukseen tai yleishyödyllisen yhdistyksen liittymis- tai jäsenmaksuun, vaan maksettu osuus kirjataan kuluksi. Yhteensä näitä osuuksia on valtiovarainministeriöllä 1 906 milj. euroa (1 903 milj. euroa vuonna 2017) ja ulkoministeriöllä 159 milj. euroa (155 milj. euroa). Suurimmat omistusosuudet ovat Euroopan vakauserä EVM:ssä 1 438 milj. euroa ja Euroopan investointipankki EIB:ssä 276 milj. euroa.

Maksuperusteella kirjattujen verojen osalta verotukseen liittyvät saamiset ja velat eivät sisälly valtion taseeseen. Yhteensä valtion osuus verosaamisista oli 467 milj. euroa (436 milj. euroa).

Valtiolla on taseeseen sisällytettävissä saamia rikosoikeudellisista seuraamuksista. Yhteensä näitä oli 329 milj. euroa (315 milj. euroa).

Valtiolla oli palkkaturvajärjestelmään (palkkaturvaki 1998/866) liittyviä palkkaturvasaatavia 175 milj. euroa (298 milj. euroa). Saatavien suoritukset kirjataan maksuperusteella, eivätkä saatavat sisälly taseeseen.

Eläkevastuuvelkaa ei kirjata valtion taseeseen. Eläkevastuu tarkoittaa niiden eläkeoikeuksien pääoma-arvoa, jotka ovat karttuneet 31.12.2018 mennessä valtion eläketurvan piirissä. Valtion eläkevastuu oli vuoden 2018 lopussa 92,1 mrd. euroa. Eläkevastuun katteena valtion eläkerahastossa olevan omaisuuden arvo oli 18,6 mrd. euroa. Näin laskettuna vastuusta oli katettuna 20,2 %.

Valtion aloittavaan taseeseen (1998) kirjaamatta jäänyt rahasto

VR Yhtymä Oy:n SVOP-rahasto 526 milj. euroa kirjattiin Valtioneuvoston kanslian taseeseen vuonna 2018 satunnaisten tulojen kautta. Rahastoon liittyvästä VR Yhtymä Oy:n vuoden 2017 pääomanpalautuksesta 100 milj. euroa kirjattiin vuoden 2017 kirjanpidossa talletettuihin vieraisiin varoihin, josta se vuo-

den 2018 kirjanpidossa siirrettiin SVOP-rahaston vähennykseksi. Pääomanpalautuksen sisältämä ratainvestoinnin tasearvo 50 milj. euroa kirjattiin vuoden 2018 kirjanpidossa SVOP-rahaston vähennykseksi ja satunnaisiin kuluihin.

Traffic Management Finland Oy:n toiminnan aloittamiseen liittyvät tasekirjaukset

Liikenneviraston käyttöomaisuuteen tehtiin 63 milj. euron arvonalennuskirjaus, jolla saatettiin Traffic Management Finland Oy:lle siirtyvän omaisuuden arvo 125 milj. euron apporttiluovutusta vastaavalle tasolle.

Määrärahojen ylitykset

Vuonna 2018 arviomäärärahojen ylitykset olivat 18 milj. euroa, tarkempi erittely liitteessä 3.

Momentti 22.02.75. Perusparannukset (3-vuotinen siirtomääräraha) ylitettiin 562 621,14 eurolla. Ylitys oli 11 % määrärahasta 5 milj. euroa.

Arviointi- ja vahvistuslausuma

Valtiokonttori on vuoden 2018 aikana arvioinut valtion keskuskirjanpidon ja valtion tilinpäätöslaskelmien ja niiden liitteiden kokoamisen sekä niihin liittyvien menettelyjen sisäistä valvontaa ja siihen kuuluvaa riskien hallintaa käyttäen soveltuvin osin Valtiovarain controller -toiminnon suosituksen VM/899/00.00.01/2018 mukaista, COSO 2013 -malliin perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Arvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskien hallinta täyttää talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut vaatimukset.

Vuoden 2018 valtion keskuskirjanpidon hoidolle ja valtion tilinpäätöksen valmistamiselle tehtiin riskianalyysi, jonka yhteydessä sovittiin kehittämiskohteista ja -toimenpiteistä.

Vuoden 2019 aikana seurataan riskianalyysissä sovittujen kehittämistoimenpiteiden toteutumista ja jatketaan toimintaan sisältyvien riskien arviointia tavoitteena systemaattinen ja kattava riskienhallinta.

Helsinki, Valtiokonttori 20. päivänä maaliskuuta 2019

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Toimialajohtaja

Lasse Skog

